

1995eko ekainak 11 - 1.534 zenbakia - 265 pezeta (BEZ barne) / 14 libera

ARGIA

R. ARRANBIDE

«Hendaiako Udalean
diru guztiak
turismoaren zuloa
estaltzeko dira»

KATALUNIA

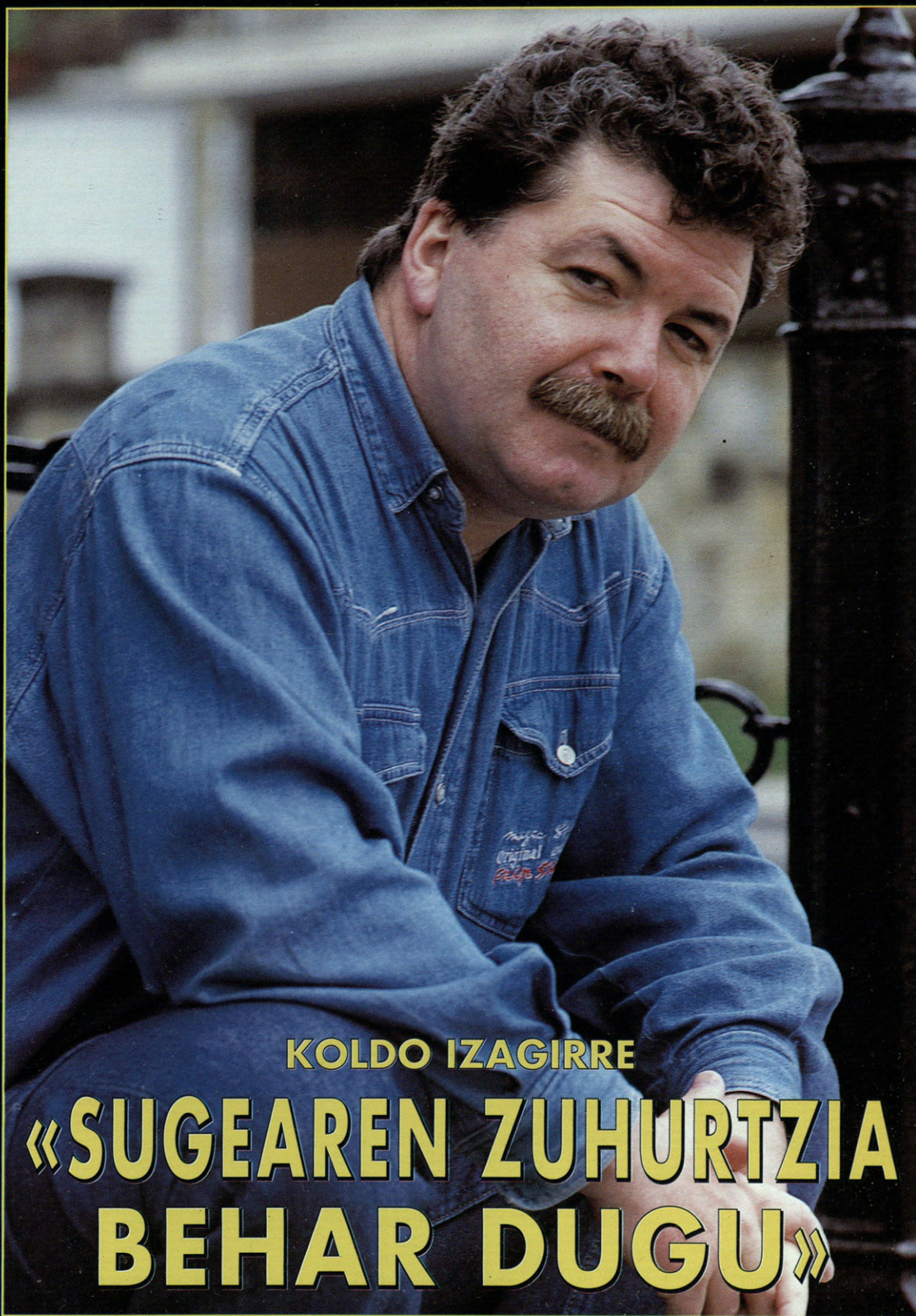
Hauteskundeetan
emaitza onak lortuta
ERCn udako ekaitza
prestatzen ari dira

REALA

Bixente Biurrun,
bokaziozko atezain
baten agurra

AEK

Urtebete geroago
Jaurlaritzarekiko
akordioaren bila
berriro ere

KOLDO IZAGIRRE

«SUGEAREN ZUHURTZIA BEHAR DUGU»

DICCIONARIO VASCO-ESPAÑOL-FRANCÉS

POR EL PRESBITERO

RESURRECCIÓN MARÍA DE AZKUE

PROFESOR DE VASCUENCE EN EL INSTITUTO DE BILBAO

MIEMBRO DE LA SOCIEDAD LINGÜÍSTICA DE PARÍS, DOCTOR EN TEOLOGÍA

DICTIONNAIRE BASQUE-ESPAGNOL-FRANÇAIS

APIAZA (S, Alth.), renóncula, vulg. botón de oro: *renoncule*, vulg. *bouton d'or*. (Bot.).

APIKA (G-t), apike (G-and-zeg, R), acaso, *peut-être*.

APIKA (E.H.). Proiektu, antolaketa eta zerbitzu informatikoak.

APIKak iadanik euskararentzako hainbat lanabes eta tresna garatua du.

Horien artean:

- Silaba-banaketarako automatak, euskararako eta gaztelaniarako. "C"z garatua eta OASIS (1985) eta THEOS (1990) sistema eragileetan ezarria, ZERUKO ARGIA S.A.L. argitaletxean. 1994ean Macintosharako.

- Hitz-indexaziorako sistema parametrizagarria (hizkuntzaren arabera) euskara eta gaztelaniarako, probabilitate handieneko aleatorizazio-metodoan oinarritua. Gipuzkoako Foru Aldundiaren Aldizkari Ofizialerako. Atzitze masiboko prozesua eta berorren analisi automatikoari dagokiona "C"z (XENIX) garatu dira (1987-88).

- EHUKo Informatika Fakultatean garatutako XUXEN ortografi-zuzentzailearen proiektuaren bultzatzaile izan da eta horretarako zenbait algoritmo inplementatu: hitzen indexazioa eta berorien berreskuratzea hurbilpen lexikografikoaren metodoaz. DOSen eta UNIXen ezarria (1988-90).

- Euskarazko indexaziorako iragazle morfologikoa. Baionako IUTrekin lankidetzan. "C"z (UNIX) inplementatua (1991-92).

APIKArek esku artean egun garatzen ari diren proiektuak:

- AWR hitz-ezagutzailea: gaztelania, frantsesa, euskara eta katalanerako. Hizkuntza natural bakoitzaren analisi morfologikoan oinarritua.

- Aplikazioak: * Autozuzenketa multikausala.

* Testu-indexazio eta -berreskurapena, hizkuntza-domeinuak mugatuz.

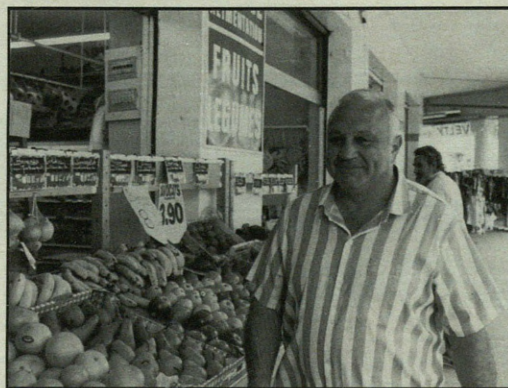
PROIEKTU, ANTOLAKETA ETA ZERBITZU
INFORMATIKOAK

DONOSTIA: Ametzagaña, 19 - behea - Tel (943) 28 33 99 - 28 36 78 / Faxa: 2746 00

URRUÑA: Xalbardin Baita - Tel: (07.33) 59 47 60 00 - Faxa: 47 60 01

BARCELONA: Araó kalea, 63 - behea 1 - Tel: (93) 226 49 24

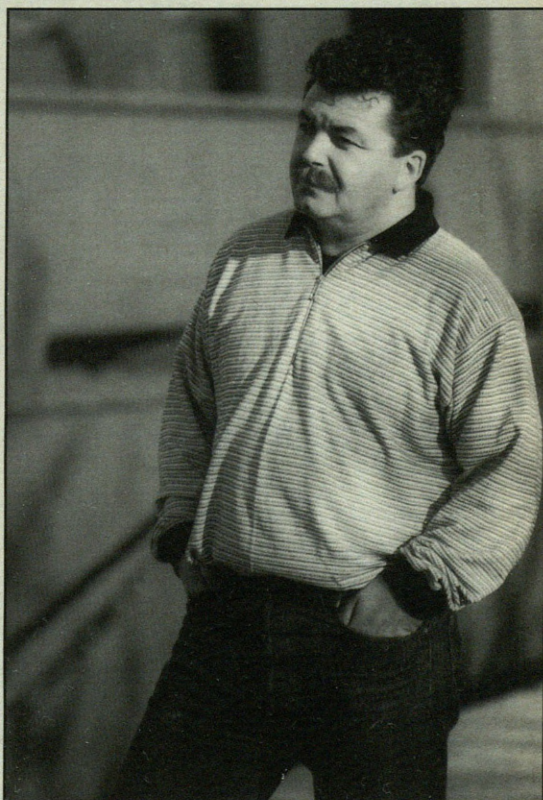
6. Angelutik Barkoxera, modu ezberdinetan aurkezten dira. Iparraldeko abertzaleek udaletan indartu nahi dute. JOJO BIDART.
10. Robert Arranbide Biharko Hendaiaiko auzapezgaia. «Hendaiaiko diru guztia turismora doa, hor egin den zuloa estaltzeko». IXABEL ETXEBERRIA.
14. Astean zehar. XABIER LETONA.
16. CIUK behera egiten duen bitartean independentistak gorantz doaz. Maragall garaile Bartzelonak, sozialistek eutsi Katalunian. PACO SOTO.
20. Jose Antonio Lekerika, Zamudioko Abeltzain eta Nekazari Kooperatibako lehendakariarekin solasean. XABIER LETONA.
22. Bixente Biurrunek adio esaten dio futbol zelaietako ate zaindaritzari. MARTIN AGIRRE.
25. Ekainaren 10erako manifestazio deialdia zabaldu du AEK-k. Urtebete beranduago emaitza sendorik ez. JOSU TELLERIA.
29. Koldo Izagirre: «Sugearen zuhurtzia behar dugu». GARBIÑE UBEDA.
34. Kultura kronika. J.J. PETRIKORENA.
37. Gipuzkoako Bertsolari Txapelketaren lehen fasea aztertu dugu. J.J. PETRIKORENA.
40. Egunkari Eguna Arrasaten egingo da ekainaren 11n. J.J. PETRIKORENA.
42. Izotz taldeak lehen disko luzea kaleratu berri du. «Bertsioak alde batera utzi ditugu kantuak eginez gure estiloa sortzeko». RITXI LIZARTZA.
45. Argitalpenak. MAITE ARTOLA.
48. Irrati-telebista. NEREA ETXANIZ.
52. Aukeran. AMAIA UGARTE.
56. Denborapasa.
58. Euskal Telebistaren alde. JOXERRA GARTZIA.

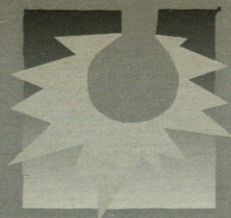
POLITIKA: Lapurdi, Nafarroa Beherea eta Zuberoako biztanleek udal berriak hautatuko dituzte igande honetan hasita. Hendaian abertzaleen zerrendaburu den Robert Arranbide elkarrizketatu dugu. Eta Jojo Bidartek hauteskundeotan abertzaleek parte hartzeko erabiltzen dituzten bideak eta hauteskunde moetak aztertu ditu./6

KOLDO IZAGIRRE:

Kulturako hainbat alorretaz mintzatzen hasita, literaturan zentratu da Garbiñe Ubedak Koldo Izagirreri egin elkarrizketa. Horretarako aitzakia, berehala kaleratzekotan duen «Ez duk erraza, konpai» liburuia izan da. Eta liburuari oinarria emanez egileak Kubara egin dituen bidaiak izan dira solaserako abiapuntu. «Sugearen zuhurtzia behar dugu» dio Izagirrek, eta Kuban ikusi duena kontatuta etxean ditugunez mintzo da Arestigandik hasita gaurko politikagintzara./29

EGUNKARI EGUNA: Ekainaren 11n egingo da Egunkari Eguna, Arrasaten. Festa giroan luzatuko da eguna, eta «Egunkaria-k bizi duen egoerari ere arreta berezia eskainiko zaio. Izan ere, duela kasik urtebete Eusko Jaurlaritzarekin sinatutako akordioan ez da askorik aurreratu, eta prozesua azkartzea eskatuko da Arrasaten. /40

ARGIA

astero etxean

ARGIAren harpidedun izan zaite

✕ ARGIA etxean hartzeak
abantaila guztiak ditu

✕ Zenbaki guztiak jasoko
dituzu, kalean baino % 20a
merkeago

✕ Euskal Kulturaren
Urtekaria etxera iritsiko
zaizu

✕ ARGIAren eskaintza
bereztan parte hartu ahal
izango duzu

ORAIN ARGIAKO
HARPIDEDUN EGINEZ
GERO HAUETAKO
KONPAKTO, BIDEO
EDO LIBURU BAT
ESKURATUKO DUZU

DOHAINIK

TTAKUNen
KONPAKTOA

"EUSKALDUNEN AMERIKA"
JOSEBA ETXARRI

"AINGERUAREN BIHOTZA"
BIDEOA

HARPIDETZA TXARTELA

☎ (943) 37 15 45

FAXA: (943) 36 10 48

IZENA _____	1. DEITURA _____
2.DEITURA _____	HELBIDEA _____
TFNOA _____	HERRIA _____
POSTA KODEA _____	HERRIALDEA _____
BANKU EDO AURREZKI KUTXA _____	
SUKURTSAL HELBIDEA _____	SUKURTSAL ZKIA. _____
KONTU KORRONTEA/LIBRETA _____	

Entitatea

Sukurtsala

K.D

Kontu zenbakia

KIOSKOAN
BAINO

%20a MERKEAGO

HARPIDETZA SARIAK
(BEZ barne)
Hego Euskal Herria
11.600 pztz
Iparr Euskal Herria
685 libera
Espainia 11.600 pztz
Beste Atzerriak
15.100 pztz

Etxekoek ez dute txistua merezi

BITXIA gertatzen da herri honetan kirolaren munduan gertatzen diren hainbat aldaketa -transformazio egokiago litzateke-.

Sail honetan bertan gutunen bat argitaratu da eta oro har kalean senti daiteke gipuzkoar zaletuek Meho Kodrori, orain Barcelonara badoala, erakusten dioten maitasuna.

Dudarik ez dut Kodro futbolari handia dena, eta Realari lau urte hauetan duen guztia eskaini diola. Merezi ditu orain eskaintzen zaizkion sariak eta Realeko afizionatuen 'maitasuna' eramango du Nou Camp aldera -areago azkenik madarikazioa hautsi eta kolpetik 'botxokoei' hiru gol ahanzi ezinezkoak sartuz-.

Puntu honetan sortzen da nire harri-dura. Oro har kanpotarrekiko irekiegia ez den gizarteak, zorionez, baztertu ohi ditu itsusikeriak kirol kontuetan etortzen diren kirolariei (gugana datöze-nean noski, *indioak eta beltz ez-dakit-zer* baitira beste taldetan aritzen direnak). Alabaina, etxekoenganako jarre-rak kezkatzen nau maila honetan.

Kontratua amaitu gabe dirutruk -zen-tzurik onen baina gordinenean- joan diren etxekoak izan badira, eta ez duela hainbeste denbora. Haiena, orde, traizio ikaragarria izan zen (batek baino gehiagok Kopako final bat ez irabaz-tearen erruduntzat ere salatu izan ditu). Haiei txistu eta irain; Kodrori berriz, ohore. Jakina da ekonomikoki ere ne-gozioa ona izan dela Kodrorekin egin-dakoa, baina larria iruditzen zait etxe-koei halako traturik ez eskaintzea. Ze-ren eta kontua ez baita Kodrori txistua egin behar zaionik, besteei ez zaiela egin behar baizik. Bi urte barru Etxe-

berria, kasu, Barcelonara joanen balitz baldintza on batzuk eta aspirazio hobe batzuen aitzakian, Kodrori bezala he-men izan den urtetan egindako lana eskertuko genioke? Agur moduko par-tidurik antolatuko genuke? Ez nago oso ziur, baina ez dut uste.

Behin kanpotarrak ongi tratatuz ge-ro, ez ditzagun etxekoak baztertu, ez behintzat gauza bera egiten dutenean. Koloreak maitatzeaz mintzatzen gara, baina kirolari profesionalak txanponen koloreak dituzte maiteen. Gora Kodro, gora Real!

JON BENGOTXEA
DONOSTIA

Zer gertatzen da Donostian?

SONDEOEK eta lehenagoko emaitzek iragartzen zuten arren, benetan harri-tuta utzi nau Donostian hauteskunde-tan izandako emaitzak. Euskal Herria-ren gauza askoren --euskal deitura du-tenak, bereziki- erdigunetzat jotaketen duen Gipuzkoaren hiriburuan PP eta PSOE alderdi 'espainolistak' nagusi. Eta nagusitasun erabatekoz gainera.

Gogoeta sakona egin beharko genu-ke abertzaleok, batez ere donostiarrok, gai honen inguruan. Udaleko bi indar nagusiek boto 'espainola' ordezkatzeten dute, eta benetako zalantzak sortzen zaizkit Udalean horiek agintzen dutela euskarak eta euskal kulturak behar adinako bultzada izango ote duen eta nazio euskalduna eraikitzeke eta ez dakit zenbat gauza normalizatzeko

gure proiektuak zertan geldituko diren.

Egia da Udalaren agintera PNV eta EA hurbilduko direla tripartitoaren eragi-nez, baina zartagina kirtenetik PSOEk du -bere kandidaturako hautagai eus-kaltzale eta guzti-, eta behar izanez gero jakingo du erabiltzen. Ordainik eska-tuko duela esan nahi dut.

Gero eta gehiago, gure Donostia San Sebastian bihurtuko zaigu. Eta gure errua da, eta irtenbidea ere guri dago-kigu, denoi batera egunen batean el-kartzen asmatzen badugu. Espainiako Erregea udan Miramarreko Jauregira oporretan etortzea besterik ez zaigu falta.

MIREN UNANUE
DONOSTIA

JABEA: ZERUKO ARGIA, S.A.L.

LEHENDAKARIA: Joxe Mari Irazusta.

ZUZENDARIA: Pello Zubiria.

Kontseilu Editorialeko Arduraduna: Baleren Bakaikoa.

HELBIDEAK

GIPUZKOA: Zirkuitu ibilbidea, 15.pabiloia.

20160 Lasarte-Oria.

Tlf: 37 15 45. Faxa: 36 10 48.

BIZKAIA: Zabaltzuri 2, 1. ezkerre, 48003 Bilbo.

Tlf: 410 34 34. Faxa: 410 37 15.

NAFARROA: Iratxe Monastegia 70, 3. ezkerre.

31011 Iruñea.

Tlf: 17 80 78. Faxa: 17 80 77.

IPARRALDEA: Harrobiko Etxea, 64122 Urruña.

Fax-Tlf: 47 17 10

LEGE GORDAILUA: NA 80-1963.

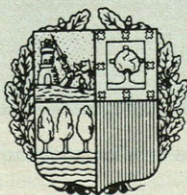
ISSN: 0213-909X.

BATZORDE PAREKIDEA:

72562 E.

INPRIMATEGIA ETA FOTOMEKANIKA:

Antza, S.A.L.

Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak
diruz lagundutako aldizkaria

Gipuzkoako Foru Diputazioa

Kultura eta Turismo Departamendua

kutxa fundazioa

fundación kutxa

- gipuzkoa donostia kutxaren
- gizarte-ekintza
- obra social
- de la caja gipuzkoa san sebastián

Angelutik Barkoxera, modu desberdinetan aurkezten dira

Iparraldeko abertzaleek udaletan indartu nahi dute

A

bertzaleak Lapurdi, Nafarroa Beherea eta Zuberoan «enbata zikina» eta antzeko isekaz baztertuak izatetik mahaikide gisa gonbidatuak izatera pasatu dira urte gutxitan. Udal hauteskundeotan erakutsi beharko dute beren indarra.

HAUTESKUNDEZ hauteskunde abertzaleen presentzia sendotzen ari da Ipar Euskal Herrian. 1989ko udal hauteskundeetan jauzi kuantitatibo eta kualitatiboa agertu zen. Lehen aldikotz, hautagaiak aurkezten zituzten herrietan, batez beste %10eko muga gainditu zuten abertzaleek. Geroztik, urtetik urtera azkartu egin dira abertzaleen emaitzak. Datorren ekainaren 11n izanen diren udal hauteskundeetan aitzinamendurik ba ote denez neurtzen ahalko dugu.

Erraten den bezala, hauteskundeak dira uraren azaletik gora agerian den hormaren zatia bezala, agertzen den parte hori handitzen da gorputz osoarekin batean. Aipatu dugun abertzaleen indartzea ez da bat-

batekoa izan, baina eguneroko lanaren ondorioa eta aitzineko herriko hauteskundeetatik hona lan hori jarraitu eta hedatu dela iduri luke aldi honetan abertzaleek bultzatzen dituzten zinegotzi zerrenden kopurua ikusita.

Sinesgarritasuna eta bateratzea

SEI urtez abertzale zinegotziek Iparralde mailan ukan duten presentzia aski diskretu izan baldin bada ere, abertzaleen egoera normalizatu da herri bakoitzean.

Kontuan hartuz abertzaleitasuna Iparraldean agertu zenetik oso baztertua eta lanjerosotzat ekarria zela herritar gehienek aldetik, oso baikorki ikusten ahal da abertzaleak herri askotan gutti gorabehera onartuak

Abertzaleak sartzen ari dira udaletan. (Arg.: A. Elozegi).

izatea. Gehiago dena, beren ideiak eta proposamenak entzunak dira, ez dira gehiagorik utopiko huts gisa har-

tuak, jendeek bizi edo jasaten duten egoerarekiko lotura sentitzen dute gero eta gehiago.

Herri txiki askotan, udaletxeetan ez direlarik, oposizioko indar sinesgarriena eta alternatiba bakarra erakusten dute abertzaleak

Herriko Etxeetan jadanik sartuak diren zinegotzi abertzaleen eguneroko lanak eta herri zenbaitetan abertzaleek agertarazten dituzten aldizkariak azkarki lagundu dute aitzinamendu hori.

Antzintatik haziak zirelan guztien fruituak ere on-tzen hasiak dira: ikastolak, gau eskolak, Euskal Labo-rarien Batasuna, Hemen, Herrikoa, sortu berria den ofizialeen elkarteak, kultur elkarteak eta abar luze bat.

Euskal Herriko egoera soziala, kulturala eta eko-nomikoa hobetzeko sortu eta hedatu diren egitura desberdinetako partaide asko atzematzen dugu aber-tzaleek sustatu hautagai ze-rrendetan: Patxi Noblia Hendaia-ko zerrendan, Ra-muntxo Camblong Angelu-koan, Mixel Bergouignan Baigorri-ko... Buru berriak ere agertzen dira, abertzaleen proiektua sinesgarria bila-katzen dela frogatzen bai-tute.

Marjinaziotik beharrezko izatera

JARRERA abertzaleen indar-rak elkarretarako azken ur-te hauetan sortu den Aber-tzaleen Batasuna egiturak azkartzen du sinesgarritasun sentimendu hori abertza-leen inguruan gero eta ge-hiago dabil-tzan jendeengan.

Beste elementu bat ere

ABERTZALEAK IPARRALDEKO UDAL HAUTESKUNDEETAN

Herria	Norekin aurkezten dira abertzaleak	Zerrendaren izena
Baiona	Berdeekin	"Baiona hiri nagusi, berdea, denekin"
Angelu	Berdeekin	"Angelu Euskal Herri"
Miarritze	Borotra auzapeza eta zentristekin	
Hiriburu	Gizarte mugimenduetako kideekin	"Hiriburu maita"
Donibane L.	Abertzaleak bakarrik	"Donibane Euskaldun"
Hendaia	Sindikalista eta independenteeekin	"Biharko Hendaia"
Urruña	Abertzaleak bakarrik	"Herritarak"
Azkaine	Elkarteetako kideekin	"Azkainé ideki geroari"
Arbona	Zerrenda irekia (ez osoa)	"Biharko Arbona"
Ziburu		"Ziburu euskaldun"
Bidarte	Zerrenda irekia	"Bidarten hobeki"
Uztaritze	Abertzaleak inguruko kideekin	"Herria bizi dadin"
Itsasu	Zerrenda irekia	"Indar berri"
Hazparne	Abertzaleak	
Mugerre	Zerrenda irekia	
Donapaleu	Sindikalistak eta ezkerreko kideak	"Baigorri bizi"
Donibane G.	Abertzaleak	"Barkoxe Euskal Herrian"
Baigorri	Abertzaleak eta euskalzaleak	
Barkoxe	Abertzaleak	

Herri txikietan sistema maioritarioz osatzen da udala, gutxiengoak kanpo utziz. (Arg.: A. Elozegi).

kontuan hartu behar dugu: azken hilabete hauetan IE-HIE ikasleen sindikatua edo Gazteriak bezalako mugi-menduak mobilizazio zaba-lak antolatu dituzte, Iparral-deko egoerari buruz dituz-ten arrangurak eta xedeak

argiki plazaratuz, zenbait al-diz anaia handien arteko ez-tabaidak gaintitu nahiz al-derdi desberdinen arteko elkarretaratzea bultzatuz. Pentsatzekoa da indar berri horrekin beharko dela gero eta gehiago kontatu.

Azkenik, hedatzen ari den abertzaleen presentzia hori ezin baztertuzkoa dela fro-gatzen digute zenbait toki-tan ikusi ditugun frantses alderdi nagusien jokamolde edo entseieuek. Hendaia-ko auzapez sozialistak eginahal

HERRI HANDI ETA TXIKIAK: BI ARAUDI

	3.500 biztanle baino gehiagoko herriak	3.500 biztanle baino gutxiagoko herriak
Hautagaien aurkezpena	Zerrenda auzetako epea hauteskunde eguna baino 8 egun lehenago amaitzen da. Zerrenda osoak aurkeztu behar dira.	Azken eperik ez da: hauteskunde egunean aurkeztu ahal dira. 2.500 biztanle baino gutxiagoko herrietan zerrenda ez osoak aurkeztu ahal dira.
Botoak kontatzeko era	Udal kontseilari edo zinegotzien erdiak sistema maioritarioan hautatuak dira, beste erdiak proportzionalan. (1)	Udaletxeko hautetsi guztiak sistema maioritarioan hautatuak dira. (2)
Hautatzeko moduak	Hautesleak zerrenda oso bakar bat hautatu behar du.	Hautesleak zerrenda ezberdinetako izenak hautatu ditzazke.

(1) Adibidetaz 4 zerrenda (A,B,D,E) aurkeztu diren 12.000 biztanleko herri bat ipiniko dugu. 33 kontseilari hautatu behar dira. A zerrendak %44 boto eskuratu ditu, B-k %42, D-k %10 eta E-k %4. E zerrendak ez du hautetsirik izanen %5eko muga gainditu ez duelako. Aulkien erdiak (17) eskuratu ditu A taldeak. Gelditzen diren 16 aulkia hiruren artean partikatuak izanen dira proportzionalki: A-erentzat 17, B-erentzat 7 eta D-erentzat 2. Azkenean, A taldeak 24 aulki ditu, B taldeak 7, D taldeak 2 eta E taldeak 0.

(2) Adibidetaz 2 zerrenda (A eta B) aurkeztu diren 2.000 biztanleko herri bat jarriko dugu. 19 kontseilari hautatu behar dira. A zerrendak %52 boto lortu ditu eta B zerrendak %48. Azkenean, A zerrendak eskuratu ditu 19 aulkia eta B zerrendak bakar bat ere ez.

Donibane Lohizunen ere abertzaleek zerrenda propioa antolatu dute, ministrari izan den Alliot-Marierri eta Badiola zentristari aurre egiteko. (Argazkia: Alberto Elozegi).

guztiak egiten ditu abertzaleak bere zerrendan integrazteko.

Miarritzeko kasua ere adierazgarria da: Boroña auzapez zentristak abertza-

leen bozak beharrezkoak ditu Herriko Etxearen buruan egoteko, eta abertzale taldearen eskakizun gehienak onartu ditu bere programan.

Ez dira, nolabehere, kasu bakanak. Baionako auzapeza den Grenetek negoziaketak abiatu ditu Iparraldeko EAJko ordezkariekin. Uztaritzeko RPR alderdiak

Azken urte hauetan sortu den Abertzaleen Batasuna egiturak azkartzen du sinesgarritasuna abertzaleen inguruan

ere proposamen harrigarriak egin dizkie herriko abertzaleei. Bere kargua zalantzan ikusten duen Donibane Lohizuneko auzapezak ere, bere aldetik, nahi ukan du abertzaleekiko akordio bat lortu. Azken entseiu horiek, arrazoi desberdinengatik, segidarik gabe gelditu dira baina denak dira egoera aldaketa baten adierazle.

Herri ttipi askotan, udaletxeetan sartuak ez direlarik oraino, oposizioko indar sinesgarriena eta alternatiba bakarra erakusten dute abertzaleek.

Bakarka edo zerrenda irekietan

BOTOAK kontuan hartzeko moduak ezberdinak direlako, herri ttipi eta handien artean (ikus taula) eta egiazko proportzionalik ez dagoelarik, herri gehienetan hautagaien zerrenda irekietza erabaki dute abertzaleek. Toki batzuetan berdeekin, besteetan sindikalistak, gizarte eta kultur mugimenduetako ordezkari edo alderdietan sartu gabe euskaldun sentsibiltatearen duten kideekin elkartu dira. Herri zenbaitetan, aldez, nahiago ukan dute abertzaleek bakarrik aurkeztu, herrian duten indarra hobekiago neurtzeko eta funtsezko eskakizunak argiki adierazteko.

Hendaian, PSFrekin ere bada abertzalerik. (Arg.: Elozegi).

Erran behar da gaur egun Iparralde guztian nagusitzen ari diren leloak direla abertzaleek aspalditik plazaratzen dituztenak: Euskal Herriaren barnealdearen hustea, biztanleriaren zahartzea, euskal hizkuntza eta nortasunaren galtzea, ekonomia-berpizte beharra, eta kostalde eta barnealde arteko orekatzea. Askoren arrangura bihurtu dira, halaber, urbanizazioaren presioa, hiri erdiguneetako bizitegien garestitzeak dakarren bertako biztanleen ihesa, goi mailako irakaskuntza zentro eta instituzioen eskas hagitz gorria... Iparraldeko hautetsi eta sektore ekonomiko-sozialen partaide asko bildu dituen Euskal Herria 2010 bezalako bilkuretan behin bai-

no gehiagotan azpimarrituak izan diren kezka nagusiak.

Ekainaren 11n neurtu ahal izanen dugu nolako oihartzuna duten abertzaleen proposamenek. Haien aldeko botoak eta zinegotzien kopurua emendatzen baldin bada, pentsatzekoa izanen da abertzale hautetsien laguntza baitezpadakoa izanen dela abertzaleen batasuna indarbertitzeko eta, gazte askok galdegiten duten bezala, hauteskunde kanpoko lan jarraiki baten segitzeko. Azken urte hauetan baitezpadakoa agertzen den Ipar Euskal Herria bilduko duen instituzio berri baten bultzatzeko batez ere.

JOJO BIDART

La Casa del Café

— Juan Irujo S.A. —
DONOSTIA

Robert Arranbide, Biharko Hendaia-ko auzapezgaia

«Hendaiako diru guztia turismora doa, hor egin den zuloa estaltzeko»

Robert Arranbide 89tik Biharko Hendaia zerrendaburua, hautetsia da Hendaiako Herriko Etxean. Euskal Batasunako kidea, herrian daraman eguneroko lan finarengatik ezagutua da. Berriz ere hauteskundeotan abertzaleen zerrendaburua izanen da. Lasalette auzapez sozialistaren aurrean proiektu alternatiboa defendituko du.

Presentatzen abal diguzu Biharko Hendaia taldea.

Biharko Hendaia ofiziala duela sei urte sortu zen, aitzineko hauteskundeen karietara, baina taldearen izpiritua zaharragoa da. Duela hamabi urte talde bat osatzen genuen, Akelarre taldea deitzen zena, politikoa baino gehiago kultur taldea zena, eta Herriko Etxetik proposamena heldu zitzaigun. Une horretan gure artean ezdabaida bat zegoen: batzuek pentsatzen genuen hauteskunde garai horretan zerbait egin behar genuela gure aldetik.

Orduan taldea zatitu egin zen eta abertzale batzuk Raphael Lassalette, gaur egungo auzapezaren zerrendan sartu ziren: Martine

Molle, Jean Calvet, Kotte. Gure aldetik zerrenda baten osatzeko indar aski ez genuenez nahi hori horretan gelditu zen. Duela sei urte gure artean borroka bera sortu zen baina indar aski izan genuen orduan zerrenda osatzeko. Raphael Lassalette auzapez sozialistaren zerrendan sei urte lehenago presentatu zirenak harekin gelditu ziren baina geroztik Biharko Hendaiak hautetsi bat dauka Herriko Etxean.

Aurten ere auzapezaren zerrendan bost abertzale daude: Kotte, Martine Molle, Jean Calbet, eta bi berri, Jean Baptiste Etxeberri eta Benito Zubeldia. Ezkerreko zerrendarekin doaz. Gure zerrenda osatu dugularik independenteen zerrenda, Bi-

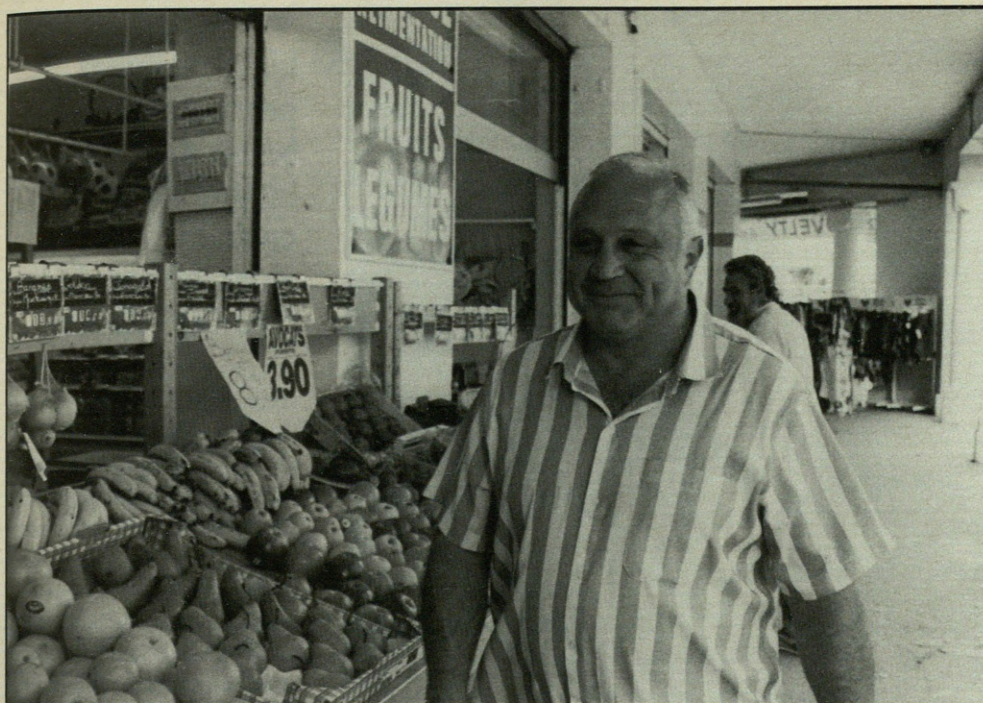

«Bizi guztia Sokoburun kokatu nahi dute». (Argazkia: Tala).

harko Hendaia, egin nahi izan dugu, hau da, sartzen den jendea ez dela bere etiketarekin sartzen. Haatik, Euskal Batasunako jendea, EMAkoa, Gazteriakoa, sin-

dikalistak eta independenteak gaude hor.

Zein da Raphael Lassalletekin presentatzen diren abertzaleen eta zuen arteko diferentzia?

Arranbideren Biharko Hendaiaz at, bost abertzale doaz Raphael Lassaletterekin. (Arg.: Tala).

Horiek ere ezkertiarak dira baina ez dute guk bezala ikusten, nahiago dute frantses gizarteari loturik jarraitu. Indibidualki, pertsonalki, harreman polita dugu haiekin baina ez dira sartzen gure ikusteko maneran. Biharko Hendaian diogu alternatiba bat garela, Euskal Herrian gure buruen jabe izateko bidean.

Sei urtez alternatiba hori praktikan ematen saiatu zarete, bautetsi bezala. Zer nolako lana eraman ote duzue?

Lan ona egin dugula uste dut. Herriko Etxean eguneroko lana bada, baina lan politikoa bada ere, ekonomikoa, kulturala... Eta ez bakarrik euskal kulturari bu-

ruzkoa, hemen hiru kultura baitira. Bidasoako golko honetan ikusten dugu euskal lurra dela baina besteak, frantses kultura eta gaztelaniazkoa ere hor ditugu.

Gu hemen lanean ari gara euskal bizia eta kultura bultzatzeko baina besteak ere ondoan ditugu, elkarrekin bizi gara. Euskal kultura bultzatu behar badugu ere ez ditugu beste kulturak ito behar.

Hendaiako Herriko Etxea sozialistek kudeatzen dute azken urte guztiotan zehar...

Herriko etxean sei urtez lan eginez ohartu gara ezkerrek eskuinak bezala gure ekonomiaaren etorkizuna turismoaren bidetik ikusten du-

tela. Erran nahi baita, Sokoburu eraikitzen dutela herriaren erdigunea desegiten ari den bitartean. Autoportuarentzat ere bakarrik ikusten dute Continent Supermerkatu bat edo Champion bat eta kitto.

Aldiz, Biharko Hendaia-kook diogu Hendaiaren egoera oso larria dela eta erantzunak ez direla bakarrik Sokobururik edo Continentekin, baizik eta harmonian Irun eta Hondarribiarekin batera, ekonomian kulturaren bezala.

Raphael Lassalette lanean ikusi duzu, euskal kulturarentzat %1 emateko prest izan da; zer nolako kritikak egingen zenizkioke?

%1en kontu hori abertzaleen proposamen bat izan zen, eta denborarekin %1 horrekin zer egingen dute? Herrian berean bide seinale bat euskaraz eman behar baldin bada ere diru horrekin ordainduko dute. Ho-

«Bakoitzak gure nortasuna zainduz izanik ere, hiri bat osatzea nahi genuke Hendaia, Irun eta Hondarribiaren artean. Momentuko egitasmoak agertu dira baina ez dira sakonak»

HAMARREKOA

FRANCISCO BUEN

«Anaia Errenteriako auzapeza du eta PSOEko ordezkaria da Irunen»

DANIEL POULOU

«Nitaz dio 'nire betiko laguna' eskolan elkarrekin ibili baikara. Ari da jausten»

MICHELLE ALLIOT MARIE

«Biharko Hendaia bere egitasmoen aurka izan da beti eta jarraituko du»

MICHEL INTXAUSPE

«Urrun da»

ARZALLUZ

«Kexux Arzallus, bertsolari oso ona»

RAPHAEL LASSALETTE

«Mutiko fina eta lanjerosa»

FILIFE BIDART

«Ezagutu dut ikastolan»

JEAN PIERRE DESTRADE

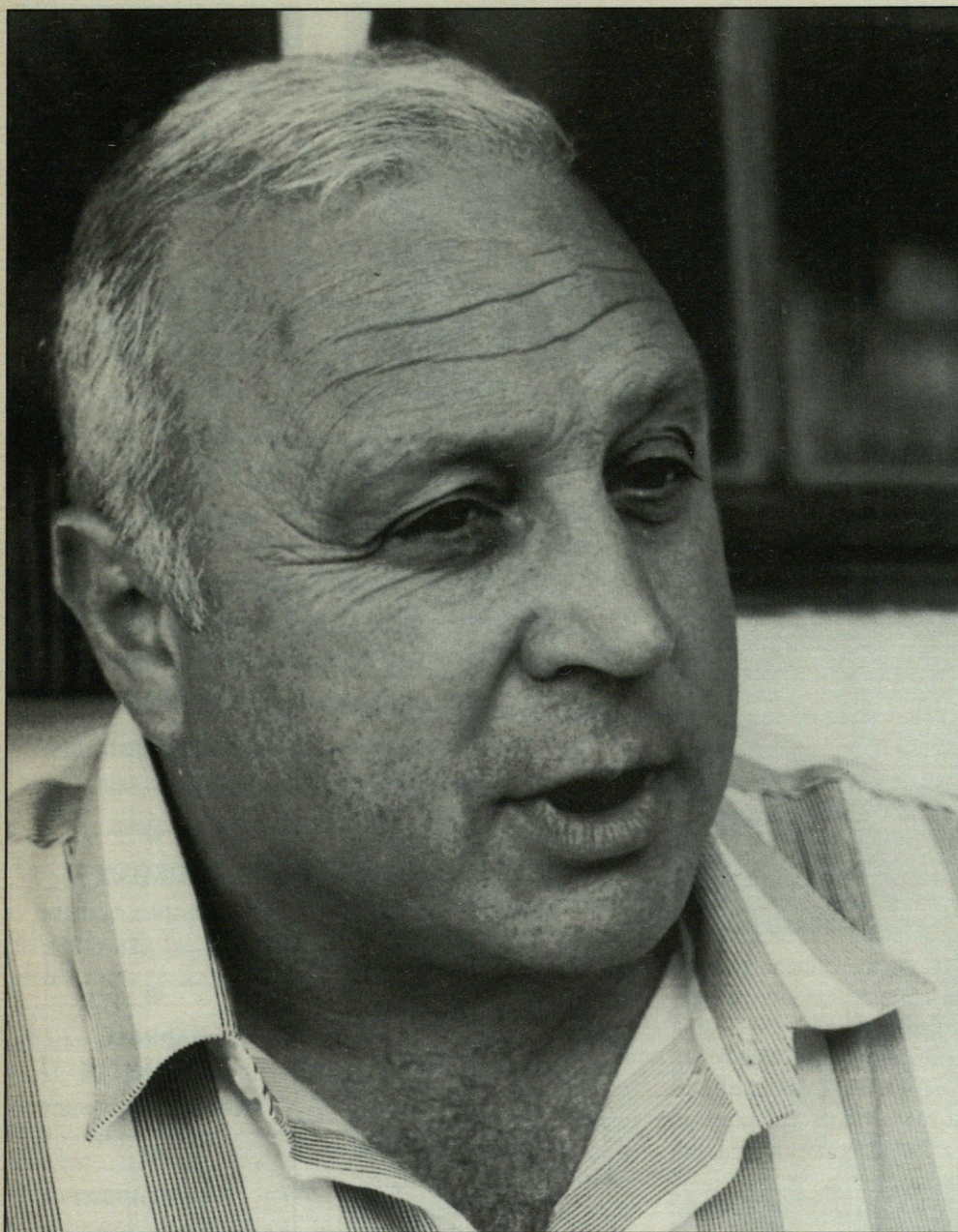
«Irri egiten ari da bere presondegian»

MARTINE MOLLE

«Beti irriz»

PATXI NOBLIA

«Laguna»

«Euskal kulturarentzat permanente bat behar dugu, gehi laguntzak, gehi %1 euskal ekintzentzat, hots, 500.000 libera»

ten egiteko. Bestalde erraten dugu autoportua berriz bultzatu behar dela. Eskaerak badira. Baina jarriko diren enpresak begiratzuz pentsatu behar dira gauzak. Gaur egun Herriko Etxean prest dira lurrak saltzeko diru freskoa sarrarazteko. Nire ustez inplantazioak guk nahi dugun bezalakoa izan behar du, ez etortzen den bezalakoa.

Osasunaren aldetik, bi zentro ditugu, alde horretatik balirateke bideak enpleguak bultzatzeko. Kulturari doakionez herriko etxean euskara eta frantsesa maila berean jarri nahi genituzke, bide seinaleetan berdin euskara ikusi; erakutsi behar baita, bestenaz ez du inork erabiliko mintzaira hori. Euskal kulturarentzat permanente bat behar dugu gehi laguntzak, gehi %1 euskal ekintzentzat, hau da 500.000 libera.

Zuen afitxetan agertzen den leloa «Demokratizatu» hitzak osatzen du. Zergatik hori

Gure kanpainan badira hiru lelo: demokratizatu, elkar aditu eta berritu. Lehenik demokrazia, erabakiak ez baitira beti Errepublikako plazan hartzen baina bederen Herriko Etxetik kanpoko komisiotan, erreferenduma erabiliz eta lan talde irekietan.

Gaur egun erabakiak

«Kanpoko komisorik ez dago Hendaiaarren iritziak biltzeko». (Argazkia: Tala).

riek diote haiek egin dutela ikastola, eta guk diogu euskal gizarteak eraiki duela. Haiek erabiltzen dute gure dirua, azken batean ez dute dirurik ematen, orientabideak erabakitzen dituzte bakarrik. Euskal gizarteak, gurasoek, haurrek, irakasleek, haiek egin dute ikastola eta tenorea da Hendaian ikastola baten izateko: ehunetik gora haur dira.

Zergatik diozue erabakia izan den orientabide bakarria turismoa dela?

Hendaiaiko buxeta osoa, diru guztia, hara doa. Horko zuloa tapatu behar da eta ez dugu gero dirurik eskolak konpontzeko, bideak antolatzeko, ezin duzu mailegu berririk egin. Herriko Etxeak duen zuloa handia da, noski kontuak aztertzekeo manera desberdinak dira baina Bor-

deleko Kontu Korteak zion biztanle bakoitzeko 14.712 liberako zorra dagoela. Aurtent heldu bakoitzak 550 libera ordaindu du zuzenki Sokoburuko portuarentzat.

Zer proposamen egiten duzue?

Lehenik proposatzen dugu herri erdian bi tren zubien arteko hutsune hori bete eta kultur zentro bat eraikitzea gainean, herri erdi berri ba-

lau-bosten artean hartzen baitira. Badago auzapezordea, diruzaina, obretako arduraduna, beste bat edo bi, gobernu horretan bideratzen dira erabakiak. Ez gehiago. Ondotik Kontseiluan papera hartzen duzu, baina ordurako erabakia hartua da.

Alde batetik ulertzen dut gauza guztiak ez baitira ez-dabaitagarriak, baina kanpoko komisorik ez dago hendaia-irritziak biltzeko. Bukaerako eta erabakia guttiren eskuetan balitz ere, hori ez dago.

Eta «elkar aditu» diotzuenean, zertaz ari zarete?

Elkar aditu behar dugu Urruña, Biriatu, Irun eta Hondarrabiarekin, enprekin, sindikatuarekin. Adibidez, Irun eta Hondarribiko jendea ikusten dugu hondartzara etortzen, baina gero zuzenki euren etxeetara joaten dira.

Bizitza guztia, kultur arloko ekintza guztiak Sokobururatu nahi dituzte, honela herriaren erdigunea desegiten delarik. Bakoitzak gure nortasuna zaindutzen izanik ere, hiri bat osatzea nahi genduzte Hendaia, Irun eta Hondarribiaren artean. Momentuko egitasmoak agertu dira, baina ez dira

T A N T O A

Errotik hendaia-irritziak

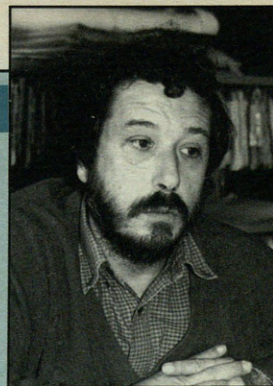
Robert Arranbideri buruz nire iritzia emateko eskatu didate, eta badakit holako iritzia bat eztabaidagarria dela beti. Bakoitzak betaurreko batekin ikusten dugu auzoa. Eta gainera euskal munduan badugu honetan akats bat, ez gaituzte pertsonari buruz pentsatzen.

Arranbide 52 urteko hendaia-irritzi da, Hendaia oso lotua den familia bateko semea, ezkondua eta hiru haurren aita. Aspalditik ezagutzen dugu elkar, ikasketak Baionan elkarrekin eginik. Arranbide kirolzale bat ezagutu nuen orduan, rugbi munduan sartua: gazteen artean internazionala izan zen. Garai hartan kontzientzia politikorik ez zizkion ikusten.

Bordelera joan zen gero, eta handik Alemaniara, ba-

razkien alorrean lan egitera. Israelera joan zen gero, eta emaztearekin itzuli Hendaia-irritzi: haur gutxi izanen dira etxe horretan bezala euskaraz, frantsesez eta hebraieraz mintzatzen direnak. Arranbide berak —hendaia-irritzi izanez euskaraz mintzo ez zuen familia batekoa izanik— hizkuntza ikasi egin du.

Hendaia-irritzi geroztik ANPE enplegu erakundearen ari da lanean. Munduko arazoak ikusirik uste dut itzuli zela abertzale-irritzi. Lehen urteetan bakarrik Hendaia-irritzi arazoez okupatzen zen, eta duela hamasei urte hilabetekari bat sortu genuen «Bil» izenekoak. Azken urteetan gehiago sartu da Euskal Herriko arazoe-tan, eta gaur Euskal Bata-sunako militantea da. Bere

Patxi Noblia
Sokoa-ko zuzendaria

nortasuna definitzeko esango nuke kaskagor samarra dela, alaia, irekia eta langilea.

Duela hamar urte egin zen lehenbiziko saioa Hendaian zerrenda abertzalea pusatzeko, eta duela sei urte lortu zen, Arranbide 1989an hautatu zelarik. Kulturari buruz eta mintzairari buruz eman du bere boza urteotan, eta lan berezi bat egin du udala zorretan sartu duen Sokoburu operazio turistikoaren afera.

sakonak.

Hendaian portu indartsua duzue eta azken urteetan bertan erabiltzen diren sare pelagikoak gogorki kritikatuak izan dira. Zer diozue horretaz?

Gaur egun ezin da Hendaia-

ko portua itxi, Biharko Hendaia ados izan da beti arrantzaren portua indartzeko, pelagikoaren aurka baina portuaren alde. Baina gu ez gara arrantzaleak, erantzun teorikoa da eta arazoa hori baino konplexoagoa da.

Hondarrabiko biztanle

batek ez du botoa eman abal maiatzaren 28an. Horretaz zer diozu.

Asko dira gorderik, desterratuak edo preso, bozkatu ezin izan duten euskaldunak.

IXABEL ETXEBERRIA

ESAN OZENKI

BALDIN BADA
"Erraien Iraultza"

NEGU GORRIAK
"Ideia Zabalduta"

DUT

Esan Ozenki Records • Pilar kalea 1 bis 20.304 IRUN Gipuzkoa Tel. 943 63.31.37 Faxe: 943 63.31.30

H I R U M U N D U

■ NATO-REN BOSNIAKO
BIDE HUTSALA

KONTAKTU taldeak Bosnian duen jo-kaerak Mendebaldeko indarrak oraindik noraezean dabiltzala erakusten dute. Bitartekaritza lanak egitera joan ei ziren baina leku ugarian alde guztietako salaketak jasotzen dituzte, esaterako «babesten ez dituztelako» bosniarren kasu edo «bosniarren alde daudelako» serbiarren. Bitartekari diren seinale ere izan daiteke baina oro har, han zeresan gutxi dutela nabarmena da, ez-erren eragilea baino Mendebaldeak konpondu ezin duen zerbaiten adierazle. Eta sinboloekin jarraitzeko NATOk eratu berri duen Partehartze Azkarreko Indarra, denborak erakutsiko duen moduan berriro ekimen hutsala bilakatua.

■ KASKU URDINAK
LASTER ASKE

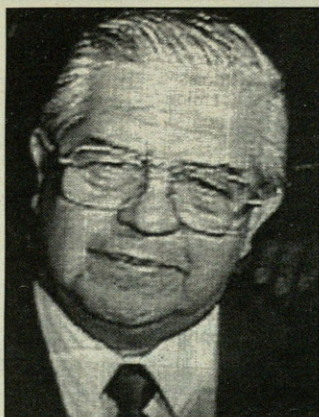
PROFEZIA gehiegi litzateke akaso, eta Balkanetako gerrak aurrikuspenerako tarterik ez dagoela erakutsi zuen aspaldian. Alabaina, bahitutako kasku urdin guztiak aurki aske geratuko direla iragar liteke. Serbiarrentzat jokaldi simbolikoa izateaz gain, babeslea izan daiteke egun gutxi batzutarako, baina egoera luzatu ahala beren aurka bihurtuko da. Horregatik, Karakzikek zenbait promesa eginez eta jaso, urok bere onera itzularaziko ditu eta, duela bizpahiru aste inguru Kontaktu Taldeak iragan udaran onartutako Bosniaren banaketa onartu ondoren, berau lotzen saiatuko da. Lehen denbora serbiarren aldekoa bazen jadanik aurkakoa bilakatu zaie.

■ MAASTRICHT-EKO
ERREFORMAZ

MAASTRICHT-EKO Itunari buruzko erreformaren lehenbiziko doinuak entzun genituen jada iragan astean, EBko atzerri ministroek 1996ko Batasunaren erreformari buruzko prestaketa lanei ekin zieten. Funtsean, Maastrichteko bide federalista eta estua baztertu eta EB 2000rako aurrikusten den zabalkunde handirako prestatzean datza 1996ko berrazterketa. Visegrad Taldeko estatuak hor daude zain eta bizpahiru urtetan barruan izan daitezke jada; Albania, Baltikoko herriak eta SESB ohiko beste batzuk dira ondoren. Zirkulu kontzentriko, erritmoen Europa eta abarrekoak EBko batzuentzat —Espainia, Italia, Irlanda...— mamua baziren, badute horietara ohitzeko denbora aski.

Jacques Chirac hasi besterik ez da egin eta dagoeneko epaile eta kazetariren batzuk RPRko buruzagiak Pariseko alkatetzan utzitako arrastoari usaimen zorrotzez jarraitzen hasi dira. Kazetari batek atera ditu jada antza RPRk bere finantziatorako eratutako etxe alokairuari buruzko hainbat informazioa eta hauek zuzenean eragiten diete Chiracekin udal gobernuan eta orain estatuko gobernuan dauden hainbat ministrori. Argi ibili beharko da Chirac.

Pinocheten itzala

MANUEL KONTRERAS general erretiratuak xakean jarri du Txileko Eduardo Frei demokristauaren gobernua. 66 urteko gizon hau Pinocheten diktadura sasoiko DINA polizia politikoaren buruzagia izan zen; polizia honek urteetan 'marxisten' aurka egindako era guztietako sarraskien—desagerketak, hildakoak, torturatuak...— azken erantzulea beraz. Gaur egun guzti horretatik aske dago, oraintsu jasotako zazpi urtetako gartzela zigorra Orlando Letelier Salvador Allenderen atzerri ministroa izandakoak Washingtonen jasandako atentatu hilkorren buru intelektuala izateagatik zigortu dute. Arma bat eduki edo diru lapurreta bategatik jaso daitekeen berdintsua.

Baina telebistan espetxera ez zela joango jakinarazi zuen arro eta ziur, botere militarreko sektore ugari bereganatuz, eta botere zibilarri erronka zuzena luzatuz. Pinocheten itzalean egindako transizioaren ordainak dira, oraingoan Armadako Estatu Goreneko buruzagi nagusiak, Pinochete berak alegia, armadak Epaitegi Gorenaren epaia onartzen duela azpimarratu badu ere.

MUNDUA EZ DA BIRIBILA

Zorigaitzen Afrika

A

FRIKA eragozpenen kontinentea da: azken 40 urteetan, 35 gerrek hamar milioi heriotz eragin dute, zazpi milioi pertsona errefuxiatu dira eta 13 milioi gehiago desplazatuak. 1985 eta 1993 artean kontinente beltzak 15.000 milioi dolar gastatu zituen armak erosten (beren NPGren % 5); Segurtasun Kontseiluko bost estatuek eta Egipto, Hegoafrika eta Espainia moduko herriek hornitu izan dituzte.

Afrikako ekonomi egoera izugarri kaskartzen ari da: kontrastea sortzen da gutxi batzuen aberastasuna eta gehiengoaren marginazioaren artean. Nazioarteko ekonomi eragiketetan hutsaren hurrengo, bere diruen debaluazioa eta esportazio produktuen beherakadarako bakarrik hartzen da kontuan; produktu hauek, kasurik onenean dibisak ematen dizkiete (gero eta gutxiago: kakaoa eta kafearen prezioa % 25ean gutxitu da), baina hauek nekazaritza, osasuna eta hezkuntzara bideratu beharrean, boterea dutenen kontu korranteak gizentzera doaz. Krisi soziala, kolonizaziotik sortutako garapen ereduaren ondorioa da, eta kolonizazioa, industri iraultza hornitzeko harrapaketa itzelak egin ziren benetako 'almazena'. Jopukeria honen ondorioa dira, halaber, herrialde afrikarrek urtero kanpo zorra izugarriaren (190.000 milioi dolar) ordainketari eskaintzen dizkioten 10.000 dolarrak. Hilzorian dagoen Afrika hau odolusten amaitzeko, Nazioarteko Diru Fondoak estatu asistentzialistek desegin eta mixeria besterik ez dakarten egiturazko egokitzapenak ezartzen dira: saharapeko Afrikan 300 milioi txiro (populazioaren % 60tik gora), eta biztanleko 150 dolarreko batez bestekoa.

J A V I E R A I S A

Nazioarteko kazetaria eta Nafarroako IPES Elkartearen kidea

GOSETEAK, izurriteak, ustelkeriaz

eta era guztietako lagunkeriaz mantendu eta giza eskubideak zapuzten dituzten hondarezko diktaturak, eta eragin guñeak lehiatuz 'laguntza humanitarioz' mozturrotutako atzerri eskuhartzeek biribiltzen dute koadroa. Adibide bat da Estatu Batuek eta Frantziak, petrolio, mehatz estrategikoak, base militarrek eta, areago, kultur eta hezkuntz ereduengatik duten izkutuko borroka. Egoera hau sostengaezina da, eta herri garatuek elkarlaguntzaren helburu, behar eta edukiei buruz hausnartzera bultzatzera bultzatu beharko lituzkete.

Baina, aldiberean, Afrikako lokatz horretan bizia hazten da. Gizon-emazteak, euren elkar laguntzan sortutako bizitza moldeak, nortasunak eta ohituretatik sortutako afrikar berpizkunde handia aurrera eramaten ari dira.

Baina hau, hurrengo zutabean joraturako dugun beste historia bat da.

CiUk behera egiten duen bitartean independentistak gorantz doaz

Maragall garaile Bartzelonan sozialistek eutsi Katalunian

Bartzelonan Pasqual Maragall irabazi zuen maiatzaren 28an, Roca jaunak porrot egin zuen beraz, eta PSCK berriro irabazi dio Pujolen CiUri udal mailako hauteskunde batzuetan. IC-Els Verds eta, itxura guztien arabera, ERCren laguntzarekin Maragall hautagai sozialista izango da, berriro beste lau urtez, Kataluniako hiriburuko alkate.

KATALUNIAKO Alderdi Sozialistak (PSC) udal hauteskundeak irabazi eta CiU alkate eta zinegotzi gehien dituen erakunde moduan atera bada ere, alderdi biek jaitsi egin dute ehunekotan eta ERC, IC-Els Verds (Kataluniako IU), eta Alderdi Popularrak (PP) puntuak

igo dituzte. Zalantza barik, hauteskunde hauetako borroka gogorrena Bartzelonako izan da, non alkateak izateko benetako aukera zutenak Pasqual Maragall sozialista eta Miquel Roca CiUko hautagaia ziren; Roca, halaber, CDC Jordi Pujol alderdiko idazkari nagusia

da eta 17 urtetan zehar Espainiako Diputatuen Kongresuan nazionalisten koalizioko bozeramailea ere izana da.

PSCK, botoen % 38,4ekin, 10 zinegotzi lortu ditu, 1991n baino lau gutxiago; CiUk, botoen % 30,5ekin orain 13 zinegotzi dauzka

■ Espainiako beste leku gehienetan ez bezala, PSCKo Maragall Bartzelonako erronkari eutsi dio.

eta 1991n 16 lortu zituen; ppk % 16 lortu du eta zazpi zinegotzi; IC-Les Verdsek % 7,8 eta, beraz, beren hiru zinegotziak mantenduko dituzte eta ERCk, % 5 gainditu ondoren, bi zinegotzi lortu ditu.

Erresistentzia sozialista

HAUTESKUNDE hauetako ezustekoetakoa sozialisten, Kataluniako eraikuntza nazionalen EAE eta Nafarroakoak baino askoz ere konprometituagoak, beren estatuko PSOEkideen beherakadari eusteko ahalmena izan da. Katalunian alderdi bozkatuena izan da botoen % 30,7 eta 1.667 zinegotzirekin. Katalanzale ezaguna den Joaquim Naldalen eskutik Gironan berriro irabazi dute, eta Lleidan ere bai, nahiz eta hiriburu honetan gehiengo nagusia galdu. Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramanet edo Badalona moduko Bartzelonako indutriguneko hiri esanguratsuetan ere, gehiengo nagusiz edo sinplez, berriro irabazi du.

Bestalde, CiUk, botoen % 29,7arekin, zinegotzi kopuruan irabazten du (4.115), Tarragonako Udala eta Komunitateko nekazari zona gehienetako alkatetzak mantentzen ditu, baina 1991tik oro har % 3,31 puntu jaitsi da eta 126 gehiengo nagusi galdu ditu. Boto galera hau izan arren -bere eskuinera PPra joan dira eta

Zinegotzi gehien lortu eta botoetan igo arren, chunekotan jaitsi egin da CiU, Pujolen alderdia.

ezkerrera ERCra- 536 gehiengo nagusi eta 96 gehiengo erlatibo dauzka, eta 632 udaletan irabazi du (lehen 605ean).

Garaipen erlatiboa

ARGITU beharreko zalan-tzen artean dago PPren igoera alderdi kontserbadore espainiarraren benetako hazkunde den. PPK, egiazki, botoen % 12,33 eta 445 zinegotzirekin, lau probintzia hiriburuetan hazi da eta baita lehen oso presentzia urria zuen Bartzelonako indutrigunean ere; halaber, Tortosako Udalean, Kataluniako bere gune indartsuenetakoan, bigarren postua mantentzen du. Baina Kataluniako gainerako lurral-

deetan, oro har, bere izaera testimoniala da.

Bartzelonako bere zazpi zinegotziak, 1983an Alderdi Popularrak lortu zituen sei zinegotzien antzerako emaitza da eta, eskuarki, Alderdi Popularra UCDk bere sasoi onenean Katalunian lortutako emaitzetatik oso urrutik dago oraindik. PPK, gainera, 1993ko hauteskunde legeileetan baino 230.000 boto gutxiago lortu zituen; guztira, 359.679 boto eta orduan 625.000. Beraz, estatuan

izan den gorakadaz baino -EAEn ezik-, PPren arrakastaz baino, zehatzagoa litza-teke botorik eskuintiarrena eta espainiarzaleena berko-katzen ari dela esatea.

1991n 227 zinegotzi lortu zituen bitartean, orain, botoen % 6,16rekin, ERCk Printzerriko lurraldeko 579 zinegotzi eskuratu ditu. Halaber, M-28aren ondoren, alderdi independentistak 50 lurralde kontseilutan eta lurralde hiriburuetakoko % 70ean ordezkartza ore-

Oraingo PPrena 1983an Alderdi Popularrak lortu zituen sei zinegotzien antzerako emaitza da, eta PP UCDk bere sasoi onenean Katalunian lortutako emaitzetatik oso urruti dago oraindik

TXANBELA TALDEAK

GITARRA JO ETA KANTATZEN DUEN
MUTIL BAT BEHAR DU

TELE.: 943- 28 38 20 (Joan Mari)

Norantz doa ERC?

Agerian geratu da, ERCk izan duen aurrerakadari esker, alderdiak finkatu du jada bere udal ordezkaritza, oraindik txikia bada ere, goranzko joerarekin gainera eta lurraldekotasunari begira ondo banatua. ERC eta Angel Colom idazkari nagusiaren aldeko beste tanto bat. 1989an Colomek alderdia bere moteltasunetik atera eta urte gutxitan ekimentsu bihurtzeaz gain, CiUren geldotasuna eta PSC eta ICren katalanismoarekiko urruntasunaz gogaituta zegoen gazteria bereganatzea lortu zuen.

Ukaezina da, ERCk independentziaren aukera kalera ateratzea lortu du, eta baita zegoen barne banaketa hitsetik eta zuen eragin sozial eskasetik ere. Laster agertu ziren emaitzak: 1991n, ERCk transizioan zehar borroka armatuaren inguruan -Katalunian ez du inoiz onarpen sozialik eduki- jardundako edo lagundutako sektoreak beneganatu zituen.

1992an Colomen alderdiak 12 diputatu lortu zituen Kataluniako Legebiltzarrerako eta hirugarren indar politikoa bilakatu

zen. Baina garaipen hauen atzean hasten ari zen gatazka gordetzen zen, M-28ko hauteskundeetako garaipenak atzeratu egin duena eta, Colomek nola konpondu jakin ez eta konpontzeko borondateirik ez bide duena. ERCk bide okerra eta ez oso ezkertiarra hartu duela diotenak ez dira gutxi, eta oraindik ez dira isildu nahiz eta une honetan isil samarrean diharduten. Beren atzean militante asko duten Heribert Barrera, Josep Lluís Carod-Rovira, Joan Puigcercos edo Jaume Rodri moduko buruzagiak ez bide daude erronkari amore emateko moduan eta borroka be-

rrietaryko prestatzen ari dira.

Pilar Raholaren erabat aurkakoak diren alderdiko gazteriarekin ere beste horrenbeste gertatzen da. Raholak, bitartean, Kataluniako nazionalismo ezkertiarren ondorenaz baina, bere irudia eta etorkizun politikoaz kezkatuagoa dirudi. Ezkerreko nazionalismo honi dagokionez, muturreko independentismoan jardundakoen iritziz, Esquerra, IC eta PSCko sektore aurrerakoen elkartzetik eta mugimendu sozialetatik (independentistak, konfederalistak eta federalistak) sortu beharko litzateke, eta ez Colomek gura duen mo-

duan, ERCtik bakarrik. Colomen estrategia hau nazionalista eta ezkertiarak diren sektore askotatik urruntzen ari da. Azken krisi garrantzitsua Bartzelonako alkategaiaren izendapenarekin izan zen, militanteek Carles Bonet izendatu zuten baina Colomek Rahola izan zedin presionatu zuen. Jende asko matxinatu zen orduan, eta Colom eta bere jarraitzaileak antidemokrata eta jauntxokeriaz salatuta zituzten. Orain urok bere onera datoz, baina uda honetan ERCko kongresuan eta datozen hauteskunde autonomikoetan ikusiko den moduan, itxura besterik ez da. Ezpatak tente daude.

katua lortu du, nahiz eta oraindik Bartzelonako industrigunean eta Kataluniako beste industri zona batzuetan sartzerik ez duen lortu.

Emaitza onak lortu badira ere, ERCko lehendakaria moduko buruzagi batzuen iritziz Bartzelonako Udaltxean ordezkaritza lortzea duela 12 urteko egoerara

itzultzea da, orduan ere oraingo ordezkaritza baitzuen; halaber, hauteskunde hauetan lortutako emaitzak aurrekoetan lortutakoak baino eskasagoak direla

ohartarazi dute.

IC-Les Verdsi dagokionez, lehenbiziko indarrean oinarritutako koalizio honek emaitza onak lortu ditu, orain botoen % 11,98 lortu

ERCk emaitza onak lortu arren, udako kongresuan baretu beharko dute barne ekaitza, lehertu gabea oraindik baina barruan irekiten dagoena.

du eta 373 zinegotzi, eta Saball, Sant Feliu de Llobregat eta El Prat de Llobregat moduko hiri industrial esanguratsuak mantendu ditu. Denaren, Bartzelonan bertan gutxi igo da eta Kataluniako zona askotan ageri besterik ez da egiten.

Hitzarmenei buruz

HERRI eta hiri askotan balizko aliantzek ezustekoak ekar baditzakete ere, Kataluniako buruzagi politiko gehienek udalerrietan beren ordezkariak hautes-zerrenda bozkatuena errespetatuko dutela jakinarazi dute. Jakina den moduan, PSCK eta IC-Els Verds-ek elkarrekin aginduko dute alderdi hauetako bakoitzak gehiengo erlatiboa lortu duten lekuetan. ERCK ere dagoneko agertu du CiUri honek gehiengo nagusia galdu duen lekuetan gobernua PSC edo beste *indar aurre-*

rakoi batzuekin adosteko presuntasuna.

Bideraezina denez, CiU eta PSCKren arteko elkar gobernua Bartzelonako Udaletxean baztertu beharra dago, nahiz eta uneren batean hipotesi hori airean izan zen. Bestalde, gero eta zailagoa dirudi CiUko hamahiru zinegotziak eta PPko zazpiak batzea -hots, 20 hauek eta 19 PSCK eta IC-Els Verds artean- Maragall gobernutik baztertzeke. 1979tik gertatzen den legez, beraz, sozialista eta ICkoen (lehen PSUC) koalizioa errepikatuko da.

Nabarmena da, ERCKoek badakite Bartzelonako Udalaren gobernua euren esku dagoela, euren zinegotzi biek eta, PSCKo hamaseiak eta ICko hiruekin gehiengo gobernu aurrerakoia osatuko luketela. Ederto as-

ko dakite hori Angel Colom eta Pilar Raholak, hautatutako zerrendaburuak, eta eurek bederen argi utzi dute: Maragallek baldintza batzuk onartzen baditu -Bartzelonaren katalantasunean azpimarratzea edo zerga eta etxebizitzako politika aurrerakoiagoak eramatea,

esate batera- berorri lagunduko diote. Alkate sozialistak ez du inongo arazorik baldintza horiek bereganatzeko eta gainera jakin badaki udaletxea lasaitasunez eramateko Esquerraren laguntza behar duela.

PACO SOTO

Angel Colomek ERCKo ekaitzari egin beharko dio aurre orain.

Heribert Barreraren esanetan, ERCK Bartzelonan bi zinegotzi lortzean duela 12 urteko egoerara itzultzea da berriro

BILBOKO XXV LIBURU AZOKA

ARENALEAN

EKAINAREN
ORDUTEGIA

1tik -11ra
Goizez 11,30 - 14,30
Arratsalde 17,30 - 21,30

- Euskal eta erdal nobedadeak
- Euskal diskagintza
- % 10 beherapena
- Euskal eta erdal liburu aurkezpenak
- Antzerkia, idazleak, sariak...

HATOR BELDUR GABE!

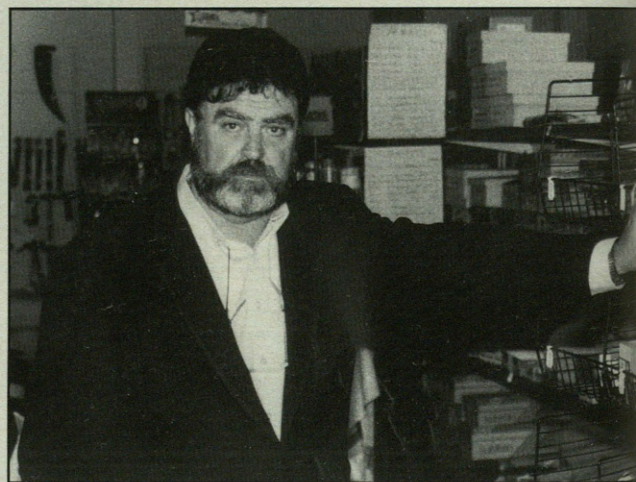
EUSKADIKO LIBURU AZOKEN BATZORDEA

Jose Antonio Lekerika, Zamudioko Abeltzain eta Nekazari Kooperatibako lehendakaria

«Bailarako baserritarren zentroa bihurtu gura dugu Zamudio»

Azken hilabeteetan arazoekin ibili dira kooperatiban. Lehengo lehendakariaren aldaketarekin gauzak baretu egin dira eta inbertsioetarako prest daude jada.

Kooperatiba 1945ean sortu zen, 1946an 145 bazkide zituen eta gaur egun 300. Lekerika, 54 urteko larrabetzuarra dugu lehendakari berria maiatzaren 21etik aurrera.

Lekerikak jakinarazi duenez, urtebete besterik ez da egongo lehendakari karguan.

Zer helbururekin sortu zenuten kooperatiba?

Garai batean bailaretan herri askotan sortzen ziren nekazari kooperatibak, bailarako baserritarren beharrei erantzuteko helburuarekin. Txoriherrin hiru daude, Zamudiokoaz aparte beste bi daude, Larrabetzun bata eta Lezaman bestea. Mungian ere, adibidez, beren bailara osorako eurak bakarrik daude eta horregatik daude horren indartsu.

Zein izan da 1994ko kooperatibaren balantzea?

Orain zuzendaritza aldatu berri dugu eta, beraz, ez dakigu datu horien fidagarritasunaz, eta datorren aste-rako kudeatzailea etorriko

da aurreko balantze guztia egiaztatzen. Emaitei dagokionez, gure helburua ez da etekinak sortzea, zerbitzua ematea baizik, baina amortizazioei eusteko zer-bait ere eduki behar dugu: iazko datuen arabera hiru bat milioi pezetako (120.000 libera inguru) etekina izan genuen.

Nekazaritza krisiarekin zuen antzerako kooperatiba asko itxi ere egin dira, zuek nola pasatu duzue?

Beste batzuek nabaritu dute, ez dakit zergatik. Guk, egia esan, ez dugu krisiaren eraginik igarri, gero eta inguruetako jende gehiago datorkigu. 1995erako aurrikuspenak oso onak dira, ba-

detik kooperatiba zabaldu eta pabilioi eta zilo berriak eraikiko ditugu ongariak eta hirin berriak egiteko, nekazari-denda handitu, eta Bizkaiko Nekazaritza Ganbarak ere hona etorri gura du: Txoriherrin bailarako baserritarren zentroa hemen kokatu gura dugu. Dagoneko Jaurilaritza eta Bizkaiko Diputazioarekin berba egin dugu eta finantziario aurrikuspen onak daude.

Dirulaguntza barik, zue-na moduko kooperatibak

ba al dira errentagarriak?

Baietz uste dut, baina hasiera bederen subentzioarekin izan behar du. Produktu askorekin galdu egiten da, zerbitzua eman behar baita; orain, esaterako, zahiarekin parra egin edo dirua galduko dugu, oso garesti baitago. Baina inbertsioak dauden neurrian, laguntzak egon behar dira.

Kooperatiba barruan arazoak izan dituzue Jose Luis Marcaida au-

“Lehenbiziko bi urteak oso ondo joan ziren eta jendea gustora zegoen berarekin, baina ondoren Marcaidak Zuzendaritza Batzordearen ahalmenak eskuratu eta gura zuena egiten zuen»

rreko lehendakariarekin, zer iritzi diozue zuzendaritzan bere kudeaketari?

Ez dut gustoko kritikatzeari, areago bera aurrean ez dagoenean, baina oraintsu Zuzendaritza Batzordean entzun izan dudanez, lehenengo bi urteak oso ondo pasatu ziren, baina geroago Marcaidak zuzendaritzaren ahalmenak eskuratu eta gura zuena egiten zuen, eta jendea pozik zegoen salmentak ondo zihoazelako.

Apirilaren 30eko batzar nagusian berak eman zituen datuen arabera, gauzak ez zeuden batere ondo. Batzar horretarako deialdia Zuzendaritza Batzordearen sinadurarekin agertu bazen ere, zuzendaritzak ez zuen deialdi hori egin eta indargabetu egin zuen. Maiatzaren 21erako ezohizko bilera deitu zen eta bertan zuzendaritza berria hautatu, eta ni lehendakari.

Hasieran Marcaida ondo ari ei zen, non okertu zen bere lana, bada?

Kudeaketa guztia bera bakarrik eramaten hasi zenean, ez zuen Zuzendaritza Kontseilua kontuan hartzen eta honek txarto egindako kudeaketa lanen batzuk aurkitu zizkion, baina ez nuke horietan sartu gura. Lehengo atean, adibidez, batzarrean zenbaitzuek kontatzen zutenez, kontuak hartuz gero Marcaidak kalera bidaltzen zituen, eta hauek alde egiten zuten gainera. Lehendakaria ez da

inor norbait kalera botatzeko, ahalmen hori Batzar Nagusiarena besterik ez da.

Instituzioen ateak ere itxi egin zituela diozue, zergatik?

Pabilioia konpondu genuenean, Jaurilaritzak 11 milioi pezetako dirulaguntza iragarri zigun, eta jadanik 4,5 milioi pezeta eman zizkigunean kontuak eskatu zituen eta ezer ez zegoela eginda konturatzean diru hori itzultzea eskatu zuen. Beste arazoetariko bat izan zen, Aberenako kapitalaren interesena: Marcaidak Aberenarekin arazoren batzuk izan zituen eta, beraz, Aberenak ez dizkigu interesok ordaintzen. Dena den, arazo hau Aberena eta La Caixa-ekin batera konponbidean dago.

Berak salatzen duenez, EAJk guztia kontrolatu gura du eta horregatik prestatu du bera kentzeko jokaldia?

Zuzendaritza Batzordeak Marcaidak deitutako apirileko batzarreko deialdia ikusi zuenean, lau milioiko zorra hemendik, zortzi hemendik, baserritarrek jarrita dauzkaten sei milioiak, beste bost Caja Ruralean... Horrek eragin du hau, beste ezerk ez. Gure kooperatiban ideia guztietako jendea dago eta baita Zuzendaritza Batzordean ere. Orain jadanik instituzioekiko harremanak bideratzen ari gara eta urak bere onera datoz.

XABIER LETONA

DIRUAREN HOTSA

Ecu indarrean jartzeko epeak

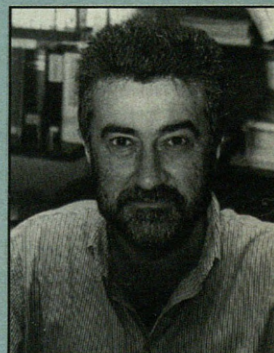
THEORIAN urte t'erdi geratzen da ecu zirkulazioan jartzeko, honela aurrikusten baitu Maastricht-eko Konbergentzi Planak. Baina horretarako zenbait baldintza bete behar dira, eta tamalez, bakarrik Luxemburgok betetzen ditu, hain zuzen Europako Batasuneko kide txikiak (400.000 biztanle inguru). Bestalde, Alemania, Irlanda eta Danimarka betetze-bidean daude, eta gainontzekoak nahikoa urrutiti. Beraz, 1997an ez dugu ecu zirkulatzen ikusiko, horretarako zortzi kidek bete behar baitituzte baldintza horiek.

HALA ERE, jadanik zenbait urrats eman dira. 1994.aren hasieran Europako Moneta-Institutua sortu zen, denborarekin Europako banku Zentral bihurtuko dena. Orain ecuren liburua ateratu da, berari buruz xehetasunak ematen dituen, eta abar. Baina arazo teknikoak ere azaldu dira, eta beraz, pezeta eta libera ordezkatzuko dituen moneta ez da berrehala zirkulazioan jarriko.

Gizarte-ikuspegitik badaude kezkatzeko moduko gaiak. Izan ere, aipatu baldintza horietako bat estatu kideetako defizit publikoa BPGren ehuneko 3ra txikitzea da, eta gaur egungoa, batzazbeste, ehuneko 4,5 da. Beraz, oraindik asko murrizu behar da. Nola? Errezena: gizarte-gastuak urrituta, hots, jubilazio-pentsioak, osasun-gastuak, desentplegurako diru-laguntzak, eta abar.

GIZARTE-GASTUAZ mintzatzen dira analistak, baina hor daude beste zenbait gastu, hala-nola barne-eta kanpo-ziurtasunerako direnak, eta gastu horiei buruz ez dute ezertxo ere esaten. Eta ikusten denez efektibitate gehiegirik ere ez dute. Begira, bestela, Bosnian ematen ari diren espektakulua.

Beraz, komenigarria litzateke gai hau gizarteratzea eta gizarteak erabaki dezala gastu murrizketak non egin, honela sinesgarritasun handiagoa izango bailukete analistek eta politikariek ere.

BALERE BAKAIKOA
EHUko ekonomia irakaslea

Bixente Biurrunek adio esaten dio futbol zelaietako ate zaindaritzari

Bokaziozko atezain baten agurra

R

ealean datorren denboraldiari begira lanean dihardute. Teknikoek Alaba eta Biurruni eman diete albiste tristea. Atzelariak oraindik futbolari gisa segitu nahi du; atezaina, berriz, erretiratzeko pronto dago, 15 urte luzez aritu ondorenean eta besteak beste Euskal Herriko ate nagusienak -Real Athletic eta Osasuna- gorde dituenaren ohorez. Bixente Biurrunekin atzera begira jarri gara.

Bokazioz eta tradizioz egindako atezaina zara?

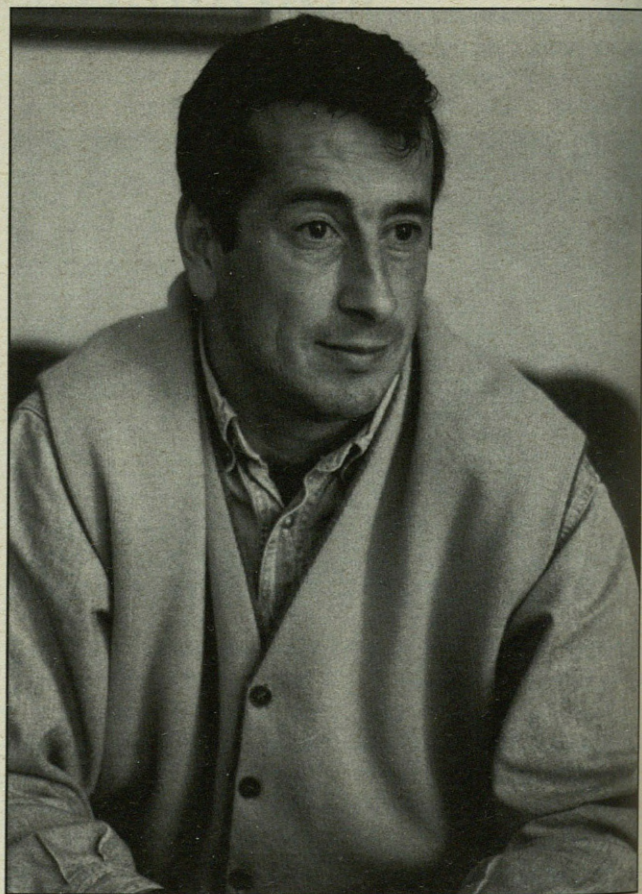
Aitarekin milaka ordu sartuko nituen eskularru zahar batzuk jantzita Ondarretako hondartzan; bera ere atezain izana zen eta postu horretarako zaletasuna eta grina sartu zidan. Eguraldi ilun eta euritsuak ziren gustokoenak guretzat, izan ere udatiarrik gabe, hondartza futbol zelai handia bilakatzen zen eta, jakina, ateak nik gorde behar izaten nituen. Hainbat urte pasatu eta gero zainetarraino gure aitak kutsatu zidan atezaintzarako sena asetu dudala aitor nezake.

Egin dezagun jauzi bandia Sansera beldu zinen egunetarraino. Hura beste mundu bat izango zen?

Adin horretan erakargarria bezain arriskutsua gerta dai-

teke urrats hori. Realaren atarian zaude eta edozer balentria lortzeko gauza zarela iruditzen zaizu: era guztietako txoriak txior-txior darabilzkizu buruan bueltaka eta zorabio horretan murgilduta gazte batek dena pikutara botatzeko arrisku handia ere badago. Gogor egin behar zaio jokalaritari eta alde horretatik Sansek arduradun aproposa zuen, Jabier Exposito. Zubietan ni bezala sei atezain ginen munduko onenak izan gitezkeela pentsatuz: Elola, Cervantes, Otxoto, Agirre... Lau urte zoragarri pasatu eta Realera salto egiteko ordua heldu zen.

Ormaetxearen talde txapeldun bartan gazteen-tzat zirrikitu gutxi izango zen?

«Harrobiarekin talde txapelduna osa dezakegu». (A.: Elozegi).

Are gutxiago niretzat; Arkonada sasoi betean zebilen eta partiduz partidu aulkian eserita, Ligako 2. titulua eta UEFako finalerditako emozioak bizi izan nituen. Dena den, Zamora, Kortabarria, Satrustegi, Lopez Ufarte eta

gainontzekoen lagun izatearekin bakarrik harro sentitzeko arrazoia badut. Pare bat denboraldi egin nituen Arkonadaren itzalean eta orduan Osasunara joateko aukera sortu zitzaizkidan ez nuen bi aldiz pen-

Biurrun, area txikiko atezaina

BIURRUN guk fitxatu genuen Zubizarretak Barce-lonarekin kontratua sinatu zuenarekin batera. Zubi joan eta gero garantiako atezain barik geratu ginen; Hiru atezain genituen bai-na 2. mailan jokatzeko ari zen eta ez zuen esperien-tziarik; Bixentek, alderan-tziz, Osasunan hiru urte egin eta gero esperientzia hori baliagarri iruditzen zi-tzaigun. Niri behintzat, bere ate barruko lana gus-tatzen zaitzaidan eta pos-tua segurtatzeko aproposa zela iritzi genion. Azken finean Lezaman genituen beste atezainek eskaintzen ez ziguten garantia erosi genuen. Guk oso pozik

JOSE ANGEL IRIBAR

hartu genuen bere baietza.

Gure inpresioa bai kirol aldetik eta bai gizon alde-tik oso ona da. Plazagizona izan da beti, bere posibil-i-

tateetan konfiantza handi-koa entrenamenduetan, aldageletan eta berdin par-tidutan. Zubiren hutsunea betetzea ez zen batere erraza ez eta zaleen eran-tzuna, baina Bixentek se-gituan sartu zuen jendea poltsikoan. Arrisku han-diegirik hartzen ez zuen atezaina izan da, area txi-kiko atezaina.

Oso argia izan da, bere aukerak ezagutuz ahalik eta probetxu gehien atera du. Zubirekin alderatuz gero, esango nuke aretxa-baletarra gehiago area handiko atezaina dela, goiko jokoa eta abar ere-mu gehiago betetzen di-tuena. Bixente, berriz, ate

barruko gizona izan da, marra ondotik tarteka-marteka alde egin duena.

Entrenamenduetan ez zen sekula asetzen, orduak eman ditugu Lezaman biok, ustez zituen akatsak lantzen; perfektzionista zen. Zelaian nortasun han-diko mutila izan da eta atzelariak bere agintepean izaten zituen. Nire iritzia-ren kontra bidali zuten Es-pañolera beste arrazoi ba-tzuk zirela medio, eta ikusi besterik ez dago zenbat arazo izan dugun bere postua betetzeko. Zorio-nez, orain Juanjo Valencia atera zaigu -eta urte luzee-tarako espero dut- Athleti-cen atea zaintzen.

tsatu. Seguruaski nire ka-rreka markatu duen urratsik erabakigarriena. Osasuna-koek loteria boletoa erosten duenaren antzera jokatu zuten nirekin; zorionez sari-tutakoarekin asmatu zuten eta Iruñean futbolak eman dituen pozik handienen partaide izan nintzela esan dezaket. Gogoan dut nola 84-85 denboraldiko azken neurketan Real edo Osa-suna bat ala beste UEFArako sailkatzeko partiduan nor baino nor garaile irten ginela eta ondorioz Europako le-hian sartu eta oso paper txu-kuna egin genuela. Glasgow Rangersen aurkako kanpo-raketa hura ez dut sekula ahaztuko. Kirolaz aparte, Iruñearekin maiteminduta geratu nintzen, eguneroko harremanetan nafarren izatera jatorraz ohartuz.

Eta nola sortu zen Athle-ticen fitxaketa?

Xelebre samarra. Ezkurra

Osasunako presidenteak bilbotarrek nirekiko zuten interesa jakinarazi zidan eta Zaragozako hotel batera abiatu ginen. Hura nahaspi-la harreran. Ezer ez nekiela han ikusi ditut Zubizarreta, Athleticen ordezkariak, Joan Gaspar eta Nuñezen semea. Zubi alde batetik eta ni bestetik gela ezberdine-tan sartu gintuzten eta ho-rrela eman genuen arratsal-de osoa 3etatik 10ak arte, akordio batera iritsi bitar-tean. Negoziatzen ari zire-nak gelatik gelara orain Zu-birengana eta segidan nire-gana guk ezeren berri jakin gabe. Zubizarretak Barcelo-narako bidea hartu zuen momentu berean ni Athleti-ceko jokalaria nintzen bost denboraldirako.

Zure karreran aurrera-pausoa izan arren, kirol emaitza nabarmenik ez zenuen lortu Bilboko egonaldi luze bartan.

ele 15

Busturialdeko AEK, Elixabet Imaz, Gabriel Gatti, Fito Rodriguez

Bizkaiko AEK (ELE),
Diputazio k. 3-1.
48009 BILBO
Tf.: (94) 423 15 52
Faxa: 424 80 12

ele berria kalean!

Elixabet Imaz, Gabriel Gatti, Busturialdeko AEK, Fito Rodriguez

ele aldizkaria
Hizkuntzalaritza,
hizkuntzaren didaktika
eta soziolinguistika aldizkaria
izan zaitez harpidedun!

«Athleticen barne funtzionamenduaz zer ikasi asko lukete gainerako taldeak». (Arg.: A. Elozegi).

Pertsonalki esango dizut edozein ikuspegitik begiratu, esperientzia ahaztuezin dudala. Hasteko, Jose Angel Iribarrekin eskuz esku lan egiteko parada izan nuen.

Zubizarretaren lekua betetzera nentorren, erantzukizun latza zen hura baina lehenbiziko partidutik Katedraleko jarraitzaileek maitetiro hartu ninduten. Agian kirol aldetik ez genuen gauza seinalaturik egin, baina Bilbok tratuak markatuta utzi nau. Zer ikasi asko lukete gainerako taldeak Athleticen barne-funtzionamenduaz.

Zuzendaritzan ere jende jatorra aurkitu nuen, jokalariei edozein ezbehar iza-

nez gero beti laguntzeko prest, klubari dioten maitasuna beste ezeren gainetik. Gaur egun beste tokitan nekez aurki ditzakezu, esaterako, Piru Gainza bezalako interesgabeko pertsonak futbol munduan sartuta, koloreak bihotzean darमतзatenak; aitzitik, gehiago dira norbere mesedetan zuzendaritzan sartu eta putreak bailiran, mokoka lehenengo inuzenteari patrikak hustuko lizkioketenak. Athleticcek maila horretan ez du inguruotan parekorik.

AFEko bultzatzaileetarikoa zara eta bertako lehenetakariordea. Futbolarien eskubideak defenditu beharra zegoen?

Dudarik ez, garai haietan

futbolariak klubon esklabu ziren eta batzorde horrek eginiko presioaren eraginez oso bestelakoa da egoera. Nolanahi ere, oraindik lan asko dago egiteke. Futbolak, bereziki beheko kategoriatan, birmoldaketa behar du. Ezinezkoa da 10 eta 12 milio pezetako kontratuak sinatzea 2.B dibisio batetan batez beste partidua ikustera 1.000 edo 2.000 lagun joaten bazaizkizu. Ondorioz, jokalariaenganako zorrak ugaltzen doaz eta arazo horri konponbidea topatu behar zaio. Goi-mailakoek kasu horietarako soldata-kutxa osatu dugu -talde bakoitzak 15na milioi jarritz-, baina arazo larria beheko kategoriatan dago.

Athleticetik joan behar izanak tristura handia sortu omen zizun.

Aurrelaria fitxatu nahi eta dirurik ez, plantilako salgarriena nintzenez nonbait, Espanyolera. Bertan erretiratu artean jarraituko nuke

baina zuzendarien arrazoiak eta ekonomikoak medio, Bartzelonara jo nuen. Kanpoan zaudela, etxekoa gehiago estimatzen duzu.

Urteak joan urteak etorri nork espero zezakeen 10 urte geroago Biurrun Realean izatea?

Ez nuen bi aldiz pentsatu. Hainbat denbora etxetik kanpo, Donostiara bueltatzea baino eskaintza hobirik ezin nuen jaso. Bi denboraldi terdi eman ditut hemen eta Zubietan azken entrenamendura arte gogor saiatuko naiz.

Utzi behar duzun Real boni etorkizunik ikusten al diozu?

Ene ustez harrobiari aukera gehiago eman ezker, talde txapelduna osatzeko bidean gaude. Alberto, Pikabea, Aranzabal, Imaz, Idiakez, De Pedro, Etxeberria, bihar Real dotore baten bizkarrezurra osatuta dago. Nik neuk behintzat, bueltan datozen jokalaria fitxatuz eta kanpora begira itsutu gabe, etxekoei ardura osoa emateko ordua heldu da. Nik ez dakit zein erataria lotu daitezkeen jokalaria, baina fruitua heltzea lortzen badugu garai arrakastatsuak itxaroteko moduan dago Realeko jarraitzailea.

Laster batean, ekainaren 30etik aurrera zeu ere Realeko jarraitzaile?

Oraintxe ezin esango nizuke kaletar arruntaren bizimodura nola egokituko naizen. Pentsa ezazu azken 15 urteotan goizero jaiki eta gustoko eginbeharretan ibili naizela. Orain berriz, uste dut eguna zabaltzearekin batera zer egin behar duzun ez jakiteak sortuko dizkidala komeria gehien.

MARTIN AGIRRE

«Udatiarrik gabe, Ondarreta futbol zelai handia bilakatzen zen; hainbat urte pasatu eta gero zainetaraino gure aitek kutsatu zidan atezaintzarako sena asetu dudala aitor nezake»

Ekainaren 10erako manifestazio deialdia zabaldu du AEK-k.

URTEBETE BERANDUAGO EMAITZA SENDORIK EZ

Urte batez aritu dira Eusko Jaurlaritza eta AEK negoziatzen, eta zenbaitetan aurrera-pausorik lortu bada ere, ez dirudi gairik garrantzitsuenetan bat egitea erraza denik. Une honetan, batzuen ustez bederen, negoziazioak bertan behera geratu dira, baina euskara akordioaren premian dago.

URAK nahasi datoz berriro ere helduen euskalduntze alfabetatze munduan. Eusko Jaurlaritzak eta AEK-k 1994an lotutako akordioak sortutako pozak zalantzara-ko bidea egin du, gutxienez.

AEK eta Eusko Jaurlaritza zein Euskal Herriko gai-nontzeko gobernuen arteko

auzia ez da atzo goizekoa, eta era berean zeharo arrakastatsua izan den azken Korrikaren oinak han he-menka dabilta oraindik.

Eusko Jaurlaritzarekin izandako kontaktu eta bile-ren azken faseak 93ko uz-tailean du hasiera. Orduan AEK-ko batzarkideek itxial-

AEK-k mobiliza-zioa iragarri du ekaina-ren 10erako. Manifestazioak Jaurlari-tzarekiko akordioaren beharra aldarrika-tzeaz gain, Nafarroa eta Frantziako agintarien jarrera aldaketa exijituko du.

1994ko
ekainaren 6an
Kultura Sailak eta
AEK-k negoziatzen
hasteko
akordioa sinatu
zuten. Izenpetze
honetaz gain,
urte bereko
martxoak 3ko
bileran parte
hartu zutenek
bilera hartako
akta ere izenpetu
zuten.

diari ekin zioten Bilboko Lizardi euskaltegian, Eusko Jaurlaritza mahai batean eseri zedin lortu nahian. Orduko sailburuak, Joseba Arregik, bilera baterako borondatea azaldu zuen, baina datak ikusirik irailean beharko zuen. AEK-ko ki-deak irailan saiatu ziren, baina alferrik. Bien bitartean, abuztuaren, Jaurlaritzak diru-laguntzarik gabe utzi zituen euskaltegi libreak.

Hurrengo atala 94ko urtarrilean hasi zen. AEK-k aurretiaz diseinatutako euskara ikasteko eskubidearen aldeko kanpainari ekin zion eta, testuinguru honetan, Joseba Arregik bilera baterako deialdia luzatu zien, urtarilaren 31n burutu zena hain zuzen. Bilera honetan zerbait oso argi geratu zen: akordioa lortu behar zen eta berorren ardatz orokorrak finkatu.

Handik bi hilabetera partaide berri bat gehitu zitzaientzen, EAJ alderdia, eta be-

rak hartu zuen handik aurrera bileretan adostutakoaren lekuko papera. Honela heldu zen, mintzagai orokorrekin, ekainaren 6ko akordiaren izenpetzea. Baina kazetarien aurrean izenpetutakoaz gain, partaideek azken bilerako akta ere sinatu zuten.

Une horretatik aurrera hasi ziren AEK eta Eusko Jaurlaritzaren arteko negoziazioak, alde biek izendatutako bi batzordeek parte hartu zutelara. Hamaika bilerara, gora-behera ugari, baina aurrera egin zen, aurtengo apirilaren 11ra arte.

Eusko Jaurlaritzak Aste Santuaren ostean egin nahi zuen bilera; AEK-k lehenago. Apirilaren 11n elkartu

ziren, oso bilera luzean, eta bukaeran AEKren ustetan ez zen aurrerapausorik; Eusko Jaurlaritzako ordezkarien iritziz, aldiz, akordioa heltzeaz zegoen.

Ezulertzearen gakoa

BALORAZIOA egiteko orduan bat datoz Erramun Osa, Bizkaiko AEK-ko arduraduna eta Jose Mari Zerberio, Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako idazkari nagusia. Gakoa euskaltegien nortasun juridikoan datza. Jaurlaritzarentzat ezinbesteko baldintza da euskaltegi bakoitzak bere nortasun juridikoa izatea, eta banako bezala tratatzea, nahiz eta gero nahi

duten bezala koordinatu euren artean.

Erramun Osarentzat aldiz, AEK-k sobera demonstratu du bere erakunde izaera, eta urte askotako gora beheren ostean, Nafarroako Gobernuak ere onartu egin du AEKren identifikazio fiskalera-ko kodea; beraz, Eusko Jaurlaritzari ez litzaioke asko kostatu behar AEK bere osotasunean onartzea.

Dena den, euskaltegien nortasun juridikoaren gatazkaz gain, badira beste bi gai, ezinbestekotzat hartuak ez diren arren, adostasunik ez dagoena: irakasleen homologatze plangintza, eta jaso beharreko diru laguntzak.

Lehenengoari dagokionez, bi diplomatura daude martxan dagoeneko Unibertsitatean eta irakasle berriak pixkanaka homologagai bihurtzen ari dira. Irakasle historikoei, oster, oinarrizko errekonozimendua zor zaie. Gai honi buruz ña-

■ Nortasun juridikoan datza gakoa: Jaurlaritzarentzat ezinbesteko baldintza da euskaltegi bakoitzak nortasun juridikoa izatea; AEKren iritziz, berriz, onarpenak orokorra behar du

Maiazaren 17an AEK-koak Lakuan izan ziren, akordio eske.

bardura teknikoetan leudeke ezadostasunak, baina akordioa lortzea ez litzateke, printzipioz, hain zaila izango.

Diru-laguntzen auzian, Eusko Jaurlaritzak 1995erako aurrekontuetan bi atal desberdindu ditu: homologatuak eta homologagarriak. Dena den, Zeberioaren hitzetan, ezberdintasun honek arazoak sor zitzakeen AEKren barnean, eta nahiz eta larregirik ez gustatu, kopuru bakarra ematea erabaki zuten. AEKren iritziz aldiz, aurrekontu horretan ez dago ia igoerarik eta AEK diskriminatzen ari da; are gehiago, presio bide bihurtzen ari da diruarena.

Gauzak horrela, Jose Mari Zeberioaren iritziz, Jaurlaritzak sobera demostratu du

AEKrekin etorkizunerako akordio sakona nahi duela, eta negoziazioak ez dira eten. AEK-k Jaurlaritzak apirilaren 11n egindako proposamenari erantzun behar dio, eta horren zain daude.

AEKren aburuz, aldiz, apirileko bileran, aurreko hiru puntuak jorratzeko orduan, Eusko Jaurlaritzak ez zuen ez atzera ez aurrera egiteko borondate politikorik agertu, eta alferrikakoa litzateke termino horietan negoziatzen jarraitzea.

Hau horrela izanik, larunbat honetarako manifestazio nazionalerako deialdia egin du AEK-k, «Euskarak behar du, Akordioa orain-txe!!» lelopean. «Deialdi bonekin, Eusko Jaurlaritzak duen jarrera itxia salatu

*1973tik bideak idekitzen
Hasi ginenetik helburuak argi
Lurralde mugak gaindituz
Hizkuntzaz gogoak elkartuz
Hego eta iparraldeko lankideez
Erdizka osaturik lantegia
Gaurko eta biharko beharrer
Erantzuna emateko gertu.*

INDUSTRIA

OSAGAI

HORNITZAILEAK

ARAT

ELEKTRONIKA

ETA ELEKTRIZITATE

ARLOETAN

Tel. 07/33 59 20 03 82 - Fax: 07/33 59 20 46 39
BEHOIA BIDEA 26 - 64700 HENDAIA

KRONOLOGIA

93ko uztaila: AEK-ko zenbait kidek itxialdia egin zuten Bilbon. Joseba Arregi Kultura sailburua harremanetan jartzeko prest agertu zen.

93ko abuztua: Jaurlaritzak diru-laguntzarik gabe utzi zituen euskaltegi libreak.

94ko urtarrila: AEK-k euskara ikasteko eskubi-dearen aldeko kanpaina aurkeztu zuen. Joseba Arregi berriz ere bilera baterako prest.

94ko urtarrilak 31: Bilera burutu zen. Jaurlaritza eta AEK-ko ordezkariak gain, EAJkoek ere parte hartu zuten, lor zitekeen akordioaren lekuko gisa. Helburua balizko akordioaren ardatz orokorrak finkatzea zen, horretarako AEK-k euskaltegi libreei diru laguntza ematea eta homologazio eskariak onartzea eskatu zuen.

94ko martxoak 3: Alde bietako bilera, oinarritzko testua adostu zen.

94ko ekainak 6: Gasteizko Gobernuak eta AEK-ko batzorde nazionalak onartu ondoren, akordioa sinatu zen. Alde

bakoitzak batzordea izendatu zuen negoziatziotan hasteko.

94ko azaroa: Euskaltegi homologatu guztiei diru laguntza igo zitzaien, AEK-koei izan ezik.

95eko otsailak 2: Ez zen adostasunik diru laguntzen banaketari dago-kionez.

95eko apirilak 11: Jaurlaritzak ezinbestekotzat jo zuen akordioa gauzatzeko eurek proposatutako irakaslegoa homologatzeko plangintza onartzea, eta euskaltegiak banako bezala tratatzea, eta ez AEK bezala.

95eko apirilak 24: AEK-k Mari Karmen Garmendia sailburu berriari gutuna igorri zion bilera eskatuz.

95eko maiatzak 17: AEK-ko kideen kontzentrazioa Euysko Jaurlaritzaren egoitzaren aurrean. Besteren artean, Mari Karmen Garmendiarekin biltzea eskatzen zuten.

95eko maiatzak 18: Eusko Jaurlaritzak erantzun, solaskidea Jose Maria Zeberio izango zela jakinaraziz.

nabi du Alfabetatze Euskalduntze Koordinakundeak, borondate politikorik eza demostratu baitu.

Hala ere, AEK-koek ez dute beste herrialdeetan ematen den egoera ahaztu nahi, inondik inora. Nafarroan UPN alderdiak sobera argi utzi du euskararekiko duen jarrera eskasa. Iparraldeari dagokionez ere, eta Frantziako Hezkuntza mi-

nistroarekin izandako bilera baten ostean, borondate ona agertu zuen, baina horrekin ezer gutxi konpondu da, oraindik ere berri gehiagorik ez baitute izan.

Administrazio guztietan aurrera egin beharra aldarrikatuz, AEK-k manifestazioa deitu du ekainaren 10erako, Bilbon.

JOSU TELLERIA

Harry Crews

idazle amerikarraren nobela

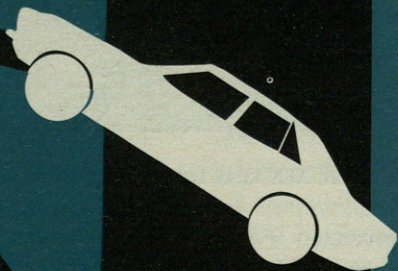
AUTOA

euskaratzaileak:

Eduardo Matauko - Kristin Addis

hitzaurrea:

Xabier Montoia

1993an SUSA argitaletxeak euskaraz

1994ean Gallimard argitaletxeak
lehen aldiz frantsesez

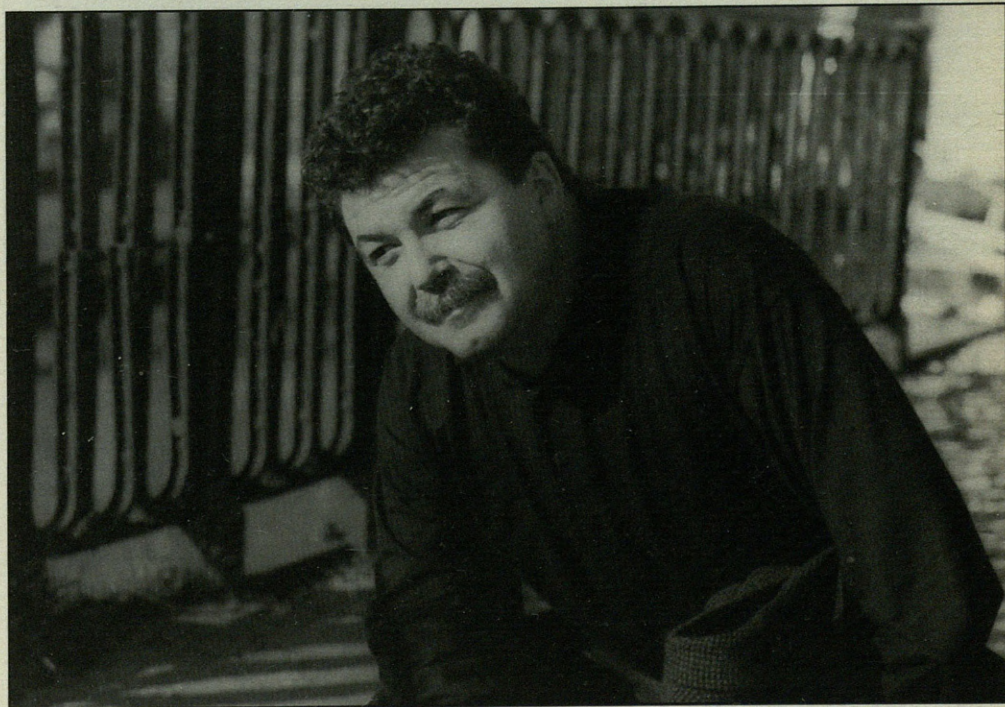
espainolez oraindik ezezaguna

Susa

☎ (943) 37 07 38

«Sugearen zuhurtzia behar dugu»

Kulturaren
esparru
gehienetan
abilezia erakutsi
duen arren,
batipat
literaturaz galde
egin diogu, «Ez
duk erraza,
konpai» liburua
aitzakiazat
hartuta. Kuba
izan da
abiapuntua;
balizko herri
honen minei
buruzko iritzia,
berriz, beste
elkarriketa
baterako gosea
piztu diguna.

«Euskaldunen artean bada beti off-ean dagoen gauza bat, euskalduna planteatzen ausartzen ez dena. Alegia, bi komunitateena. Bide horretatik goazela iruditzen zait». (Argazkia: Aitor Bayo).

Zenbat aldiz eta noiz egon zara Kuban?

Aita izpiritualaren galdera ematen du horrek! Kuba zapaldu baino lehen ere, asko ibilia naiz Kuban. Goitik behera ezagutzen nuen Empedrado kalea, Ovispo kalea, Iraultzaren plaza edo Malekoia... Kuba leku mitikoa izan da niretzat. Alde batetik, Che Guevara eta Fidelengatik; blokeo, anti-imperialismo eta nazioarteko-

tasunagatik. Bestalde, literaturzaleak, goiz edo berandu, Kubako literaturarekin egingo du topo...

Hori gutxi balitz, Espainiaren menpe egondako herria dugu. Euskaldunontzat, beraz, erreferentzia puntua izan da beti Kuba. Hala, erromantizismo batekin ikusi izan dut.

Interesgarria da, beti ere, mitoak bertatik bertara ezagutzea. Hain zuzen, idealizatutako hori desmitifikatzeko. Bertatik ezagutzeko aukera izan dudanez geroz-

tik, esan nezake Kubak niretzat mito izaten jarraitzen duela. Alegia, ez daukat idealizatua baina lehen baino ederragoa iruditzen zait. Ez da, noski, nik pentsatzen nuena. Konplikatuagoa da, bai sozialki eta bai kulturalki. Nik uste baino askoz ere

interesgarriagoa da, bitxia-
goa, bariatuagoa.

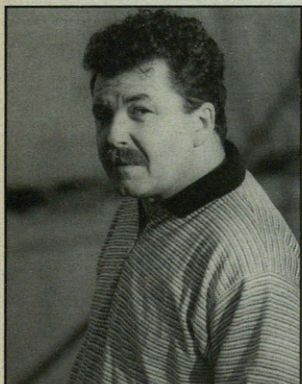
Aipatutako konplikazio horrek eraman al zaitu liburua idaztera?

Bai eta ez. Lehendik neukan dokumentazioarekin eta bertan jasotako esperientziarekin halako nahasketa

«Nafarrak baskongadoekiko sentitzen duen huraxe sentitzen du euskaldunak euskal herritar erdaldunekiko... Eta batzuk nafarrak eta euskaldunak gara aldi berean!»

«Gaur egun eta Euskal Herrian, zaila da belaunaldi batek aurreko belaunaldiak egindakoa guztiz ukatzea. Gure hizkuntza normalizatua ez dagoenez, nahi ez bada ere, bada beti aitoren sentimental bat aurreko belaunaldiekiko».
(Argazkia: Aitor Bayo).

egin nuen, eta konturatu gabe idazten hasi nintzen. Hasi- siera batean idazteko as- morik ez banuen ere, azken aldiz joan nintzenean ba- nuen burutazio hori.

Nolanahi ere, natural xa- mar ibiltzen saiatu naiz. Li- buru bat egin beharreko presa horrek ez du askotan laguntzen, ikuspuntua desi- txuratzen baitu batzuetan.

Nik Kuba bi garai interes- garritan ezagutu dut. Alde batetik, egoera bereziaren

minenean. Blokeoa zela eta, herriak gosea pasatzen zuenean. Eta oraintsu ere ezagutu dut, azoka popula- rrak zabaldu direnean, sa- lerosketa zertxobait liberali- zatu denean. Bai batean eta bai bestean kubatarrek oso tinko ikusi ditut beren idea- lekin, duintasun nazional horretan. Korrupzioarekiko eta boterearekiko kritiko izanez, baina tinko.

Kubatarrek alaitasunik ez omen dute galtzen.

NORTASUN AGIRIA

Balizko herri honetan «balizko» hitza modan jartzearen 'errua' Koldo Izagirrerena da ● Txikitari, kalean eta berari zuzenduta entzundako lehen hitza gailegoa izan zen.

«Filiño» delako horrek eragin handia izan

zuen gerora ● Pasaitar honek sari ugari jaso du bizitzan zehar.

Oraintsu heldu zaio berak gehien estimatu duenatariko bat:

«Anduriña de Prata» saria. Irmandade de Centros Galegos en Euskadi elkarteak halaxe erakutsi nahi izan dio eskerrona, kultura gailegoaren alde egindako lan guztiagatik.

Batzuek diote indiorik ez dutelako dela, arazo etni- korik ez dutelako. Seguru asko hala izango da. Ez da- kit. Baina gosean ere, Kubak ez du bere alaitasuna galdu. Ez baitzen herri frustratua. Eta hori interesgarria da. Gu esate baterako, frustrazio politikoek tipitu, mugatu egin gaituzte. Hauteskunde ororen aurrean gure etorki- zuna jokoan jartzen dela pentsatzen dugu, eta hori ez da horrela.

«Maité» filmean ikusita- koaren arabera, euskal- dunak ere gailegoak ga- ra kubatarrentzat.

Kubatarrek oso ondo dakite Euskal Herria non dagoen, zer den eta zertan ari garen. Kontuan hartu Kubak Pa- namatik eramanez dituela deportatu mordoska. Eta Felipe Gonzalezen iritzia- ren kontra, ez daude presonde- gian. Libre bizi dira. Horrek ere laguntzen du kubatarren eta euskaldunen arteko ha- rremanean.

Oro har, euskaldunak beti nabarmentzen du Espainia- rekiko diferentzia Euskal Herri- tik irteten denean. Ez du inolaz ere nahi espainiar gisa kontsidera dezaten. Herrian bertan epelak dire- nak ere, kanpoan oso harro azaltzen dira. Harrotasun hori Kuban biderkatu egiten da. Harrigarria da Kuban zenbat euskaldun eta zenbat abertzale dagoen...

Kuban, espainiarra ote- zaren galdetzen zaizularik ezetz erantzutean, berehala «ah, orduan euskalduna za- ra» esaten dizute.

Liburuan fikzioa eta errealtatearen arteko tartea zenbaterainokoa da, indiskrezioa ez bada?

Duela pare bat urte, Susan argitaratu duen beste idazle bat, Tahar Ben Jelloun, Pa-

lermoko egunkari batek eskatuta Siziliari buruzko erreportaia batzuk egitera abiatu zen. 4.000 km egin ondoren, kronika fikzionatuak idatzi zituen. Nire ustez, hark Siziliari buruz emandako ikuspegia oso interesgarria da. Kronika fikzionatu horietariko batzuk, hain zuzen, Leonardo Sciaciari egindakoak baino sakonagoak dira.

Errealitatea guk ikusten duguna baino askoz ere anitzagoa denez, zuk ikusten duzun errealitate motz horri fikzioa erantsi behar diozu, zerbaitetan sakonduko baduzu.

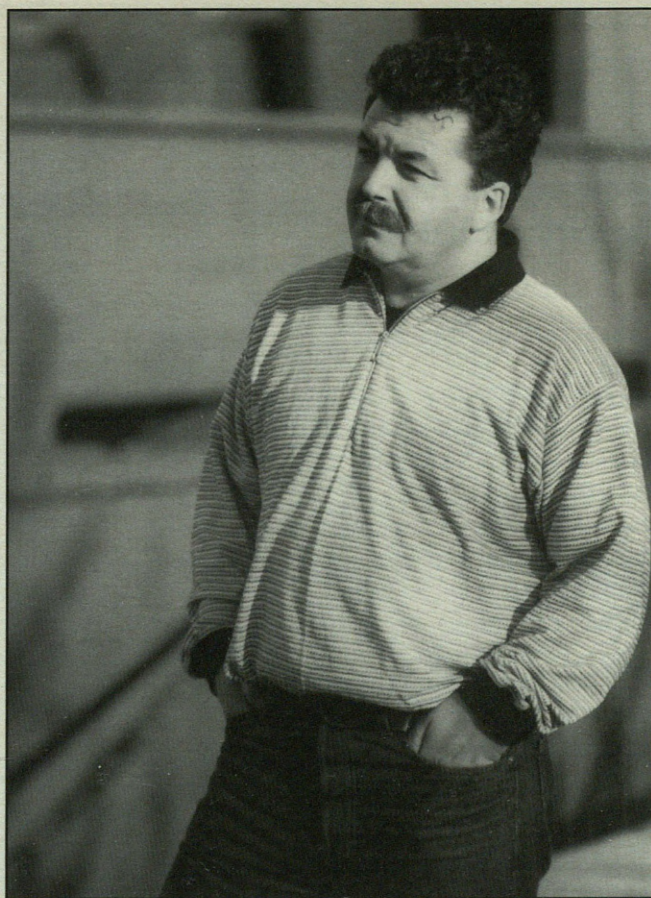
Nik fikzionatu dudana errealitatea biribilago erakutsi ahal izateko egin dut. Morboari buruz, kontuan hartu behar da egia-gezurra bereizketa ez dela onargarria. «Ez duk erraza, konpai-ri buruz, esan deza-kegu liburu horretan dagoen «ni-a, idazlearen «ni-a, fikziozkoa dela. Baina «ni» horrek esaten duen guztia erreal da.

Kubatarrek merezi al dute Kuba?

Dudarik ez. Herri bat baldin badago bere herria merezi duena, hori Kuba da, zalan-tzarik gabe. Bere herria askatzeaz gain besteak askatzen ere lan egin du. Kubak asko eman dio munduari. Berak eman ahal zuena baino gehiago askotan: Angolan, Mozambiken, Viet-Nam-en, Etiopian, Saharan osasun mailan... Sandinistekin zer esanik ez. Azukre lantegi bat osorik instalatu zieten. Ikaragarri eman du. Eta Kuba herri pobrea da. Herri horrek merezi du gure solidaritatea.

Eta Fidelek? Merezi al du Kuba?

Fidel lider bat izan da, eta

«Planteamentu politiko nazional bat aurrera ezin eramanagatik eta frustrazioaren ondorio, tenplea galdu eta biktimismo eta gorrotoa sortuko ez ote diren beldur naiz». (Argazkia: A. Bayo).

da. Historiak ez du Fidel kondenatu, ezta kondenatuko ere. Heroi eta mito izateko eskubidea du. Benetan askatu baitzuen herria. Ez da ohizko buruzagi bat. Iraultza aurrera eraman du eta gainera agintzeko karga hartu, iraultzaile batentzat izugarrizko erronka eta kontraesana.

Ordezkorik izango al du Fidelek?

Badu. Baina desberdina izango da. Ordezkoak sekula ez du izango Fidelek herriarekin duen erlazio magiko hori. Fidel beti izango da *compañero* buruzagia, komandantea. Herriak sekulako identifikazioa dauka berarekin. Hori ez da eman-go beste inorekin.

Blokeoaren erresumak zer erakutsi dizu zuri?

Independentzia oso gogorra dela. Egia dela independentziarekin azarik ere ez dagoela. Kubatarrek nahia-go dute azarekin eta independentziarekin, noski. Baina jakin izan dute bertan irauten azarik gabe ere. Presoen gose greba batean bezala bizi izan dira. Errespeto

guztia zor zaie.

Egunero autodeterminatzen delakoa, egia da neurri batean. Gu gauden egoeran ez, baina haiek dauden moduan bai. Dauden baldintzetan egunero ari dira autodeterminatzen, hortxe baitute Miamiko eskaparetea.

Erresumaz ari garela, 5 urte pasatu dira «Balizko errotan erresuma» plazaratu zela. Geroztik ez duzu besterik argitaratu. Liburu bark bustu egin al zuen Koldo? Hura superatzeko beldurrak zaudete, akaso?

Hura atera baino lehen hamar urte egon nintzen poesia libururik atera gabe. Beraz, beste hamar itxaronda ere, irakurleak eskertuko du, seguru asko. Nolanahi ere, uste dut datorren urtean nire poesia liburu bat plazaratuko dela.

Titulua esango al diguzu?

«Maitasunak ez du amore ematen».

Flash-back egin dezagun. Bi gaztek, alegia, Koldo Izagirrek eta Bernardo Atxagak, «Panpina Ustela» izeneko aldizkaria atera zuten orain 20 urte. Zer izan zen bura, denbora horren perspektibak?

«Panpina Ustela» Jainkoa akabatze konplot txikia izan zen. Jainkoa, kasu hartan, Aresti zen. Hobeto esan, Aresti hila zegoen, ez ze-

«Kubak ez du sekula alaitasuna galdu, ez baitzen herri frustratua, eta hori interesgarria da; gu, esate baterako, frustrazio politikoek ttipitu, mugatu egiten gaituzte. Hauteskunde ororen aurrean gure etorkizuna jokoan dela pentsatzen dugu eta hori ez da horrela»

“**ETArena gaitz baten sintoma -ez gaitza bera- den bezala, Ertzaintzarena ere beste gaitz baten sintoma da, inposaketarena; Ertzaintza dena ez da berez, beste zeozeren adierazpena da. Berdin jokatu luke Jarraitik ez balego**”

goen akabatu beharrik. Postarestismoarekin edo poesia sozialarekin hautsi nahi izan zen, giro literarioki motz harrekin. Ez zen erreazio in-konstzientea izan. Gauzak oso ondo pentsatu eta gero kaleratu zen orduko manifestu hura. Garbi genuen ez genuela horrelakorik nahi, beste zerbaitek behar zela. Arestirekin ibilitako batzuk ere berehala hurbildu zitzaizkigun, Saizarbitoria eta Ibon Sarasola, esate baterako. Oso gure linearen aldekoak ziren. Haiek ere garbi ikusi zuten sentsibilitate berri bat, gazteago bat bazetorrela. Literaturaren esparru autonomo bat aldarrikatu genuen eta hori inportantea zen. Errealitatearekin eten gabe, noski, gu ere inguruarekiko pertsona konprometituak baikin.

Denbora pasatuta, gauzak bere onera etortzen dira berri. Arestiren garrantzia ikaragarria izan zen, eta denborak gehiago nabarmendu du.

Dena dela, gaur egun eta Euskal Herrian, zaila da belaunaldi batek aurrekoa guztiz ukatzea. Gure hizkuntza normalizatuta ez dagoenez, nahi ez bada ere, bada beti aitoren sentimental bat aurreko belaunaldiarekiko.

Literaturaren kalitateaz zer esan liteke?

Kalitate literarioa eta espresio ahalmena bi gauza dira. Adibidez, Iparragirrek es-

presio ahalmen ikaragarria zuen. Literarioki ondo edo gaizki, herri baten nahia ederki espresatu zuen eta hori ukazina da. Arestik ere bazuen arte hori. Poesian esate baterako, eta prosan ere bai, botere espresiboa galdu egin da asko, kalitate literarioa ikaragarri hobetu bada ere. Gauza perfektu ezdeusak gero eta gehiago ikusten ditut. Alegia, kafea

egiteko balio ez duten kafe-makinak. Balizko errota poesia eman behar du, bestela ez litzateke balizkoa izango. Balizkoa izan behar du, baina errota ere bai. Zeozer espresatu behar du. **Zerk pizten dio metxa Koldori?**

Metxari berari esaten diote bere lagunek, adarra joz... Baina hemen ez gara hasiko tabernetako komentarioak egiten...

Autoaipamen bat onartzen badidazu, ezin ninteke sasi guztien gainetik bizi. Nire inguruak ziztada handiak ematen dizkit, mundu guztiari bezala. Oso triste biziko nintzateke ziztadarik gabe, 'bolizko' dorre batean. Ez naiz militante suhar ho-

rietakoa. Eszeptikoa naiz, ezkorra ez esatearren. Baina aukera dudanean nire ahalginak egiten ditut munduko injustizien kontra.

«Liliput debekatuak» idatzi zenuen orain bi urte ARGIAko urtekarian. Hauteskundeetan atarian ginen orduan. Orainsu ere hauteskundeak izan berri ditugularik, eta pixka bat harekin lotuz, hura «Liliput debekatuak» baldin bazen, oraingoa debekatuagoa al da?

Horrek berdin segitzen du, aspaldidanik baitator. Lehen ere aipatu dizut: frustrazioek ez gaitzatea eraman ezkortasunera. Orain ez gaude lehen baino «ago». Aspaldian gaude «agotuak».

Ni nafarren moduan sentitzen naiz. Izugarritzko frustrazioan eta ezin izate batean bizi behar dugu. Nafarrak baskongadoekiko sentitzen duen huraxe sentitzen du euskaldunak euskal herritar erdaldunekiko... Eta batzuk nafarrak eta euskaldunak gara aldi berean!

Hauteskundeetan istilu bonetan ezer gelditu al da off-ean?

Euskaldunen artean bada beti off-ean dagoen gauza bat. Euskalduna planteatzen ausartzen ez dena, hondamendi baten beldur-edo. Alegia, bi komunitateena. Bide horretatik goazela iruditzen zait.

Bi komunitateen arazoa Euskal Herriaren mina dela demagun. Gure berriak minbizirik ba al du? Alegia, sendatu ezin den gaitzik?

Orain gauden egoera honetan, lehen aipaturiko min hori sendaezina da.

Badago hainbat kolektibo pertsekutatu, estatuak pertsekutatu izan duena. Per-

«Errealitatea guk ikusten duguna baino askoz anitzagoa denez, zuk ikusten duzun errealitate motz horri fikzioa erantsi behar diozu, zerbaitean sakonduko baduzu». (Argazkia: A. Bayo).

«Blokeoaren erresumak independentzia gogorra dela erakutsi dit. Egia dela independentziarekin azarik ere ez dagoela. Kubatarrek nahiago dute azarekin eta independentziarekin, baina jakin dute azarik gabe ere bizitzen. Errespeto guztia zor zaie». (Argazkia: A. Bayo).

tsekuzioak eta errepresioak zenbait tokitan tenple handiko belaunaldiak emateko balio izan du. 15 urte pasatuta presondegitik ateratako asko eta asko tenple handiko pertsonak dira. Gartzelak ondu egin ditu, tenplea eman die. Pertsona handiak dira, irekiak, zentzudunak. Errepresioa jasan ez dutenak baino gehiago. Hain zuzen, borrokan tenple bat hartu dutelako. Beldur naiz

tenple hori galduko ote den. Ez naiz gaztetxoez ari. Oro har ari naiz, mugimendu osoaz. Planteamendu politiko nazional bat aurrera ezin eramanagatik eta frustrazioaren ondorio, tenplea galdu eta biktimismo eta gorrotoa sortuko ez ote diren beldur naiz. Sugearen zuhurtzia behar dugula uste dut.

«Liliput debekatuak» artikuluak gizatasunare-

kiko daukazun kezka ere erakutsi zigun. Horrenbeste ari al da gizatasuna galtzen?

Maila guztietan. Efikazia politikoaren izenean, aurrekontuak koadratu behar direlako... edozein aldetatik. Inposaketa ikaragarria daukagu.

ETArena, gaitz baten sintoma –sintoma esan dut, eta ez gaitza bera– den bezala, Ertzaintzarena ere beste gaitz baten sintoma da, inposaketarena. Ertzaintza dena ez da berez, beste zeozeren adierazpena da. Berdin jokatu luke Jarrairik edo Yrik ez balego.

Politika honek erabat desumanizatuko gaitu, beraz.

Politika honek bai. Eredu

jesuitikoak daude indarrean.

Eta politika hau aldatzeko aukerarik ikusten al duzu?

Aro bortitz batek heldu beharko luke. Tabula rasa egingo lukeen zera bat.

Kanpotar bat etorriko balitzaizu Euskal Herria zer den galdezka, zer azalpen emango zenioke? Nola azalduko zenioke Euskal Herria?

Kubatarrek hala esaten dute: «Sí, ustedes son como nosotros, pero con cien años de retraso». Nik halaxe erantzungo nuke. Hemendik kanpo ezagunak baldin bagara ETArengatik gara, bere on-gaitz guztiekin.

GARBINE UBEDA

«Literaturan botere espresiboa galdu egin da asko, kalitate literarioa ikaragarri hobetu bada ere. Gauza perfektu ezdeusak gero eta gehiago ikusten ditut aspaldi honetan; alegia, kafea egiteko balio ez duten kafe-makinak»

Eusko Ikaskuntza aurrera begira

DUELA hiru urte Joxemiel Barandiaran ordezkatzera etorri zen Gregorio Monreal Eusko Ikaskuntzara. Zurrumbilo handitan nabari zen erakundea, eta lehendakari berriari Eusko Ikaskuntzan biltzen diren interes ezberdinetako taldeak edo korronteak bideratzea eta etorkizuneko ur-saltoak ondo aukeratzea eskatzen zitzaion, ur handitan igerian jakitea, alegia.

EHUko errektore ohia, Nafarroako Gobernuan EAko parlamentaria izana, Eusko Jaurlaritzaren Unibertsitate eta Ikerketa sailburuorde aritua, Zuzenbide Fakultateko katedratikoa... ur handitako kurrikuluma zekarren, beraz. Aurretik zuen zeregina ez zen batere makala: Joxemiel Barandiaranek erakundeari eman zion batasuna ziurtatzea, landu beharreko esparruak zehaztea (dibulgaziora edo ikerkuntzara jo behar zuen Eusko Ikaskuntzak?) eta

finantziabideak lotzea (ordurako Eusko Jaurlaritzak, nafar Gobernuak eta hiru diputazioek urtero luzatzen zuten dirulaguntza finkoaren ordeztasun proiektatzen ziren ikerketen arabera ematea erabaki baitzuten).

Kargua hartu eta, «*ez dut abentura indibidualetan sinisten*» esanez heldu zion erronkari, kolektiboaren garrantzia azpimarratuz. Aurkeztu zuen programak berriz, erakundea gizarteratu, Euskal Herria osoaren kulturaren gunea izan, ikerketa mailan unibertsitatearekin bat egin eta erakunde publikoekiko harremanak sendotzeari (diru laguntzak jasotzeko, proiektuak burutzeko eta sailez sail egiten den lanaren hedapena handiagoa izateko...) begiratzen zion.

Hiru urteren ondoren, berriro aukeratu dute. Oraingoan ez dugu ezagutu 1992ko tentsio eta interes ezberdinen

arteko 'borrokaldirik' hauteskundetant. Zerrenda bakarra aurkeztu da, Gregorio Monrealena, eta erabateko babesa jaso du, Joxemiel Barandiaranen ordekoak batasuna erdietsi duenaren seinale. Bere papera ere argi dago: lehendakari kudeatzailearena. Erakundea gizarteratzearen aldetik hainbat urrats eman ditu, eta horren

Eusko Ikaskuntza eta unibertsitateen arteko loturak finkatu eta maila zientifikoa jasotzeko ahaleaginean zailtasunak nagusitu dira azken urteotako ekimenean

Zarama taldeak agur esan digu, Santurtzin egindako Ibilaldian azken kontzertua eman eta gero.

1977an sortu zen, lehen rock talde euskalduntzat jo daitekeena. Hertzainak, La Polla Record, Barricada, Kortatu... 80ko hamarkadan puri-purian egon zen mugimenduko partaide eta puntako adibide, zazpi disko utzi ditu bidean Roberto Mosoren gidaritzapean arituen Zaramak. Kasik 20 urte eta gero, jaiotako leku berean jo zituzten azken doinuak. (Argazkia: Luis Otaegi).

lekuko dira Euskal Herriko udaletxeekin sinatutako elkarlanerako hitzarmenak. Iparraldeko lehendakariordetza behin betirako abiatu da...

Gregorio Monrealek baina, hamaika enbarazu izan ditu erakunde publikoetako harremanak sendotzeko orduan, eta egun, Eusko Ikaskuntzak jaso beharreko sostengua zintzilik antzematen da zenbait esparrutan, etorkizuneko proiektua bera baldintzatuz. Eta proiektuarekin jarraituz, Euskal Herriko unibertsitateetako loturak finkatzeko ere zailtasunak dira nagusi, alegia, maila zientifikoa jasotzeko ahaleginean ez da aurrerapauso nabarmenik ezagitu.

Aurrera begira, hauexek izango dira asignatura zailenak lanean jardungo duen Monreale taldearentzat. Proiektua sendotzea, azken finean. Lehenengo z kargua hartu zuenean, «*alderdi politikoek ez dituzte instituzio kulturalak baloratzen*», aipatu zigun ur handitan igerian dakienak, eta hiru urte beranduago, besoak hasieran baino nekatuagoak dituela, Eusko Ikaskuntza baloratua izan dadin lanean jarraitzeko erabakia hartu du.

BEREN lana baloratu dela diote berriaz, Ikas Bi hezkuntza elkarteak arduradunek. Elkartearen aspaldiko eskakizuna, irakaspen elebidunareztat egitura juridiko berria aldarrikatzen zue-na, onartu berri du François Bayrou Hezkuntza ministroak. «*Testuak ez du gauza handirik aldatuko gure sisteman, baina hamar urteko borrokek fruituak ekarri dituzte, eta izenpetu dutenaren arabera, gure irakaspena benetan onartzen dutela ikusten du-gu*», azpimarratu du Thierry Delobel lehendakariak.

Jasotako fruituak dastatzen aritu ziren ekainaren 4ean Donibane-Lohizuneko Dukontenia parkean egindako uteroko festan. Etopa berrian sartu direla aitatu zuten, eta irakaspen elebiduna ahalik eta leku gehienetara zabaltzea dutela heburu. Bide luzea geratzen zaie aurretik.

J.J. PETRIKORENA

UHATZAINDIKO URAZ BUSTI

Pastorala eta historia (I)

I**XTORIO** bat kondatzen du pastoralak, gutiz gehienetan norbaiten bizia, eta horrek zerikusia badu Historia handiarekin. Lehenago Bibliako pertsonaiak ziren aipu (Abraham eta beste), gero sailduak (Hélène de Constantinople adibidez), azkenean Frantziako errege eta heroe famatuak (Clovis, Charlemagne, Jeanne d'Arc, Napoleon). Historia nola errespetatzen zuten gure aintzinekoek? Ahal bezain guti, arrazoin hoberekin: ez zuten ezagutzen. Leiendaz eta ipuinez betea hartzen zuten merkatuz-merkatu zebiltzan 'colporteurs' zirelako tratan ibilkari batzuen ganiko almanaketan. Frantsesez idatzirik ixtorio hunkigarri horiek zubereraz itzultzen eta egokitzen zituzten.

HOGIEGARREN mendeko pastoral batzuetan agertzen hasiko da historiari zor zaion begirunea. Lehen, «Uskaldunak Ibañetan», hamalauko gerlaren bezperan idatzi zuen de Menditte apaizak, de Maytie jaun gaztearekin. Sohütako herriak berriz eman zuen 1954 urtean. Zoritxarrez hiru alderdi lerrotatzen zituen: kristauak eta turkak, ohi zen bezala, eta bien artean euskaldunak. Hain zuzen ere, tripartismo hori ez zuten ulertu zuberotarrek: zentrismoak ez zuen hemen arrakasta handirik. Beste «Guillaume II» izan zen, munduko bi gerlen artean Barkoxeko bidagin batek idatzia eta herri horretako gerlari ohiek emana. Hargatik euskaldungoaren arrastorik ez zen hor ikusten, salbu kantu batean: hiltzera zoan barkoxtar soldadu gazte batek bere azken abestian sorlekuari betiko agur egiten ziolarik.

JEAN LOUIS DAVANT

PASTORALA euskal historian txertatutako zuena Etxahun-Iruri izan zen. Horrela munduko bigarren gerlatik lekora nekez esnatzen ari zen pastoralari bizi berri bat eman zion, turkoek ez baitzuten orduan europarrak izitzen. Ber denboran emanaldiak laburtu zituen eta kantuz aberastu. Pastoral berriaren aita dugu duda barik.

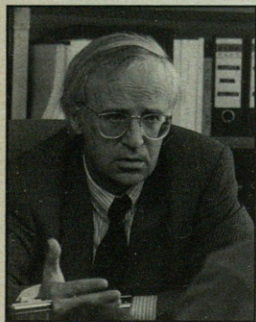
Halere historiaren tratamenduan, lehengo idazle zaharren ildotik jarraitu zuen, frantsesez idatzitako ixtorio leienda-ipuintsuak itzuliz eta egokituz. Adibidez haren lehenbiziko pastoralak, «Etxahun Koblakari», Hazparneko Pierre Espil idazle frankofonoaren «Etchahoun le malchanceux» liburuxkaren kalko nabaria da. Egiazko historiatik urrun dago, orduan ez baitzen ezagutzen ere, ahomihiz edertua baizik: Haritschelhar jaunak du geroztik azaldua, doktor tesinako azterketei esker.

TXUTXU - MUTXUKA

ESPAINIAKO KULTURA MINISTERIOAREN LAGUNTZAK

ESPAINIAKO Kultura ministerioak 56 milioi pezeta (2,2 milioi libera inguru) banatu ditu aurten hainbat idazleren obra berriak laguntzeko, eta tartean hiru autore euskaldun izan dira aukeratuak: Koldo Izagirre, Patxi Ezkiaga eta Pablo Sastre. Gehienez ere, 800.000 pezetako laguntza jaso ahal izango du bakoitzak, eta ordainetan, liburu bana osatu beharko dute urtebeteko epean.

NOR - NORI - NOR K

GREGORIO MONREAL

Eusko Ikaskuntzako lehendakari posturako aukeratu dute, bigarren. Bera izan da aurkeztutako bakarra, eta onartutakoaren arabera, ondoan lau lehendakariorde izango ditu: Eliseo Gil (Araba), Lola Valverde (Gipuzkoa), Eugenio Arraiza (Nafarroa) eta Jean Fagoaga (Iparralde). Karguak berriro ondoren, Eusko Ikaskuntzak bi urtean behineko batzarra egingo du, azaroaren 29tik aurrera, teknologiarene gainean Zamudion ●

E. MURUMENDIAZAZI

jantzi diote Euskal Herriko Gipuzkoar Aurreskuaren XV. edizio-ko txapela. 22 dantzari-
ren parte hartzeaz jokatzen zen ekainaren 4an txapelketa Pasaian, eta bigarren gailendu zitzaion beste guztiei, iazkoari helduz. Ramon Sanchez eta Jose Antonio Viguera sailkatu ziren atzetik. Neurriko txapelak gertatzen ari zaizkio beraz, bergar-
rari. Dantza Suelto-
koa ere lortu zuen 1994an Seguran, Amaia Agirre-
rekin bikotea eginez ●

NATXO DE FELIPEK

hamabosgarren diskoa prest du Oskorrirekin, «Landalan» izenburupean kaleratuko dena. Iragarri zaigunez, berehala izango da kalean, Elkar disketxearen eskutik. Diskoa prestatu eta gero, zuzeneko kontzertuetan ari dira Oskorrikoak. Maiatzaren 19an, Parisen aurkeztu zituzten beren doinu berriak, «Euskal Musika» jaialdien barruan, Les Halles auditoriumean emandako kontzertuan. Udako tartean puntan izango ditugu ●

TEILAK

■ «SAKABI» SOINU JOLE HANDIA HIL DA AZPEITIAN

FAUSTINO Azpiazu Salegi «Sakabi» soinu-jolea maiatzaren 27an hil zen, Azpeitian. Sakabi baserrian jaio zen duela 78 urte, Egañazpirekin batera trikitixa munduko bikote historikoa osatu zuen lasturtarra (Deba). 14-15 urterekin hasi zen soinua jotzen, Jose Maria Aranberriren eskutik, eta Elgetarekin jarraitu zituen ikasketak. Gerra tokatu zen tartean, eta hantxe bukatu ziren ikasi beharrekoak, baina, ondoren, Elgeta bera etorri zitzaion baserrira, eta hamabost egunetan atzeratutako guztiak erakutsi zitzaion, hamar pezeta eta egunero bi pururen truke. Gipuzkoa oso-ko herri eta auzoetan zehar hasi zen segidan, hamaika festa eta erromeria girotuz, Elgeta berearekin, edo Auntxa, Arbe, Intxauzabal eta beste askorekin batera. Egañazpi pandero jolearekin lotu zen arte. 1936an bi disko txiki kaleratu zituzten Columbiarekin, «Trikitixa de Azpeitia» izenburupean. Hurrengo, beren lanik ezagunena izango zena, 1975ean egin zuten: «Sakabi. Egañazpi eta trikitilariak». Trikitixa de Zumarragarekin ere beste grabazio bat plazaratu zuen Sakabik. Txapelketetan ere aritu ziren, eta honela, 1970ean txapela lortu zuten. Urte berean, Lehen Trikitilari Eguna egin zen Usurbilen, eta bertan, omenaldia eskaini zitzaion bikote handiari. Esteban Larrañaga Trikitilari Elkarteko lehendakari ohiak gogoratzen zuenez, «*lehendabiziko belaunaldiko erreferente nagusia eta munstro bat izan dela iruditzen zait*».

Gipuzkoako Bertsolari Txapelketaren lehen fasea aztertu dugu

Galtzeko ezer ez daukan zortzikoaren bertso-jokoa

Urretxu, Urnieta, Elgoibar, Mutriku, Billabona eta Oñatin zehar eman ditu lehen urratsak Gipuzkoako Bertsolari Txapelketak, belaunaldi gazteari tarte zabala eskainiz. Hauen gainean, eta sei saioetan entzundakoez aritu gara bertso munduarekin.

GIPUZKOAKO Bertsolari Txapelketak bete du lehen fasea. 44 bertsolarik (24 urtetik beherako gazteak dira gehienak) eman zioten hasiera txapelketari, eta horietatik 8k (Maddalen Lujanbio, Jexux Mari Irazu, Aitor Mendiluze, Alfontso Jimenez, Juan Mari Narbaiza, Andoni Larrañaga, Aitor Sa-

1991n jokatu zen aurreko txapelketa. (A: Juantxo Egaña).

riegi eta Iñaki Zelaia) lortu dute, oraingoz, bigarren faserako txartela.

Sei saio izan dira guztira, eta eskainitako mailari da-

gokionez txarra ere ez dela izan dio lehen fase honetan punturik gehien lortu dituen Aitor Mendiluzek, «baina gebienek abal genezakeena

baino gutxiago eman dugu, eta ondorioz izan zezakeena baino maila baxuagoa izan du txapelketak». Denetarik ikusi dela azpimarratu digu, berriz, Juan Mari Narbaizak, aurrera egin duen 'beterano' bakarrak: «Saio onak eta erdizkakoak, gorabehera askotxokoak izan dira».

Giro polita, baina presioa...

ARETO txikietan jardun dute, batez besteko 200 entzuleren aurrean, norbere koadrilen eta bertso eskoletako lagunen berotasunean. Hala ere, txapelketak hain berezkoa duen presioak estutu egin ditu nonbait: «Giro gozoa eta polita izan dugu, baina presioa beti hor dago, ezin da kendu», Alfontso Jimenezek esan digunez. Tolosarrak 15 hilabete daramatza bertako bertso eskolan, eta lehen agerraldi ofizialean estuasunak alde batera utzi eta marka guztiak hautsi zituen, bere saioan gailenduz. Presioak presio, koadrila giro hori eskertzekoa izan dela dio Aitor Mendiluzek: «No-

Lehen fasera aurkeztu diren 44 bertsolariak dituzue argazkian. (A: Leire Arzuaga).

labait esatearren, familia giroan egin dira saioak, eta gebienak gazteak eta bertso eskoletakoak izanik, lagun giro hori dexente mugitu da, eta guretzako mesede.

Azken urtebeteen taulatu gaineko agerraldiak alde batera utzi ondoren, epaimahaikide gisa estreinatu den Arantzazu Loidi ere bat dator egindako balorazioekin: «Espero zitekeenez, nabiko saio motelak izan dira. Txapelketako presioa dela eta, zail da ondo aritzea. Hala ere, emaitzetan eta puntuetan aurrean agertu ez diren askok aurpegia erakusteko aukera izan dute, eta guztientzat okasio polita izan da». Beren lanaren gainean, bost epaimahaikideak bateratsu aritu direla azpimarratu digu: «Oso antzera puntuatu dugu; faseak aurrera egin abala, gero eta zailagoa izango dugu ordea; bertso onak eta txarrak bereiztea erraza da, ona eta ona bereizteak ekarriko dizkigu burubaus-

teak». Gipuzkoako Txapelketa epaimahaia eraberritzeko baliagarria gertatu dela azaldu digu azkenik: «Bazegoen jende gaztea sartzeko asmorik, aurpegiak aldatzekoa, eta lehen fasean ni sartu naizen bezala, bigarrenetan besterik ere sartuko da».

Sare estuko lehen fasea?

EMAN diren gaiekin konforme agertu dira gure solaskideak: «Betiko salbuespen bat edo beste aparte, orokorrean onak izan dira». Eta lehen faseak eskaini dituen aukerekin? Hots, 44 aurkeztu eta 8k baino ez dute zuzenean aurrera egingo: «Hori betiko kontua da, txapelketa guztietan gertatzen dena. Zortzi gara, baina besteetatik batzuk buts egingo dute eta horien lekua gure atzetik geratu direnek beteko dute, eta gainera batzuek propio buts egingo dute atzetik datozen hauei lekua uzteagatik. Hasiera batean neu-

rri estu samarra den arren, gero ez da bain estua gertatuko», Aitor Mendizabalaren

hitzetan. Soluzio zaila duela gaineratu du Alfontso Jimenezek: «Lehendik 22 daude bigarren fasera, eta horiez gain beste guztiak, jende askotxo beraz. Suertea eduki behar da gainera, egun batean zure maila eman eta gauzak ondo egitera behartua zaude».

Sistema bera ere, saio bakoitzeko sei lehenak aurrera pasatzea, eta puntuen arabera beste bi, beharbada ez dela zuzenean aipatu digu Juan Mari Narbaizak: «Saio bat bestearekin konparatzea ere ez da batere erraza ordea, giroa dela, aldamean daukazuna... hori guztia erlatiboa da». Bere alde ona eta txarra duela epaitu du Aitor Mendiluzek: «Saio batean 180 punturakin lehen geratu dena aurrera pasatu da, eta beste batean 400 lortuta akaso ez.

San Marcel 1
Tlf. 420071
Donostia

VIAJES

CICMA 91 M.M

BIDAIAK

Urbietia 58
Telf. 460688
Donostia

JOAN ETORRIKO HEGAZKIN TARIFAK

T. Baxua		Goi T.		T. Baxua		Goi T.	
Australia	148.500	150.000	Boston	59.900	76.100		
Bangkok	84.200	97.800	Calcuta	93.400	107.600		
Bombay	86.900	103.200	Colombo	93.400	107.600		
Buenos Aires	106.700	131.000	Chicogo	63.200	78.000		
Caracas	92.900	108.600	Delhi	84.200	103.300		
Costa Rica	108.800	131.000	Guayaquil	115.400	145.100		
Dakar	82.900	84.000	Houston	72.000	83.000		
Guatemala	108.800	127.400	Karachi	97.800	97.800		
Hong Kong	125.000	133.400	Katmandu	106.200	120.300		
Jakarta	97.900	97.900	La Paz	126.100	159.900		
Johannesburgo	108.900	116.600	Managua	116.300	145.600		
Kuala Lumpur	98.900	114.000	Manila	103.300	108.700		
Lima	97.900	147.300	Miami	62.800	80.000		
Los Angeles	79.800	94.000	Nagoya	144.400	155.500		
Mexico	84.000	97.000	Osaka	143.000	155.500		
Montreal	62.000	68.000	Panama	108.800	131.900		
Nairobi	95.900	102.200	Quito	115.400	145.100		
Nueva Zelanda	155.500	155.500	Seul	137.500	155.600		
Pekin	138.900	146.700	Singapur	97.800	97.800		
Rio de Janeiro	104.000	121.000	Tokyo	130.400	155.600		
Santiago Chile	108.700	133.000	Vietnan	133.300	138.800		
Taipei	137.500	155.600					
Toronto	62.000	68.000					
Bali	121.100	121.100					
Bogota	92.900	92.900					

Lierni Elortza, txapelketako koordinatzailea: «Esateko asko duen eta esaten dakien belaunaldia dator»

**Zer balorazio egin du-
zue lehen faseari buruz
Euskal Herriko Bertsola-
lari Elkarteak?**

Gauza berri asko entzun dira, aurpegi asko ezagut-
zera eman, eta entzuleak
ere harrituta ibili dira ba-
tetik bestera. Plazaz-plaza
aritzen diren bertsolarien
esperientzia falta zaiela
nabarmendu da, eta
oraindik dextente landu
behar dituztela euren bu-
ruak. Baina, era berean,
esateko asko duen eta esa-
ten dakien belaunaldi bizi
baten testigantza utzi dute
txapelketan.

Gazte jendea promo-

**zionatzea zen belburu
nagusietariko bat. Zen-
bateraino bete da?**

Erdi-erditik. Bertsolariek
elkar ezagutzeko aukera
izan dute, jendaurrean eza-
gutarazi ditugu bestalde,
eta bultzada eman diegu.

**Areto txikietan eta pu-
blizitate gutxirekin lotu
duzue orain artekoa.
Baina, leku batetik bes-
tera gorabeherarik
izango zen, ezta?**

Herriz-herri gorabehera
nahiko nabarmenak izan
dira, baina batez beste-
koari begiratu gero, dia-
naren erdian asmatu du-
gula esan genezake: 200
lagun saioko. Billabona eta
Mutrikun jende dextente
gehiago izan da, eta Oñati
eta Elgoibarren gutxiago.

**Nabiz eta leku txikietan
eta giro gozoan aritu,
txapelketaren zama
nabaritu dutela adie-**

**razi digute, ordea, ber-
tsolariek.**

Pisua kentzen saiatu gara,
baina txapelketa da azken
batean, eta ez dut uste
presioa murriztea lortu
denik. Azken batean, Gi-
puzkoako zita garrantzi-
tsuena da, eta Euskal He-
rrikoaren atzetik oihartzun
gehien jasotzen duena.

**Bigarren fasean batere
aukerarik izango al
dute aurrean ibiltzeko?**

Bertsolari gazte hauek
momentu oso onak dituz-
te, eta goi mailakoekin oso
pare jarduteko aukera
izango dute, daukaten
guztia emanez gero.

Epaimahaikoek, baina, ez
dute berdin puntuatzen
saio bakoitza, eta hor egon
daiteke beraz, konpentsa-
tzeko modua. Zentzu be-
rean aritu da Arantzazu Loi-
di: «Oso zaila da aurreko

saioan lapitza zein maila-
tan utzi zenuen gogoratu
eta burrengoan maila be-
retik abiatzea. Guk bertso
bakoitza puntuatzen dugu,
eta gero norberari saioaren
inpresioa geratzen zaio,

baina beharbada ez da
puntuetan jasotzen. Hori da
entzuleen aldetik gebien
kritikatzen zaiguna».

Bigarren faserako pronostikoak

GUZTIAREKIN, gazteen al-
de jokatu du txapelketak,
'beteranoetatik' bakarra bai-
ta, Juan Mari Narbaiza, au-
rrera egin duena: «Gazteek
beste mentalizazio bat da-
karte, askoz ere freskoago
ibiltzen dira, eta gainera

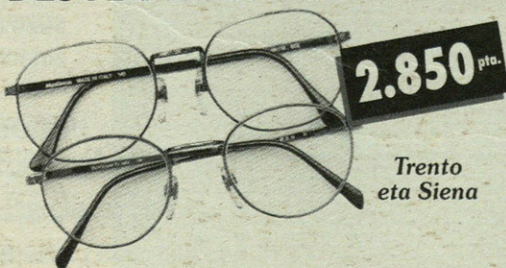
gai dira bertsotan ondo ari-
tzeko». Eta ez daukate zer
galdurik, Aitor Mendiluzek
altutik gogoratu digunaren
arabera: «Saio polita eginez
gero, irabazteko dextente
daukadala uste dut. Gaur
egun gauzak dauden be-
zala gainera, ez litzateke
batere harritzekoa gazteren
bat finalean sartzea, eta
pronostikoetan horrela jarri
behar da».

J.J. PETRIKORENA

**«Printzipioz zortzi gara aurrera egin
dugunak, baina besteetatik zenbaitek
propio huts egingo dute atzetik datozen
gazte hauei lekua uzteagatik»**

AITOR MENDILUZE

BESTE PREZIOEKIN EZER IKUSTEKORIK EZ

450 saltegi baino gehiago dituen Estatuko lehen erakunde
optikak bakarrik eskain diezazkizuke betaurreko
bildumarik esklusiboenak 2.850 pezetatik aurrera.
Eta garrantia guztiekin, jakina.

**ZINKUNEGI
OPTIKA**
ZERBITZU OPTIKOETAN 1 Zba.

Hernani, 4 - DONOSTIA

Egunkari Eguna Arrasaten egingo da ekainaren 11n

Elkarlana bizkortzeko eguna

Arrasaten, Gipuzkoako bihotzean, dute aurten euskaltzaleek beren zita «Euskaldunon Egunkaria» rekin. Festa giroa nagusitu da egun horretan, egun osoko egitarauaren harian. «Egunkaria»k bizi duen egoerari ere arreta berezia eskainiko zaio. Duela urtebete sinatu zuten hitzarmena Eusko Jaurlaritzarekin, eta esan zaigunez, oso gutxi aurreratu da.

ARRASATEN beteko du aurtengo zita Egunkari Eguna, ekainaren 11n. Aurreko edi-

zioetan Usurbil, Iurreta eta Amasan ibili ondoren, Gipuzkoako bihotzera jo du

«Euskaldunon Egunkaria»k, euskaltzaleen taupadak bere egin eta festa giroan etor-

kizuneko egunkaria aldarrikatzeko. Iñaki Uria «Egunkaria»ko kontseilari ordezkariak adierazi digunez, hiru izan dira Arrasatera jotzeko arrazoiak: «*Herri euskaltzalea delako, gun txikietatik bandiangoetara pasatu nabi genuelako eta herri-ekimenaren eta erakundearen arteko elkarlanaren eredu izan delako*».

Bidea bizkortu beharra

OHIZKO festa giroan ospatuko da Egunkari Eguna, 11etan hasi eta egun osoan zehar txaranga, trikitixa, antzerki, txalaparta, dantzari, bertsolari eta musika emanaldi bikainen konpasean. Izan ere, puntako taldeak eta kantariak entzuteko aukera izango da egun horretan: Oskorri, Exkixu, E.H. Sukarra, Gozategi taldea, Kaxiano, Mikel Markez... Hauek guztiak Monterron parkea eta Otalora auzoa lotuz prestatutako zirkuituan arituko dira.

Duela lau urte abiatu zuten ekimenaren helburuak zeintzuk diren argitu digu Iñaki Uriak: «*Behar ekonomikoei erantzutea batetik, 'Egunkaria'k ez baitaude diru kontuak konponduta; bestetik, euskaldun jendea-*

Iñaki Uria, «Egunkaria»ko kontseilari ordezkaria «Euskal prentsa lurpetik atera behar dugu»

Jaurlaritzatik jarrera aldaketa ikusten duzuela esan duzue, baina euskarazko prentsa-ren aldaketa ekarriko duen politika berririk ez. Zerk butx egiten du?

Aurkeztu dugun plangintza ontzat ematen dute. Baina, plangintza hori martxan jartzeko orduan, ezintasunez mintzatzen zaizkigu. Horregatik esaten dugu ez dela euskal prentsa aldatzeko eta hobetzeko politika berririk ikusten, eta bultzada hori guztiz beharrezkoa zaigu, produktua, azpiegitura edo sustapenari begira.

Sustapena dela eta, «Egunkaria»k bi saio

egin ditu aurten, gida komertziala eta euskal musikari buruzko konpaktoak kaleratuz. Zer nolako emaitzak jaso dituzue?

Euskal prentsa kioskoan aurkitzea abentura da; edo guztiz kontzientziatutako euskaltzalea izan behar du, edo bestela ez du dagoenik ere jakingo, inon ez baita agertzen. Aldiz, erdarazko egunkariak, diskoak, liburuak... etxean sartzen dira, edozein kioskotan agerian daude.

Sustapen saioekin zera ikusi dugu: publizitatea eginez gero, dextente gehiago saltzen dela, eta irakurleak gehitu. Baina zein

da arazoa? Euskal kulturarentzat hain garrantzitsua den irakurleen hazkundera ezin dela gure esku bakarrik geratu, berez defizitarioak garelako. Instituzioek esku hartu behar dute. Euskal prentsa lurpean dago eta atera egin behar da.

Mikel Markezekin batera, puntako hainbat abeslari eta taldek parte hartuko dute Egunkari Egunean. (A.: Xouse Simal).

rekiko barremanak jorratzea, gure proiektuak partehartze zuzena behar baitu; eta azkenik, zer egoeratan gauden azaltzea, akordioa sinatu genuenetik urtebete pasatu delarik, egoera nabiko kezkarria baita.

Egoera kezkarria dela eta, elkarlana bizkortu beharra aldarrikatu digu jarraian: «Duela urtebete egindako bitzarmenean argi utzi genuen garrantzitsuena basitako bidean aurrera egitea zela, eta oraindik ere oso gutxi mugitu gara». Honen aurrean, bi mezu luzatu dizkigu, bata Eusko Jaurlaritzarentzat, «elkarlanaren bidean aurrera egin dezagun», eta bestea euskaltzaleei zuzendua,

«gurea konpondu gabe dago, eta instituzioak beharrezkoak direla diogun moduan, jendearen partehartzea ere ezinbestekoa iruditzen zaigu; jendeak tiratzen duen neurrian aurrera egingo du euskal prentsak ere».

Akordioaren inguruko kezkak

HIRU dira akordioaren inguruko kezkagune nagusiak. Dirulaguntzena bata: iaz 120 milioi pezeta (5 milioi libera inguru) jaso zituzten erakundeetatik, eta aurrean, oraingoz, 70 milioi pezeta baino ez dituzte ziurtatuta: «Eusko Jaurlaritzak esan digunez 120 horietara iristeko aukera izango da,

baina inongo seguritatez ez dago». Bestalde, Nafarroako Gobernuak jaitsi egin ditu laguntzak, iazko 7 milioi pezeta 6,4 milioitan utziz. Publizitate instituzionala da bigarren kezkagunea: «Gehiago sartzen ari da, baina erritmoa oso motela da oraindik, behar lukeenaren erdira ere ez gara iristen». Hots, publizitatearen %10 dator instituzioetatik, beste egunkarietan %25-30era iristen denean. «Bi kontzeptu nagusi dira hauek, eta bietan berren gabiltza. Jasotzen ditugun laguntzak ez dira nahikoa gaur egun egiten dugun egunkaria egiteko ere».

Lau urteko plangintza

HIRUGARREN puntua lau urteko plangintzari buruzkoa da. Hemendik lau urterako egunkaria diseinatu eta aurrerapausoak emateko epeak mailakatu dituzte «Egunkaria»-n, eta Eusko

Jaurlaritzari aurkeztu helburuak, «baina hori indarrean jartzeko ez dago egitasmorik; jarrera aldaketa ikusten dugu, euskal prentsaren aldaketa eta hobe-kuntza ekarriko duen politika berririk ez, ordea».

Egoera horrela izanik ere, luzera begirako plangintza honen lehen urratsa udazkenerako prestatzen ari dira. Bigarren belaunaldiko «Egunkaria» martxan da, akziodunen batzarrean azaldu zutenez: orrialde gehiago (40 guztira), lehen orria koloretan, diseinu berria, igandeetan gehigarri berezia, gazte eta helduen euskalduntze-alfabetatzeari buruzko gehigarriak ere... «Guztiz berritu nahi dugu produktua, ez bakarrik itxuraz, baita kazetari tratamenduan ere». Ekainaren 11n, beraz, festa eta aldarrikapenak bat egingo dute Arrasaten.

J.J. PETRIKORENA

«Gurea konpondu gabe dago, eta instituzioak beharrezkoak direla diogun moduan, euskaltzaleen parte hartzea ere ezinbestekoa da aurrera egiteko»
INAKI URÍA

Izotz taldeak lehen disko luzea kaleratu berri du

«Bertsioak alde batera utzi ditugu kantuak eginez gure estiloa sortzeko»

Herriko jaietarako berbena-taldee deitu behar izanez gero, ohiko plaza-taldeekin gogoratuko ginatke gehienok, hots, Egan, Akelarre, desagerturiko Minxoriak... Gero eta ugariagoak dira, ordea, bide horretatik abiatzen ari diren taldeak. Izotz horietako bat da, sei urte lanean eman eta orain kaleratu dute lehen diskoa. Taldeko kantaria eta kantuen hitzen egilea den Xabier San Sebastianek erakutsi digu zergatik dauden 'berbenero' izateaz harro. Ekainaren 17an egingo dute Hernaniko Ereñozu auzoan diskoaren aurkezpena.

Urte askotxo egin dituzue dagoeneko jotzen, nola osatu zenuten taldea?

Taldeakide batzuek txikitandik zuten taldea osatzeko gogo; jende bila hasi eta horrela elkartu ginen seiok.

Hasieratik, helburua musika eginez ondo pasatzea izan da. Entseiatan hasi eta segituan iritsi ziren lehen lanak.

Berbenetan hasi zineten; hortik bideratu nahi duzue taldearen ibilbidea?

'Berenero' izatea atsegin dugu, gure helburua ez da jendea gurekin liluratzea: musika jo, ondo pasa eta hurbiltzen direnak dantzatzea da. Jendea ez da guri begira egoten, gure kantuek ez dute transzendentziarako

asmorik. 'Bereneroak' gara eta harro gaude.

Hasieran bertsioak baino ez zenituzten jotzen.

Berbenetan usu jo izan ditugu besteen kantuak baina horrek ez du esan nahi lanaren kalitatea zaintzen ez denik. Gainera, geuk ere baguen kantu berriak egiteko gogo, eta ez aspertzeko besteenekin. Gure kantuekin jendeak dantzatuko ote zuen jakin nahi genuen eta hortik etorri dira disko berriaren kantuak. Arriska-

tzea zen, ez konformatzea errazenaekin.

Zenbait kasutan plaza-taldee kalitaterik ez izatea leporatu zaie. Dantzatzearen babera-kadan eraginik izan du horrek?

Arrazoi ugari eragin dute beherakada hori. Batetik, badago hainbat jende berbenaz paso egin eta leku publikoa baino taberna nahiago duena, lotsagatik edo dantzan aritzeko. Edozein ez da ausartzen fandango

bat dantzatzen. Bestetik, agian plaza-talde askok errazenera jo eta bertsio sinpleak jo izan dituzte jendea aspertzuz. Horrek kaltea eragin dio berbena-talde izateari. Jende aldetik emakumezkoak askozaz errazago hasten dira dantzan. Herri txikitetan, berriz, jendea lehenago girotzen da. Zenbait jende entzutera baino ez da joaten.

Zein alde on eskaintzen du plazan aritzeak?

Jendearekin harremana zuzenagoa da, inprobisatzeko parada egokia ematen du, dantzan, hizketan edota kantuan aritzerakoan. Gainera, gure helburua musika joz ondo pasatzea da, behekoek gure musikari jaramon handirik egingo ez badiote ere; eta ez sekulako kontzertua ematea jendea adi egoteko. Gainera erreperitorioa zabala dugu eta jendearen gogoia asetzen saiatzen gara.

Ba da alderik talde zahar eta berrien artean?

Haiek hasi zirenean ia ez zegoen konpetentziarik, oso gutxi baitziren. Bi belaunaldien artean alde handirik ez

«Gure helburua ez da gure musikarekin jendea liluratzea, musika joz ondo pasatu eta hurbiltzen direnak dantzan hastea baizik; berbeneroak gara eta harro gaude, kalitatez lan egiten saiatzen gara eta»

Xabier San Sebastianen ustez, zenbait plaza-talde errazkerian aritzeak eragin du talde hauen ospe txarra. (A.: Alberto Elozegi).

dugu sumatzen, agian gaur egun plazara iristen den talde bakoitzak ez duela berezko estilorik, lehen gertatzen zen moduan; orain urte batzuk taldeak espezializaturik zeuden. Guk ere hori bilatu nahi dugu, kantu guztiek gure ukitua dutela adieraziko duen estiloa sortzea.

Singla kaleratu bezain laster irratira iritsi eta arrakastatsua izan zen.

Horrek musika arloan harrotasun puntu bat ematen dizu. Garrantzia du jendeak zure musikaren berri izateak, baina dantzaldietan ere ondo funtzionatzeko itxaropena dugu. Frogatu

nahi dugu berbena-taldeak kalitateari erreparatzen badio plazaren eremua gainditu egiten duela.

Zein alde dago orduan berbena-taldea eta kontzertuak ematen duen baten artean?

Umiltasunez jokatzeko dugu, gu ez baikara artistak, musikaren artisauak baizik. Agian jarrera horretan datza aldea, itxurakeriatik ihesi egiten dugu, hots, lana da baina ondo pasatzeko aukera ematen digun heinean aritzen gara. Ez dugu beharrezkoa ikusten jendearen atentzioa edota entzuleengan sentimentu bat sortzea. Ondo pasaraztea eta kitto, predikadore izan gabe.

Dagoeneko disko luzea kalean duzue. Zer bildu duzue bertan?

Hamabi kantuk osatzen dute eta hitzak nahiz doinuak geuk sortuak dira. Era guztietako doinuak erabili izan ditugu, dantzarako egokiak izan daitezkeen neurrian.

Diskoa kaleratzea mugarrria izan da guretzat, aurrera jarraitzeko jomuga. Komunikabideetan agertzeko eta aurkezpen modura beharrezkoa da.

Zer nolako gaiak jorratzen dituzue?

Umirezkoak, paranoikoak, autokritika... denetik. «Abe Maria Baratzekua», kasu, marihuana norberarentzat landatzea legeztatzearen aldeko oihua da. Lankidetzasko izan dugu eta orain plazan jorratu nahi ditugu oso landuta ditugun kantuak.

**URRETXXINDORRA
LIBURUDENDA**

EUSKAL KULTURGINTZA, S.A.

- LIBURUAK
- TEXTO LIBURUAK
- BIDEOAK
- MUSIKA
- JOKU DIDAKTIKOAK

Ordutegia:
Horario ininterrupido:
9,30 a 20 h.

Iparragirre 26
tel. 4240228 - 4244396 - fax. 4244235
48011 BILBO

RITXI LIZARTZA

manifestazioa

EUSKARAK

BEHAR

DITU ELAKO

AKORDIOAK

ORAINTXE!!

ekainaren

10ean

BILBO

arratsaldeko

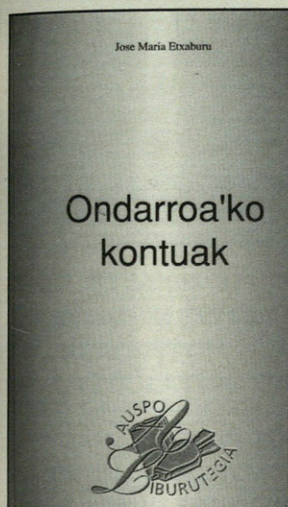
6etan

La Casilla

Udaletxera

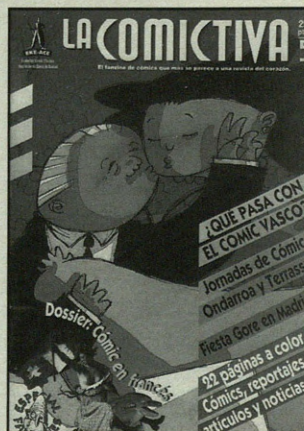
æk

L I B U R U A K

«ONDARROA'KO
KONTUAK»

JOSE MARIA ETXABURU
SENDOA, AUSPOA
LIBURUTEGIA, 226 or.

«Idatzi nai ta zer gairi ekin ez nekian baten, neure ume denporako eskolai buruz idaztea bururatu jatan», dio hitzaurrean. Ez da, baina, horretan gelditu liburua. Izan ere, azkenean Ondarroako kondaira modukoa egitea erabaki zuen Jose M. Etxaburuk. Alabaina, zenbaitetan Ondarroako kontu liburua baino, bere ingurukoa gehiago dela aitatzten du egilea berak. Artxiboetako paper eta agiritara jo beharrik ez du izan, oroimena aski izan du osatzeko ●

«LA COMICTIVA»
EUSKADIKO KOMIKI
ELKARTEA

5. ALEA, 74 or.

Natxo Allenderen zuzenda-

ritzapean kaleratzen da «La Comictiva» aldizkaria, euskal komikilarien plaza izan nahi duena. Tamayo, Borja Crespo, Jonardo, M.A. Martin, Pedro Espinosa, Alex de la Iglesia, Asier Arrillaga, Naxo, Paco Alcaraz... eta beste hainbatek erakutsi dituzte beren lanak ale honetan. Erreportaiak eta artikulak ere badakartza, euskal komikigintzari buruz eta Ondarroa eta Terrassan egindako komiki jardunaldien gainean. «Aldizkari arrosen antza gehien duen fanzinea» dela diote azalean. Umore arrosarik ez duzu aurkituko ordea... ●

IRENE LOPEZ GOÑIREN BEGIETAN

Ikastolen sustraletan barrena

Euskal Herriko Ikastolen berri ematen digu egile honek, 1960 urtetik 1975 urte bitartekoa. Baino bere ikerketa ez da nazio eta epe honetara soilik mugatzen, munduko eta bereziki Europa eta Estatu korrante soziopolitiko hezurduran kokatzen da, beharrezko genuen ikuspegi orokorra emanez.

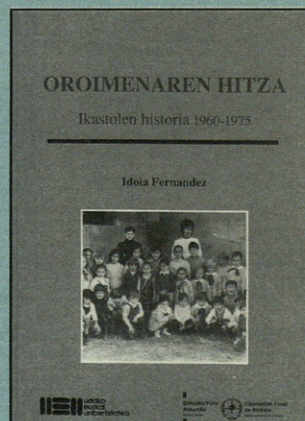
Nahiz eta bere lanaren muina Ikastolen mugimenduaren hasieran emaldu, anitz interesgarri suertatzen zaigun egin duen gerrareko eskolaren azterketa, mahairatu ziren berrikuntza pedagogikoen ondoren izan duten eraginaz argibide berriak emanez.

Liburu honek ekarpen handiak dakartza. Bereziki azpimarragarriak direnak: emakumeok euskal hez-

kuntzan jokaturako papera; Elbira Zipitria eta hasierako ikastolen mugimenduaren arteko oinarritzko berezitasunak; gerrareko eta osteko pedagogi ardatzak; Ikastoletan instituzionalitze prozesuak ekarri zituen kanpoko nahiz barneko gatazkak; ekarpenik garrantzitsuenetarikoa hizkuntza, hezkuntza eta kultur arloko banakako elementuen kokapen orokorra.

Narrazio garbia. Lan metodologia zorrotza. Ahozko nahiz idatzizko iturrietan oinarritua. Faltan bota daitekeen bakarra, bereziki Nafarroari dagokionean, Jesus Atxa jaunaren aipamena.

Gure historiaren epe horretan zehar argitaratu eta ez argiataratu dokumentuen miaketa sakona isla-

OROIMENAREN HITZA
IDOIA FERNANDEZ
UEU. 302 or.

datzen da lan honetan. Honez gero, datozen ikerlariantzako bihurtu den liburua.

«ADARBAKOITZAREN OINATZA»

XABIER URZANTE
EREIN, AUSKALO, 119 or.
Mairuak, juduak, kristauak,
euskaldunak... jende eta
kultura anitz bildu ditu Na-
farroak: «Adarbakoitzak adi-
tzera ematen du bizitza, sor-
tzetik hasi eta zendu arte,
behin bakarrik gordetzen
den gauza dela».

1956ean Iruñean sortu eta
ikasketak Donostian eta
Parisen egin ondoren, Tu-
teran bizi da Xabier Urzante.
Idazteko ohiturarik ez duela
dio. Hala ere, Nafarroako
kultura eta oroimen histori-
koak originaltasun handiko
gizarte plural batera gara-
matzala eta, eleberria idaz-
teko gogoia sartu omen zi-
tzaion ●

«HERIOTZAREN ERREGINA» JOHN MILNE ITZULPENA: IÑAKI MENDIGUREN ELKAR, IRAKURMENDI, 89 or.

John Farrow arkeologoa
«Axtarte erreginarean hilobi
ezkutuaren bila abiatu da
Egiptora. Farrow misterio-
soki desagertuta, Saladhin in-
spektore-burua sartzen da
liburuaren orrialdeetara.
Kontrabandista-talde batek
zerikusirik izan dezakeen
susmoa du baina ez du
ahazten Axtarte erreginak
botatako madarikazioa: «Ni-
re hilobian sartzen dena, ni-
re gorpua ukitzen duena...
laster hilko da eta heriotza
beldurgarria izango du» ●

«KATU-KATUA EZ ZEN KATUA»

ELENA O'CALLAGHAN I
DUCH ETA ANGELS
COMELLA
ITZULPENA: MIREN AGUR
MEABE
EDEBE-GILTZA

«Goiok katu bat zuen. Hobe-
to esanda, katu batek zuen
Goio. Ez al duzue ulertzen?
Erraza da, oso erraza. Orain-
txe kontatuko dizuet», as-
makizun moduan aurkezten
zaigu liburua.

Bai katu xelebrea istorio
honetako! Izenari begiratu
besterik ez dago: Felipe.
Hezur eta azal zegoen gi-
zarajoa eta Goiok bere etxe-
ra eramatea erabaki zuen.
Baina laster konturatu zen
katuak gauza arraroak egi-
ten zituela...

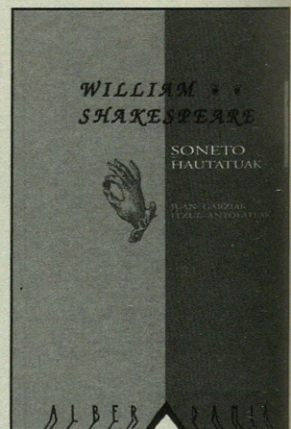
Irakurtzen ikasi berriak
diren haurrentzat, marrazki
handiak eta hitz gutxirekin
osatuta dagoen liburua da
Edebek aurkezten diguna ●

«WILLIAM SHAKESPEAREREN SONETO HAUTATUAK JUAN GARZIAK ITZUL-ANTOLATUAK» ITZULPENA: JUAN GARZIA

ALBERDANIA, 197 or.

Juan Garzia Garmendia le-
gazpiarrak Shakespeareren
73 soneto hautatu eta itzul-
egokitu ditu euskal neurti-
tzetara. Atariko bat ere ezarri
dio liburuari, euskarazko
sonetogintzaren nondik
norakoak aztertuz eta itzul-
penaren xehetasunak azal-
duz, besteak beste.

Lehen hitzetatik («Eder di-
renen eder») azkenetara
(«Zinez gezur satsu»), Sha-
kespearek gizakiok noizbait
goza-pairatu duen senti-
menturik gaitzena ele eder
bihurtzen digu: amodioa ●

AUKERA
ZABALA!!

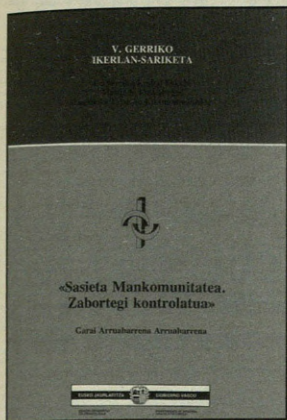

ARGITALPEN BERRIAK

"BI TA BI" BILDUMA

- BI TA BI PROZEDURA KOADERNOA I
- BI TA BI PROZEDURA KOADERNOA II

Pasiotarrak - 48290 ● EUBA ☎ 6308036 FAX: 6308028

**«SASIETA
MANKOMUNITATEA.
ZABORTEI
KONTROLATUA»**
GARAI ARRUABARRENA
V.GERRIKO
IKERLAN-SARIKETA,
85 or.

1968an Ataunen jaioa, EHUn Zuzenbidean lizentziatua, Garai Arruabarrenak iazko Gerriko Ikerlan-Sariketa irabazi zuen Goiherriko Euskal Eskolak argitaratu dion lan honekin ●

**«EUSKAL MUSIKAREN
BILDUMA»**
«EUSKALDUNON
EGUNKARIA»

Euskal musika garaikidea-ren bilduma apailatu du «Euskaldunon Egunkaria», eta disko konpaktoan eskaini. Oskorri eta Benito

ANDONI TOLOSAREN BELARRIZ

Tapia eta Leturia Band

Bi eta bi batzuetan ez dira lau, ezta Tapia eta Leturia bikote soila. Hauxe da beren azken lanak dakarren berrikuntzarik nagusia, hasiera-hasieratik izenburuak adierazten dizu hori, Tapia eta Leturia Band, talde osoaren lana izan dela adieraziz. Tapiak batzu, Mikel Artiedak beste batzu, Batizek baten bat, Leturiak besteren bat, eta hori nabaria da kantutak entzutean.

Osotasunak agian zertxobait galdu du barietatearen mesede, kasik denetarik topa dezakezu eta «Tapia eta Leturia Band» honetan, nahiz eta azpimarratzekoa den adibidez Tapiak sinatutako kantuetan lehenago edo aurrekoetan adierazitako bideen beste urrats bat aurrera (Zydekoaren eragin nabaria adibidez). Harrigarriagoak irudituko

zaizkizu adibidez Mikel Artiedak sinatutakoak, agian orain arte Tapia eta Leturiak eskainitakoarekin gehien hausten dutenak baitira; *trash metal*, *rai* edo *hard core* apur bat topa baitaiteke, «Kanibal-en kanta», «Poeten erresuma» edo «Abibi» kantuetan. Gainera kantatu ere kantatzen du, baita Batizek ere, kantu pare batetan, orain atera kontuak zer nolako «porrusalda» den hau.

Nabaria da haustura gogo bat lan guztian zehar eta hori karrera ero bat izan daitekeelakoan kanpoan bilatu beharrean taldean bertan begiratu eta barruan dauden hainbat gaitasun jarri dituzte jokoan, horrek dakarren nahita nahiezko dispertsio arriskuarekin, baina era berean inspirazioari bide berriak irekiz.

**TAPIA ETA LETURIA
BAND**
TAPIA ETA LETURIA BAND.

Apostua da dudarik ez harri-dura eragiteko sortutako lan hau, ausardi eta ezinegon sortzailearen seinale, beraz beti ere arriskutsu.

Bagenekien zerbait birbaieztatzen du; talde hau musika egiteko makina da, inspirazioa soberan dute eta baita ere maisutasuna. Ez genekien zerbait ere erakusten digularik; edozein musika estilorekin jolasteko gogo du-tela.

Lertxundiren doinuak izan dira kaleratzen lehenak, eta adierazi dutenez, agortu egin dira. Hauek eskuratze-ko aukera izango da ordea, norberak bere kioskeruari eskaera luzatuz.

Sorotan Beleren konpaktoa eskainiko da ekainaren

3ko «Egunkaria»-rekin, eta ondoren, Hertzainak (ekainaren 7an), Zarama (ekainaren 10ean), Lin Ton Taun (ekainaren 14an), Su Ta Gar (ekainaren 17an) eta Negu Gorriak (ekainaren 21ean). 390 pezeta (16 libera inguru) balio du bakoitzak ●

Hontza
LIBURUDENDA

Okendo kalea, 4
Tel. 42 82 89 Faxa: 43 12 56
20 004 DONOSTIA

ETBk eta Pausokak gazteen inguruko istorioak azalduko dituen telesail berri bati ekingo diote.

Aurpegi berriak pantaila txikirako

Telebistan eta prentsan iragarkia agertu zenetik lagun arteko eta etxe barruko gaia bilakatu da. Pausokak eta ETBk ekoiztuko duten telesail berrirako egingo den casting-az ari gara. Euskara batua eta norberaren euskalkia ondo menperatzea baino ez dute eskatzen. Denok egiten diogure buruari galdera bera: zergatik ez?

TELEFONOAREN txirrina ez da gelditzen. Zaharrak, helduak, gazteak zein umeak, denek nahi dute ETBk eta Pausokak ekoiztuko duten telesail berrian parte hartu. «Goenkale-k izan duen arrakasta eta gero, telebista izarren mundura heltzeko bide zuzena dirudi. Ez dituzte neska politak edota agure maitegarriak nahi. Ez dituzte diseinuzko pertsonak behar. Kaleko pertsonaia arrunten bila ari dira, telesail berriko pertsonaien aurpegien bila.

Ez dago adin mugarik —nahiz eta iragarkian 14 eta 50 urte bitarteko muga jarri—, ez duzu ezer berezirik jakin behar, ez duzu antzezle izan behar. 94/410 51 43 telefonora deitzea nahikoa duzu, datorren astetik aurrera burutuko den casting-ean parte hartzeko.

Euskal Herrian inoiz egin den castingik iragarriena eta erraldoiena izan daiteke Maria Luisa Morales, produkzio laguntzaileak argitu digunez. «Goenkale'rako 300 pertsona aurkeztu zi-

ren, eta oraingoan lehenengo bi egunetan Bilbotik soilik 800 zita hitzartu ditugu». Beraz, konpetentzia handia eta gogorra gainditu behar dute elkarrizketa pertsonala egin eta gero, Miramonen egingo diren frogetara heltzen direnak.

Milaka pertsona lan bila

EUSKARA batua eta norberaren euskalkia ondo menperatzea da ekoizleek jartzen duten baldintza bakarra. *Iruñetik, Arabako be-*

rrietatik, Bilbotik... Euskal Herriko txoko guztietatik deitzen digute. Gainezka gabiltza baina oso pozik gaude jendeak izan duen jarraz», jarraitu du Maria Luisak zenbait gomendio eman digun bitartean. «Antzezpen esperientzia izan duenak errazago du gutxienez kamera aurreko froga egiteko, baina berez ez duzu ezer berezirik eskatzen. Komunikatzen jakitea, naturala izatea, instrumenturen bat jotzen jakitea baloratuko da... edozer izan daiteke baliagarri».

«Goenkale»-ren arrakastak ekarri dituen etekinak, bai publikitate mailan zein ikusentzule mailan, ez dira baztertzekoak eta produkzio lan gogorra izan arren, ETBk eta Pausokak gogoz ekingo diote proiektu berri honi. «Galeseko edota Galiziako telebistak gugana jo dute 'Goenkale'-ren esperientziaren berri izateko. Kataluniarrek 'Poble Nou'-rekin bazi baziren ere, 'Goenkale'-k izan duen arrakastaren zergatiaren bila etorri dira».

Hala ere, telesail berriaren inguruko informazioa Euskal Herrian hobeki gordeta dagoen sekretua dirudi. Maria Luisak ez du nahi izan ezer aurreratu honetaz baina, ARGIAk jakin duenez, gazte talde baten inguruko istorien inguruan murgilduko da. Dena den, Pausokako produkzio laguntzaileak zera argitu digu: casting erraldoi honek ez duela telesaila helburu bakartzat. «Etorkezunerako dauden bainbat proiektu ere aurpegi berrien artxibategi baurabiliko dute pertsonaia zein aurkezleen aukeraketa egiteko orduan».

NEREA ETXANIZ

Yolanda Alzola: «Telebista mundua zoratzeko modukoa da»

Galakt-hika» eta «Baietz barrez lehertu» dira Yolandaren aurkezpen txartelak. Eta ez da gutxi. Casting batera aurkeztu lagun baten gomendioz eta zortea izan zuen. Egun ETB-1ek erakusten duen aurpegi politenetakoa da nahiz eta berak funtzio apaingarri horiek ez dituela gustuko adierazi.

Nolatan basi zinen telebista munduan?

Lagun batek animatu ninduen eta casting batera aurkeztu nintzen. Orduan hasi nintzen «Galaktika» egiten eta gero «Baietz barrez lehertu» aurkezteko aukera eskaini zidaten. Kameraren magiak segituan harrapatzen zaitu eta aukera dudan bitartean jarraitzea gustatu-kolizaidake.

«Neska polita»ren pape-ra egitea gustuko duzu?

Ez dut uste nire papera hori denik, «Baietz barrez lehertu»-ren kasuan adibidez. Egia da Jose Felipek daramala aurkezpenaren pisu handiena, baina nik ere parte hartzen dut eta oso esperimentzia positiboa izan da niretzat.

Entzun dudanez, bizkaieraz ondo moldatzen

zinelako aukeratu zintuzten.

Argi dago euskaraz egiten den telebista gipuzkoarrena dela % 90. Bizkaiera gero eta gehiago entzuten da baina hutsune handia egon da hor. Bizkaierak Euskal Telebistan gero eta presentzia handiagoa izateak asko poztzen nau.

Jada bukatu dituzue «Baietz barrez lehertu»ko grabaketak. Zeintzuk dira etorkizunerako dituzun proiektuak?

Denetatik dago, baina oraingoz nahiago dut isilik egotea zeren eta telebistako mundua oso gora-beheratsua da. Berdin egon zaitezke goian zein behean. Hala ere, ni oso baikor nago eta zortea nire alde dagoela uste dut. Hala ere, ezin da inoiz ezer esan ETBk zabaltzen duen merkaturako txikia delako eta, beraz, eskaintza txikia da casting-etan aritzen garenontzat.

Telesail berrian hartuko duzu parte?

Oraingoz casting-era aurkeztuko naiz, ea zorte ona daukadan. Oso atsegina izango litzaidake antzezle aritzea, baina aurkezle modura ere oso gustora ibili naiz.

«Oso gustokoa izango nuke antzezle aritzea».

TXORI BATEK

ESAN DIGU

«Goenkale»ren uda aurreko azken erro-dai egunak aste honetan burutuko dira. Ekoizleek adiorik be-roena eskainiko diote eta horretarako «Boga-Boga»-tabernara komunikabi-deetan aritzen diren kri-tikaegileak gonbidatu nahi dituzte; halaber, errodaian extra moduan parte hartuko dute. Uda bitartean kapitulu zaharren laburpenarekin asetu beharko dugu, udazkenean kapitulu berriekin hasi arte.

ETBko langileek gre-ba deialdia zabaltze-ko mehatxua igorri diote zuzendaritzari, honek ez baditu langi-leen eskaerak asetzen. Zuzendaritzak eskain-tzen dien % 3,5aren sol-data igoera ez da nahi-koa ETBko langileen us-tez, eta bestetik zuzen-daritzak behin-behineko langileak kaleratzeare-kin mehatxatu ditu.

ETBk filme arrakas-tatsuen emisio esku-bideak erosi ditu.

Hauen artean aipagarri ditugu «Instinto Basico» eta Robert Redforden «Bizitzaren ibaia» eta Oli-ver Stonek zuzendutako «Asesinos natos», besteak beste. Mikel Etxegibel programazio arduradu-nak argitu digunez, «oraindik goizegi da zeintzuk izango diren euskaratuko ditugunak jakiteko» baina «Cocodri-lo Dundee» eta «Indiana Jones» guztiak euskara-tuko direla aurreratu di-gu. Beste filme batzuen artean «Terminator II», «Arma Letal III» edota «Barkamenik ez» ditugu.

NEREA ETXANIZ

■ Errege Kopako finalerdia ekainaren 14an

Datorren ekainaren 14an gaueko 21:25etan ETBk Albacete taldeak Valenciako «che»-en kontra jokatu duen Espainiako Futbol Errege Kopako finalerdia eskainiko digu, Albacetetik. Aste honetan zehar, futbolzaleek kate finkoa izango dute ETB-1, hau ez baita izango futbol emankizun bakarra.

■ Bertso onenak ikusteko aukera «Bertsoz Bertso»-n

Arantxa Arzaken eskutik ETBko artxiboetan gordeta dauden bertso onenak ikusteko eta gozatzeko aukera. Jakingo duzuenez,

saioak gai zehatzen inguruko bertsoak eskaintzen ditu eta aste honetako gaia eskola eta garai honetako historiak izango ditu bertso gai. Ekainaren 14an, asteazkena, gaueko 23.20etan dugu zita.

■ Bi dokumental, bi errealitate «Urak dakarrena» saioan.

«Urak dakarrena» dokumental saioak Fitero ezagutzera gonbidatzen gaitu. «Fitero, ur bero» titulupean, mugaherri honen txoko ezkutuek erakutsiko dizkigu halanola bertan dagoen bainuetxea. Lehen bezala gaur egun, nekazaritzaren inguruko lanetan zein ur bero

bainuak eskaintzen dizkie osasunaren ajeak sendatzera datohtenei eta baita oporraldi lasaien bila hurbiltzen direnei ere. Hau ekainaren 15ean arratsaldeko 16.55etan izango dugu. Biharamunean, ekainaren 16an, ohizko ordutegian saio honek eskainiko duen dokumentala ikustea ere gomendatzen dizuegu. Oraingo honetan Donostiako Orfeioaren inguruko dokumentala eskainiko digu «Urak dakarrena»-k. Nazioarte maila lortu duen orfeioaren inguruko datuak emango dizkigu.

■ «Azken ospakizuna» Afrikan

Trilogiaren bigarren atal honetan, Keniako Gubernua eta masai tribuaren arteko gatazka aztertuko da. Ohizko bizimodua gorde arren, tribuak ez du bere tokia utzi nahi. «Azken ospakizuna»-n masaiek his-

toria defentsarik onena delarik argudiatzen dute, arbasoen bizimoduari esker mendetan zehar bakean bizi izan baitira. (Osteguna, 18:11.30etan)

■ Munduko Trial Txapelketa Bilbotik zuzenean

Ekainaren 18an, igande goizean «Kirolez Kirol» saioaren baitan Bilbon jokatu den Munduko Trial Txapelketa zuzenean ikusteko aukera izango dugu. Motor gaineko trebetasun harriegarrienaren goizeko 12.00etatik aurrera

Z A P P I N G

Baztan aldeko telebista, Nafarroako multimedia proiektua

Xorroxin Irratia eta «Tipi-Ttapa» aldizkaria proiektu berri batean murgilduta daude. Nafarroako iparraldea eta Gipuzkoako muga ondoko 23 udalerri eta 24.000 biztanleren etxeetara helduko den telebista proiektua aurrera eramateko bideragarritasun plangintzak burutzen ari dira. Xorroxin Irratiko Joseba Igarabide eta «Tipi-Ttapa»-ko Jose Manuel Irigoien ari dira proiektua lantzen.

Joseba Igarabidek azaldu digunez, «basierako urratsak ematen baino ez gaude baina ilusioa handia da». 30 milioiko inbertsioa eta urtero 20 milioiko aurrekontua eskatzen duen telebista honek bertako informazioa eta formakuntza izango ditu helburu baina arazo tekniko guztiak gainditu orduko

«errepitidore sarea osatu behar dute adibidez», urtebete pasatuko da telebista proiektu hau burutu arte. «Xorroxin Irratiak eta Tipi-Ttapa aldizkariak eskaintzen digun sinergia aprobeztatu dugu proiektua aurrera eramateko, baina herriko jendearen parte-hartzea beharrezko izango dugu zerbitzu osagarri hau eskaintzeko». Hasieran hiru lagun arituko dira lanean baina guztira 5 izatea espero dute. «Multimedia proiektua izatea nahi dugu»-jarraitu du Josebak herri telebistek duten alegaltasun arazoaz galdetzen diogun birtartean. «Besteak bezala ekingo diogu eta gero gerokoak».

■ Zarautz Telebistaren 1000. saioa Mendizaleak izanez gero, baduzue zer

ikusit Zarautz Telebistan, datorren ekainaren 7an arratsaldeko 19.15etan Inurategi anaiak bertan egon eta Ane Franco eta Gillerimo Lizeagaren galderei erantzunango diete. Everest mendiko ton-torreko argazkiak eta erabilitako tresneria azalduko dute bertan.

Bestetik, datorren ekainaren 8an Zarautz Telebistak 1000. saioa egingo du eta hori ospatzeko proposamen berezia egiten digute. Idoia Etxeberria, Agustin Ezenarro eta Jone Alberdiren eskutik orain arte burututako saio interesgarrien laburpena eskainiko digute. Zer ospatzerik badagoela adierazteko, Zarautz Telebistak artxibategiak hankaz gora jarri ditu denon algararako programa hauetan guztietan zehar eman diren toma faltsuak eta inuzentada batzuk pantailaratzeko. Ordutegia ohizkoa dugu, iluntzeko 19.15ak; biharamunean errepikatuko da.

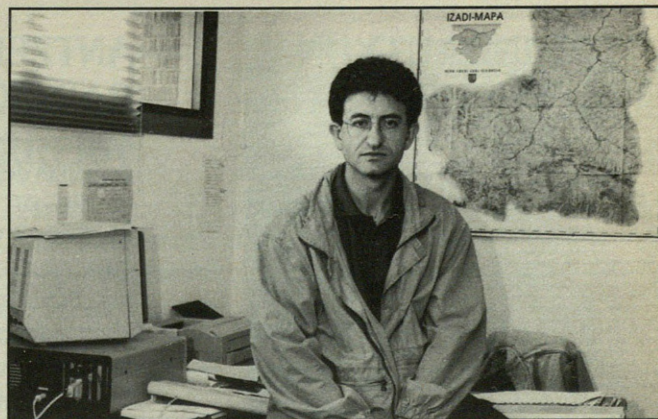
Arrasate, multimediaren aitzindaria

Denok ezagutzen genuen aspalditik Arko-ren nahia: Arrasate Press eta Arrasate Telebista finkatu eta gero, Arrasate Irratia burutu behar zen Euskal Herriko herri multimedia bakarra osatzeko. Arko-k ez du bere nahia guztiz bete.

Arko-ren (Arrasate Komunikabideak) multimedia asmoetan kokatzen bazen ere, Arrasate Irratia udal irrata izango da. Legeak hala agintzen du: Eusko Jaurlaritzako emisio baimena lortzeko udal irrata izateaz gain, proiektuak ez du gestio pribaturik onartzen. Hau dela eta, proiektua udalaren esku gelditu da eta urritik aurrera,

Gasteizko behin-behineko baimena jasotzen duenean, 107.7 frekuentzian emititzeko eskubideak izango ditu.

Bitartean, lanean ari dira Arrasate Irratiko lagunok, herritarren partehartzea bultzatzen eta lan talde desberdinen bila. Proiektuak eskatzen duen inbertsioa 7 milioi pezetakoa (270.000 bat libera) da —tresneria eta

Jose Felix Diaz de Tuesta Arrasate Irratian. (Arg.: A. Elozegi).

lokalak— eta urteko aurrekontua 7 eta 10 milioi pezeta bitartekoa izatea espero da. J. F. Diaz de Tuesta Udaleko euskara teknikariak argitu digunez, «publizitatearen bidezko autofinantzaketa dugu helburu».

Entzule 15.000 lagun izan daitezke —Arrasateko euskaldunen kopurua—, «bai-

na iraunkorki irrata entzungo dutenak % 30 izatea espero dugu», jarraitu du Jose Felixek. Programazio dibersifikatua eskaintzea espero dute udal arduradunek eta «gustatuko litzaiguke beste herrietan antzeko ekimenak izatea».

NEREA ETXANIZ

B A G A K

■ Egin irrata eta hauteskundeak Iparraldean

Datorren ekainaren 11n Iparraldean egingo diren udal hauteskundeen lehenengo buelta dela eta, Egin Irratiak jarraipen zuzena egitea erabaki du. Baionatik eta Pabetik eskainiko dizkigu azken datuak arratsaldeko 21.00tik 22.00ak arte luzatzen den albistegi berezian. Hautagaiekin elkarriketak, azken albisteak, datuak zein analisten iritziak entzun ahal izango ditugu irrati tarte honetan.

■ Euskal Bizikleta txirrindulari proba

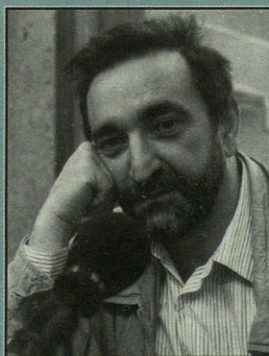
Aste honetan zehar bu-

rutuko den Euskal Bizikleta txapelketaren jarraipena eskainiko digu Bizkaia Irratiak. Egunero etapa guztien inguruko berriak eskaintzeko konexio bereziak egingo ditu Bizkaia Irratiak goiz eta arratsaldean zehar, eta arratsaldeko 16.00etatik 17.00ak bitarte, azken kilometroen berri zuzena izango dugu beste hainbat iritzi eta elkarriketekin.

■ Segura Irratian eguraldiaren berri goizero

Segura Irratiak eguraldiaren berri ematen digu goizero, 9.05etan eta 10.15etan, Itziariko Joxe Landaren eskutik.

A U R P E G I A

**Kepa Uriarte
(Bizkaia Irratia)**

Irrati esperientzia handiko gizona dugu Kepa Uriarte. Bizkaiko Herri Irratian hasi zen duela 14 urte eta hasieratik kazetaritza eta kirol mundua lotzen eta lantzen saiatu

izan da. Egun Bizkaia Irratiko Kirol arloko ardura duna dugu nahiz eta publizitate koordinazio lanetan ere aritzen den. Euskal Telebistari 2 urteko lana eskaini zion, gero irrati itzultzeko.

Ez da makala Kepak aurrera daraman lana. Hala ere, mikrofonoen aurrean jartzen da soilik «gidoiak hala eskatzen duenean». Salbuespenak salbuespen, Kepak gomendioa eman digu irrati gintzan murgiltzea nahi dutenentzat: ondo ahoskatu, ahots atsegin bat izan eta jendearekin kontaktatzeko bideak zabaltu eta landu.

EKAINAK 9 INDAUTXUN ANTZERKIA

ostirala Bilboko Udal Emakume Sailak antolatuta, Tantaka taldeak «**Geu Errudunak**» antzerki lana taularatuko du Indautxu-ko Karmengo Aretoan, 20.00etan.

«7 ESKALE» BETELUN

Euskara Batzordeak antolatuta, «**7 Eskaleek**» beren bertsoak eskainiko dituzte gaur 22.30etan Polikiroldegian.

«MEPHISTO» DONOSTIAN

Arteszena taldeak «**Mephisto**» antzezlan taularatuko du gaur eta bihar, euskaraz, Victoria Eugenia Antzokian. Hilaren 11an, berriz, emanaldia gaztelaniaz izango da, arratsaldeko 19.00etan. Sarrera: 1.600 pta. (64 libera), 1.200 pta. (48 libera) eta 800 pta. (32 libera)

ANTZERKIA BARAKALDON

Antonio Buero Vallejoren «**Las trampas del azar**» antzezlan izango da ikusgai Barakaldoko Antzokian **ekainaren 9, 10 eta 11an**, Encarna Paso eta Carlos Ballesteros aktoreekin. Eszenografia eta figurinak Pepe Hernandezenak dira eta zuzendari lanetan Joaquin Vida arituko da. Emanaldi guztiak arratsaldeko 20.00etan izango dira. Sarrerak 1.200 (48 libera) edo 1.500 pezetan esku-ratu ahal izango dituzue.

IZOTZ GAINKO BALETA TOLOSAN

Ukrainiatik etorritako **Izotz Gaineko Balet Nazionalea** ikusteko aukera izango da Tolosako Zezen Plazan. Ezarriko duten izotz pistan, gainera, egun osoan patinatzeko aukera izango du nahi duen guztiak, bertan patinak alokatzeko aukeraz. Emanal-

«**Egunkaria**»ren festa ospatuko da **ekainaren 11n Arrasaten**. Ekitaldiak 3 gunetan banatuko dira: **Monterron, Otalora eta haurren gunea**. Monterronen, goizean, dultzaineroak, txalaparta, trikitilariak eta Mikel Markez izango dira, besteak beste. Arratsaldean, berriz, Oskorri, Eskixu eta E.H. Sukarraren kontzertuak. Otaloran Kaxiano, Markos Landa eta bertsolariak goizean eta Bittor Aiape, Gozategi anai-arrebak eta Arkaitz taldea arratsaldean. Umeen gunean, berriz, Sebastopoleko Titiriteroak, rokodromoa eta hankapaloak. Egun osoan zehar txarangek, trikitilariak eta dultzaineroak alaituko dute festa.

I H E S I

Cabarga tontorra

Mendi hau oso ezaguna da, Santanderren (Cantabria) pare-parean baitago. Bere tontorrik gorenera iristeko, Llen Tontorrera, sei kilometroko errepidea dago. Aldats izugarriak dituen errepidea da: malda batzuk % 18ko portzentaia dute, eta igoera osoak % 10eko batazbestekoa du. Maiatzaren 1ean tontorrera oinez igozteko usadioa dago. Cabargako mendebaldean, Llen tontorra baino altuera gutxiagokoa, Cabarcenoko Parke sonatua dago, garai bateko burdina-meategi batzuetan eraikitako zoologikoa.

Cabargako tontorrak me-

rezi du oinez ezagutzea. Mendizerra guztian barna, Llen tontorrerainoko ibilbidea proposatuko dizuegu lerro hauetatik. Modu horretan, mendebaldetik ekialdera bitarteko tontor guztiak igarotzeko parada izango dugu. Ibilbide erraza eta polita da, beti ere paraje ederrak bistan, batipat Santanderreko Badiaren gainean. Cabargako tontorretik kasik Cantabriako erregio osoa ikus genezake. Ibilbide guztiko punturik zailean, Llen tontorreko azken malda da, nahikoa aldapatsua baita.

Ibilaldiaren iteera puntua Obregon herrian dago; Villaescusa bailaran kokatur-

ko herria da, Guarnizo eta Villacarrideo arteko errepidean. Ibilbidearen helmuga puntua, berriz, Herasen izango dugu, Santanderetik Bilbora doan errepide zaharrean. Igoerak 500 metroko desnibela du, eta apur bat gehiago jaitsierak. Ez da, beraz, oso jaitsiera eroso. Igoera nahiko gradual da,

eta mendizerra osoan zehar igoera eta jaitsiera txikiak egingo dugu topo. Ibilbideak ez du inolako zailtasun berezirik. Hala eta guztiz ere, bidezidorretatik kanpo lur-zorua ez da beti eroso. Ibilbide guztia egiteko, gutxi gora-behera bost bat ordu beharko ditugu, ibilera la-
saian ■

diak **ostiral, larunbat eta igandean** izango dira, arratsaldeko 20.30etan. Sarrerak 2.000 pezeta (80 libera) balioko du helduentzat, eta 500 pezeta, berriz, haurrentzat.

EKAINAK 10 **ASTROLOGIARI BURUZKO HITZALDIA**

Aretxabaletako Tril emakume taldeak antolatuta, **Fermin Alzuguren lesakarrak** hitzaldia emango du gaur, Loramendi elkartearen aretoetan, arratsaldeko 19.00etatik aurrera. Aditu nafarrak astrologia izango du hizketagai.

DANTZA SAIOA ELGOIBARREN

Inazio Bereziartua musika-eskolak 10. urteurrena betetzen duen honetan, urtebetzearen oroigarri bertako ikasleentzako dantza taldeak saioa eskainiko du

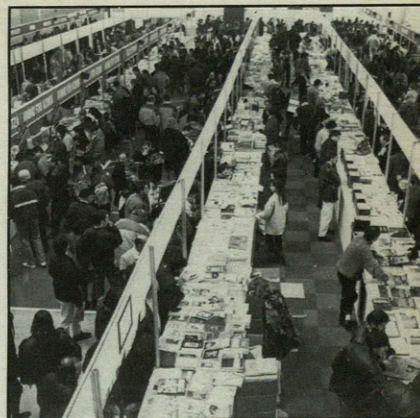
herriko Foruen enparantzan arratsaldeko 18.00etatik aurrera.

LOLA HERRERA GETXON

Getxo antzokian Lola Herrera eta Paco Valladaresekin **«Segundos Fuera»** antzezlanak ikusgai izango da arratsaldeko 19.30etan eta gaueko 22.30etan. Sarreragatik 1.000 pezeta (40 libera) kenduko dizkizute saltokian, eta aldeaz aurretik erosiz gero, berriz, 700 pezeta.

IBERTSOLARIAK AMEZKETAN

Sebastian Lizaso, Andoni Egaña, Angel Mari Peñagarikano, Unai Iturriaga eta Xabier Zeberiorekin jaialdia antolatuko du Amezketa Guraso Elkar-
teak. Frontoian izango da, gaueko 22.00etan. Sarrerak, 700 pezeta (28 libera inguru) balio ditu.

Dagoeneko zabalik dago Bilboko 25. Liburu Azoka. Bertan, euskal eta erdal liburuetan azken berrikuntzak aurkitzeaz gain, euskal diskoak ere salgai izango dira. Liburu eta disko guztiek %10eko beherapena izango dute, eta horretaz gain azokan zenbait ekitaldi burutuko dira: liburu aurkezpenak, antzerkia, sari banaketak, etab. Azoka Arenalean egongo da, goizeko 11.30etatik 21.30etara eta arratsaldeko 5.30etatik 21.30etara, ekainaren 11ra bitartean

M O K O F I N A

Ikatzeta eta burdina

Zaila da parrila ongi menperatzen, baina euskaldunok mendetan zehar dena erretzeko ohiturari heldu diogu (ogia, haragiak, arrainak, gaztainak, frutak, arrautzak...). Hemen jendeak orohar poliki erretzen duela esan daiteke, hor zehar irtenik, batez ere.

Lerro pare batean parrila nola menperatu ezin deza-kegu adierazi, baina aholkuren bat ematen saiatuko naiz hementxe:

- Parrila inklinatua behar, gantzak sutatik kanpo erortzeko
- Parrila garbi-garbia, gustu-
n ez emateko jakitari

- Erretxin-egurrik ez erre, arrazoi beragatik
- Erre egurra, den-dena, garrik atera ez dezan

- Ez zulatu haragia iraultzerakoan: hobe egurrezko tresnekin
- Erretzen amaitu aurretik, eduki saltsa prest, ez epeltzeko
- Jatunak itxaron behar dio errekinari, eta ez alderantziz

- Hasieran errealdi bortitza behar du, kanpo-aldeak isteko; gero, jaso parrila eta eduki barnealdea ongi erre arte
- Kontuz puntuarekin: gordinegi ateraz gero, bigarren

- egospenak ez dio mesederik egingo jatekoari. Erreegia egin baduzu, papo
- Epeldu aurretik, garbitu parrila, periodiko paperez si-

kierikan.

Parrilaria sortu egiten da; sukaldaria, hezi, ohitu, hartaratu.

EDORTA AGIRRE

OIKINAKO GERTAERAK ANTZERKIAN

«Berraitonaren bila» antzezlanaren bidez joan den mende amaieratik gaur egunera arte Oikinan izan diren gertaerak antzeztuko dituzte gaur 22.30etan Bertol Deunaren elizan.

BAT-BATEKO I. BERRITXU BERTSO SARIA

16 eta 20 urte bitarteko gazteek parte hartuko dute bertso sariketa berri honetan. Kanporaketa 17.00etan hasiko da eta finala 21.00etan jokatu da. Berritxuko Kultur Aretoan izango da.

AIZIRITZEN HAUR ANTZERKI JAIALDIA

Donapaleu ondoan dagoen herriska honetan egingo den jaialdian eskole-

tako haurrek beren antzezlanak eskainiko dituzte, arratsaldeko 15.00etatik aurrera.

EKAINAK 11 Igandea

ARIZMENDIARRETA X. LEHIAKETA ARETXABALETAN

Gaur amaitzen da Gizabidea fundazioak kooperatiben sortzaileetako gizon honen omenez antolatutako lehiaketarako lanak aurkezteko epea. Irakaskuntza Ertaineko edozein ikaslek parte har dezake. Edizio honetako gaia «Euskal Herria eta tolerantzia» da.

EKAINAK 12 Astlehena

ERAKUSKETAK ERROMON ETA AREETAN

Gaur hasi eta ekainaren 16ra arte zabalik dago Erromoko Kultur Etxean bertako Guraso Elkartearen erakus-

SOS

Balkanes

GIPUZKOA

Datorren ekainaren 16an SOS Balkanes-ek Bosniaren aldeko diru laguntza lortzeko eta bide batez Meho Kodrori agurra eskaintzeko afari herrikoia antolatu du Zubietako Araeta sagardotegian. Bertan bilduko den diruaren %50 Bosniari laguntzeko izango da. Afarria 21.00etan izango da eta txartelak 3.900 pezetaren truke erosi ahal izango dira Donostiako Bidasoa eta Antonio tabernetan eta Bilintx Liburudendan. Arinka taldeak alaituko du afaria eta ondoren dantza saioa izango da.

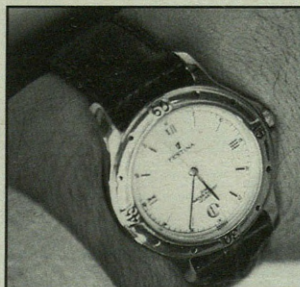
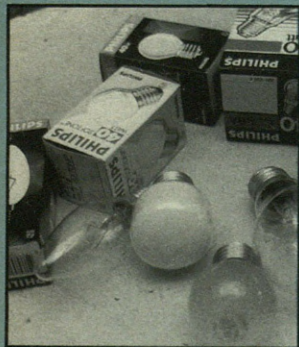
E T X E Z U L O A N

Argiztapen bakoitzari bere bonbila

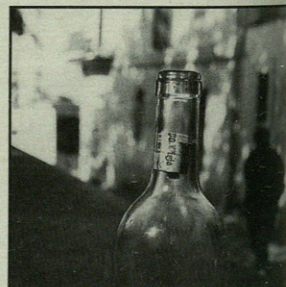
Amaitu dira dendara joan eta beti bonbila bera erosten genueneko garaiak. Aukerari baditugu lanpara mota bakoitzeko bonbila mota egokia. Esferikoak pantaila gardena dutenentzat egokiak dira, perretxiko forma dutenak, aldiz, fondo gutxi-

dun lanparei egokitzen zaizkie ongien. Hormari itsatsita doazen lanparentzat bonbila txikiak ei dira hoberenak eta ez dauka garrantzi gehiegirik gardenak edo zuriak diren.

Baliabide bereziak eskaini ditzake, aldiz, barrutik zilarrez estalitako bonbila batek, argiztapen orokorrako batean argi izpi estu eta konzentratuago bat eskaini baitezake. Izan ere, bonbila mota bakoitza lanparari egokitu behar bazaio ere, ezberdin batzuk erabiliz efektu bereziak lor daitezke eta egongelari dagokion giroa sortu eta honen beharrei erantzun ■

Askotan, eskumuturreko erlojuaren barruan lurrina sortu ohi da. Horrelakoetan, erloju-konpontzailearengana jo ohi dugu maiz, gehienetan beharrezkoa ez denean. Lurrina azalduz gero, nahikoa da ordularia ifrentzuz jartzea, beira larruazalaren kontra jarriz. Erremedio oso sinple honen bidez lurrina berehala desagertaraztea erdietsiko dugu, erlojudendara bisitarik egin gabe ■

Botila irekitzean, maiz gertatzen da kortxoa hautsi eta zati bat botila barruan gertatzea; ez da batere arraroa. Hau konpontzeko modu eraginkor bakarra, botilan hari fina sartzea da, muturrean korapiloa edo kurban amaitzen den burdin-haria duela. Ondoren, bere iteera erraztuko duen moduan jarriko da kortxoa, beti ere korapiloa edo alanbrea kortxoaren atzean dela eta kortxoa irten artean tira ■

keta. Ordutegia: goizeko 11etatik 14.00ak arte.

Areetako Kultur Etxean, berriz, Tailerretan egindako lanak daude ikusgai, goizeko 8.00etatik 14.00ak arte

EKAINAK 13 IKUS- ENTZUNEZKOA BILLABONAN

Josu Eizagirrek burututako «Irati izanaren mugarri»

ikusentzunezkoa ikusgai izango da Billabonako Gurea zinema aretoan, arratsaldeko 20.00etan. Sarrera dohainik izango da.

KANTALDIA BILBON

Joseba Gotzonek bi kantaldi eskainiko ditu, bat ekainaren 13an, Atxuriko Institutu Politeknikoan eta bestea ekainaren 14an, Deustuko Hizkuntza Eskolan. Biak arratsaldeko 20.00etan izango dira.

EKAINAK 15 JOHN FORD ZIKLOA DONOSTIAN

Osteguna
Zuzendari amerikarrari eskainitako zikloaren azken filmea ikusteko aukera izango dugu Antzoki Zaharrean: «Azken Hurra» (The Last Hurrah, 1958). Jatorrizko bertsioan eta euskarazko azpitoluekin emango da, arratsaldeko 20.15etan.

EKAINAK 16 KONTZERTU BEREZIA TOLOSAN

Ostirala
Urtero bezala, San Juan jaietako kontzertu berezia ospatuko da Tolosako Euskal Herria plazan. Herriko dantzari, txistulari, abesbatza, dultzainero eta abarrek beren saioak eskainiko dituzte, gaueko 22.30etatik aurrera.

Balkoi lehiaketa antolatu du Elgetako Udalak, herriko balkoiak apain eta loretsu egon daitezen. Lehiaketan herritar guztiek parte har dezakete eta izena Udaletxean eman behar dute, ekainaren 24a baino lehen. Irabazlearen izena ekainaren 26 eta 29ra bitartean jakinaraziko da.

ARGIA

ARGIA: Industrialdea 1-2
LASARTE-ORIA 20160

Tel.: (943) 37 15 45 / Faxa: (943) 36 10 48

EUSKAL PRENTSA BARRUTIK EZAGUTZEN

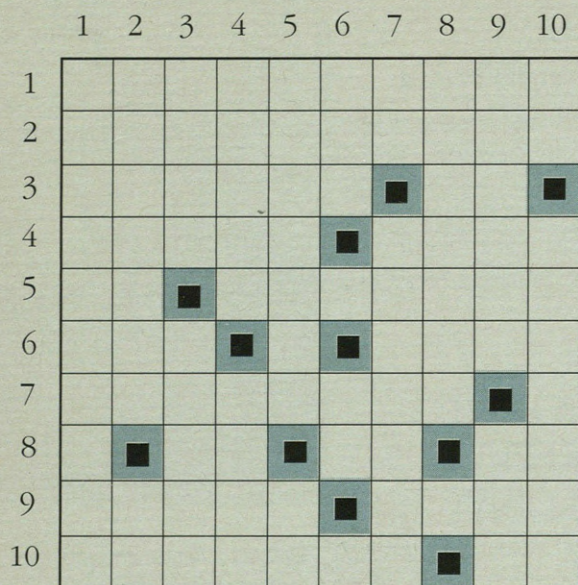
ERANDIOKOAK

Erandioko Batxiler institutoko 1. eta 2. mailako ikasleak ARGIAN izan berriak ditugu. Argazkian ageri diren gazteok gure astekaria nola egiten den zuzenean ikusteaz gain euskal prentsaren historia eta gaurko errealitatea gertutik ezagutzeko aukera izan dute. Gure eskerrik beroenak euskarazko komunikabideen zaletasuna biztu dieten irakasleei.

Denborapasa

Gurutzegrama

EZKERESKUIN: 1.- Pertsonak edo bahitzen dituenak. 2.- Ausartak. 3.- Ibarra. Zilarraren sinbolo kimikoa. 4.- Sukaldeko ohol gakoduna, hainbat tresna zintzilikatze balio duena. Eutsi. 5.- Musika nota. Itolarria. 6.- Areago. Oxigenoaren sinbolo kimikoa. Lege. 7.- Mahatsondo multzoa. Potasioaren sinbolo kimikoa. 8.- Uranioaren sinbolo kimikoa. Zuloaren erdian. 499. Baldintzetan. 9.- Gizon txikia. Apaiz. 10.- Bitsak. Zaren hori.

GOITIK BEHERA: 1.- Ajea. 2.- Azal baten neurria. Espainiako alderdi ohia. 3.- Hangoa. hari edo zuntz multzoa. 4.- Ezagutu. Sail. 5.- Freud-en teoriaren arabera, hil-iriken multzoa. Ez eme. 6.- Baztango (Nafarroa) herria. Zero. Titanioaren sinbolo kimikoa. Lehenengo. 7.- Kanpo. Toka, emaidazu. 8.- Izateko era. Fosforoaren sinbolo kimikoa. 9.- Eredua. Zerga ezaguna. 10.- Nork, pluralean. Nauzu.

Kate hitzak

Letra kopuru desberdineko hitzak ageri zaizkizu ondoan. Helburua zera da, eskuineko taula osatzea, puzzlea bailitzan. Pasa ezazu hitz bakoitza dagokion lekura, kon-tuan harturik hitzok ezker eskuin eta goitik behera joan daitezkeela.

8 letra

Lankidea
Pilotari
Tantaiak
Taupadak

7 letra

Arraska
Brankak
Ganibet
Malutak

4 letra

Aita
Aizu
Aldi
Ardi
Azao
Bako
Beti
Bota
Ekai
Emea
Erak
Eria

Ezti
Inka
Izar
Izen
Ortu
Otar
Talo
Tiki
Udak
Ukan
Utik
Uzta

3 letra

Bia
Dik
Rat
Zil

2 letra

Aa
As
Bo
Ek
Ig
Ko
Ra
Zo

—Hieroglifiko a—

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16

Janzki mota		Daukazue		Adin		Lanbidetza ikertzea dutenak
Diputazio		Toka, duzu		Hari, nindoan	4	
▶		▼		▼		▼
6			17			
Arazoak	▶					
Euskara mota						
▼						
	3					
▶		Polit	▶			
	16	Lehenengo				7
		▼	Oxigenoa	▶	50	▶
			1.000		Hitz grekoa	
▶		Errep., poliki	▶ ▼	2	▼	
		Begirada	10			
		▼	Euskal atzizkia	▶		
9			Kontsonantea			13
	Intsektu mota	▶	▼		1	▶
	Arabako alderdia				Musika mota	
	▼		Burdinola	▶	▼	
			Zero			
		Zintzoak	▶ ▼			
			14			

JAN
JEN
JIN
XABI
JUN

Osorik al dago taldea?

Aurreko asteko soluzioak

				H	E	R	R	I				
				T	O	R	R	O	N	T	E	G
				●	H	●	●	H	●	M	●	
				B	E	S	A	P	E	A		
●	A	●	L	●	Z	O	R	I	A	K	●	
E	R	●	R	O	M	E	S	A	K	●	I	
●	R	●	H	I	T	A	N	O	A	●		
L	A	G	E	I	N	A	●	A	R	R	A	
●	K	E	A	●	S	A	●	R	I	K	●	
G	A	R	●	Z	U	R	I	A	●	A	●	
●	S	O	A	●	N	I	K	●	E	T	●	
A	T	A	R	R	A	M	E	N	D	U	●	
●	A	K	T	A	●	A	R	N	O	●		

Gurutzegrama

EZKERESKUIN: 1. Askatasuna. 2. Gaitasunak

3. Er. Ere. Art. 4. Robot. Aida! 5. Rh. Aetz. A.

6. AEK. Ko. Igo. 7. Lauza. Izar. 8. D. Katu. Art.

9. Izutu. Miru. 10. Alarak. Ala.

GOTIK BEHERA: 1. Agerraldia, 2. Sarobeia.

Zl. 3. Ki, B. Kukua, 4. Ateoa, Zati, 5. Tartekutua.

6. Ase, To! U. K. 7. Su, Az. I. M. 8. Unai, Izala.

9. Nardagarri. 10. Akta. Ortua

Hieroglifikoa:

Bi anai

Kate hitzak

A	Z	A	L	A	B	E	L
E	L	Z	Z	E	Z	A	K
G	A	L	E	P	E	R	T
I	K	N	E	R	A	B	E
A	B	A	T	U	A	N	A
G	I	R	O	I	A	L	A
I	Z	I	A	Z	A	K	I
B	E	K	O	K	I	A	K
A	R	I	K	A	R	A	T
R	I	A	U	R	T	A	I
A	K	T	A	Z	U	R	I

Bosteko ttipiak

A 1. Aratza. 2. Aluak. 3. Aturri.

4. Zarea. 5. Jakiak.

B 1. Lezama. 2. Zabor. 3. Nabari.

4. Morea, 5. Sariak

Bosteko ttipiak

	1		3		5
1		2		4	
	2				
3					
	4				
5					

1. Bizkaiko mendia
2. Aurpegiko ile
3. Hegazti mota
4. Arto irinezko opila
5. Belardiak

1. Lapurdiko hiriburua
2. Zango atal
3. Gizon izena
4. Emakume izena
5. Iratzeak

Zenbaki bakoitzeko hitz bat eta bera

	1		3		5
1		2		4	
	2				
3					
	4				
5					

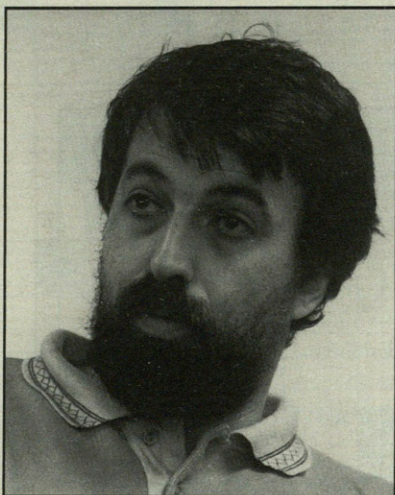
Euskal Telebistaren alde

EUSKAL HERRIKO Bertsolari Elkartea eta ETB ezin konpondurik dabilta aspaldion, Hitzetik Hortzera bertsoprogramari segida emateko moduko akordiorik ez dute lortzen. Bertsolari Elkartek argi eta garbi azaldu du Euskal Telebistarekin, orain arte bezala, elkarlanean segitzeko borondatea. ETB-k, bestalde, interes handia omen du programazio berrian betsoek beren txokoa izan dezaten. Hori gutxi balitz, diruari dagokionean arazorik ez omen dago. Zer dela eta ez da orduan akordiorik lortzen?

Denboran atzera samar jo beharra daukagu galdera honi erantzuten hasteko. Hitzetik hortzera programa 1988ko udazkenean hasi zen. Nik neuk egin nuen, Bertsolari Elkartearen enkarguz, programaren proiektua. Proiektu hori gero Elkartek ETB-ko orduko zuzendaritzari aurkeztu eta hala onartu zen. Zuzendari eta aurkezle nor izango zen ere, elkartearen eta ETB-ren artean adostu zen. Hilean behingo programa izan zen lehen urtean, eta bigarrenetik aurrera, berriz, asterokoa.

HASI gineneko hartan ez genekien bertsoek telebistan funtzionatuko ote zuten ala ez. Saiatu beharra zegoela, horixe bakarrik genekien zierto, eta uste dut programa beti egon dela bide berriak, esperimenduak egiteko zabalik eta prest. Bertsolari Elkartek, progama proposatzeaz gain, laguntzaile eta produktore lanak egin zituen hasierako hartan, gaur guztiz normala iruditzen zaigun arren ez baitzen txantxetako gauza bertso-saioetan sartu eta gure argi, kamera eta gainerako tramankuluak onerako zirela sinestaraztea.

Geroztik eta iazko azarora bitartean hala egin izan dira gauzak:

JOSERRA GARZIA

EHUko irakaslea

ETB-ren eta Bertsolari Elkartearen arteko lankidetzan. Lankidetzaren horretan izan da gorabeherarik, tentsiune eta bestelakorik, baina orhar onargarri ezezik eredu garri ere irizten diot lan egiteko modu horri.

Bertsoprograma bat ezezik, kultur iharduera bere osotasunean ulertzeko modua baitago jokuan. Gaur egun, mendebaldeko herrialde dirutan aberatsetan asko hitz egiten da kulturaren demokratizazioaz (hirugarren deitzen dioten mundukoek aski lan dute bizirauten). Demokrazia forma huts bilakatu zaigun honetan kultur-iharduera izan liteke gizarte sailen ekimena eta eskuhartzea berpiztu eta zuzpertzeko abiapuntu ego-kia.

NONNAHI eta noiznahi da kulturaren demokratizazio komenigarri. Baina euskal kulturaren, eta are euskarazko kulturaren esparru txiki-txikertu honetan komenigarri ezezik ezinbesteko, hil ala biziko zaigu, unean uneko agintarien jauntxokeriarik gabeko, geure-hariko-ez-diren

guztiekiko mesfidantza sistematikorik gabeko kultur politika bateratzaille, ditugun indar guztiak baliatuko dituen eraikitzea. Eta Euskal Telebista da politika horretan dugun tresnarik indartsuenetakoa bat.

Horregatik nago, gaude, Euskal Telebistaren alde, euskalgintzaren baliapiderik behinena delako. Eta baina horregatik nahi dut audientzia-biltzaile huts baino zerbait areago izan dadin. Horregatik behar du izan jauntxokeriarik, bazterketarik eta alferreko mesfidantzarik gabeko kulturgune.

AGINDU ere, halaxe agintzen du ETB sortzeko legeak: euskalgintzaren eragile izan dadila. Eta hori ez du lortuko euskal kultur ondarearen zati den bertsogintza edonoz, edonola eta edonon sarturik, horrela jokatzu alor hori aurki antzu utzi dezakeela kontutan hartzeke. Bertsolaritzaren eragile nagusiak —bertsolariak eta bertsozaleak— biltzen dituen elkar-tearekin elkarlanean ihardutea izan liteke ezohikoa, atipikoa, baina inola ere ez lotsagarri. Aitzitik, beste alorretara ere zabaltzeko modukoa da funtzionamendu modu hori. Hala behar luke behintzat, euskal- ezezik herri erakunde ere baden telebistan.

Gauza berean interesaturik dauden bi solaskideren artean konponbidea erraz topa omen liteke. Hitzetik Hortzearen auziari dagokionean, ni Euskal Telebistaren alde. Bertsolari Elkartea ere bai. Baina batzuetan alde egoteko modurik koherenteena alde egitea izaten da, hobe baita hori, katean loturik eta belauniko egotea baino. Duinago izatearren iharduten gara kulturgintzan, eta kulturgintzan ihardutearren ez dago duintasuna bazterreraz utzerik.

BITTOR NAPE

TXALAPARRA

HANKAPALONK

ANTZERKUA

ARRASITE MUSIKAL BANDA

SEBASTOPOLEKO TITIRTEROAK

GOZATEGI KONTRAIRO KAXIANO

DANTZARIN BERTSO URIAK ARMITZ

MIKEL MARKEZ MARKOS LINDA

OSKORRI EXKIXU

EH SUKARRA

BAKAINAK

11

ARRASATE

Egunkaria

EUSKALDUNON

9

5

ON

s e i n a l e

